

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Diplomová práce

2017

Lukáš Procházka

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Lukáš Procházka

**Koaliční vazby v rámci antiislamistických
subjektů v České republice**

Diplomová práce

Praha 2017

Autor práce: **Lukáš Procházka**

Vedoucí práce: **Mgr. Jan Charvát, M.A., Ph.D.**

Rok obhajoby: 2017

Bibliografický záznam

PROCHÁZKA, Lukáš. *Koaliční vazby v rámci antiislamistických subjektů v České republice*. Praha, 2017. 97 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut politologických studií. Vedoucí diplomové práce Mgr. Jan Charvát, M.A., Ph.D.

Abstrakt

Tato diplomová práce analyzuje koaliční vazby, které byly navázány v rámci protiislámské scény v České republice. Do analýzy jsou zahrnuty nejvýznamnější protiislámské subjekty v České republice, jmenovitě Národní demokracie, Dělnická strana sociální spravedlnosti, Úsvit a jeho navazující subjekty a Blok proti islámu a jeho navazující subjekty. Teoretickým východiskem práce je teorie koalic. Cílem práce je zodpovědět otázky, z jakých důvodů navazují protiislámské subjekty koalice či jiné formy spolupráce a z jakých důvodů je naopak nenavazují, i když by se to vzhledem k jejich situaci nabízelo. Dalším cílem práce je poukázat na možnost využití části teoretických přístupů teorie koalic s jistými úpravami na specifické prostředí protiislámské scény v České republice, která je značně odlišná od celonárodního prostředí, pro které byly koncepty teorie koalic převážně vytvořeny. Práce je rozdělena do dvou částí. V teoretické části jsou představeny teoretické koncepty a přístupy, které byly v práci dále využity. Druhá, empirická, část představuje vývoj jednotlivých subjektů a především navázané koaliční vazby a spolupráce. Poslední kapitola pak shrnuje aplikaci upravených částí teorie koalic.

Abstract

This diploma thesis analyzes the coalition ties that have been established within the anti-Islamic scene in the Czech Republic. The analysis includes the most important counter-Islamic entities in the Czech Republic, namely the National Democracy, the Workers' Party of Social Justice, Dusk and its followers, and the Bloc against Islam and its followers. The theoretical basis of the thesis is the theory of coalitions. The aim

of the thesis is to answer the questions why the anti-Islamic subjects of the coalition or other forms of co-operation follow up and why they do not follow them, even if they are offered because of their situation. Another aim of the thesis is to point out the possibility of using part of the theoretical approaches of the theory of coalition with certain modifications to the specific environment of the anti-Islamic scene in the Czech Republic, which is quite different from the national environment, for which the concepts of coalition theory were predominantly created. The thesis is divided into two parts. The theoretical part introduces theoretical concepts and approaches that have been used in the work. The second, empirical, part presents the development of individual subjects and, above all, the established coalition ties and cooperation. The last chapter summarizes the application of the modified parts of the theory of coalitions.

Klíčová slova

antiislamismus, populismus, pravicový extremismus, Česká republika, teorie koalic, single-issue strany, populistická radikální pravice, imigrace, islám

Keywords

anti-islamism, populism, extreme right wing, The Czech Republic, theory of coalition, single-issue parties, populististic radical right, immigration, islam

Rozsah práce: 28 416 slov, 196 318 znaků včetně mezer

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne **19.5.2017**

Lukáš Procházka

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval panu Mgr. Janu Charvátovi, M.A., Ph.D., za odborné vedení, velmi užitečnou metodickou pomoc a rady, které mi poskytl při zpracování této práce. Stejně tak bych chtěl poděkovat panu PhDr. Kamilovi Švecovi, Ph.D. Taktéž děkuji panu Davidu Jandovi za osvětlení určitých aspektů protiislámských subjektů

Velké poděkování patří i mé rodině za morální podporu a pomoc, kterou mi poskytla během celého studia a které si nesmírně vážím.

Zdůvodnění výběru práce:

Antiislamistické strany nebo subjekty se v Evropě objevují již několik let, jako reakce na problémy v oblastech s vysokým počtem muslimského obyvatelstva, kde se objevuje například vysoká kriminalita. Samozřejmě dalším z důvodů rozšíření těchto subjektů je i problém vzrůstajícího islámského terorismu. Evropskou společností nejvíce otrásl teroristické útoky v Paříži v roce 2015 nebo v Belgii. Dalším důvodem pro sílící podporu antiislamistických subjektů je i migrační vlna z převážně muslimských zemí, která zasáhla Evropu v roce 2014 a zesílila především v létě 2015.

I v České republice se objevilo několik subjektů vystupujících proti islámu nebo muslimům. Vzrůst veřejné podpory získaly subjekty především v průběhu v roce 2015 v souvislosti s migrační vlnou, i když některé ze subjektů existovali již před touto vlnou. V České republice není muslimská komunita výrazně rozšířená a nejsou zaznamenány obecně problémy s ní. To je rozdíl od jiných evropských států, kde se vyskytuje větší komunita muslimů. I přes existenci malé muslimské komunity v České republice antiislamistické subjekty získávají na podpoře. V průběhu roku 2015 subjekty uspořádaly několik demonstrací a akcí proti imigraci a islámu. Subjekty mají také širokou podporu především na sociálních sítí typu Facebook. Antiislamistické subjekty se tak staly relevantní politickou silou v České republice. I když o skutečné podpoře voličů zatím nelze příliš soudit, jelikož se tyto subjekty zatím neúčastnily žádných voleb. Prvních voleb se tyto subjekty s nejvyšší pravděpodobností na podzim 2016, na které se již subjekty připravují.

V předkládané diplomové práci se budu zabývat vznikem a vývojem jednotlivých antiislamistických subjektů v České republice. Pozornost bude věnována programům, případně postojům, těchto subjektů a především navazování předvolebních koaličních spoluprací.

Předpokládaný cíl:

Cílem předkládané diplomové práce bude analyzování antiislamistických subjektů v České republice, včetně vzniku subjektů a jejich ideových východisek. Dalším cílem bude analyzování předvolebních koaličních vazeb či jiných vazeb spolupráce antiislamistických subjektů v rámci České republiky (Blok proti islámu, Úsvit – Národní koalice, Národní demokracie, Svoboda a přímá demokracie). Tyto subjekty byly vybrány na základě předběžného výzkumu, kdy vyjmenované subjekty patří k těm významnějším v rámci české antiislamistické scény. Přičemž tento soubor subjektů může být v průběhu vypracovávání práce upraven, dle vývoje na antiislamistické scéně, ve které probíhá dynamický vývoj. Hlavní výzkumnou otázkou bude: z jakých důvodů navazují české antiislamistické subjekty předvolební koalice nebo spolupráce. A druhou otázkou: proč naopak antiislamistické subjekty nenavazují předvolební spolupráci i přes velice podobný program a cíl.

Metodologie práce:

Část o teorii koalic bude vycházet primárně z práce Comparative Democracy: Policymaking and governing coalitions in Europe and Israel, jejíž autorem je Gregory M. Luebbert. Vzhledem ke specifické situaci antiislamistické scény bude teoretický koncept pro potřeby této práce upraven. Jde především o fakt, že antiislamistické subjekty zatím nenavazují vládní koalice, ale předvolební koalice, případně jiné formy spolupráce. Teoretický rámec pak bude využit při analýze předvolebních koaličních vazeb a spolupráce mezi antiislamistickými subjekty. Východiskem celé práce bude deduktivní metoda. To znamená, že práce bude směřovat od obecných konceptů teorie koalic k aplikaci na konkrétní případy navazování spolupráce a předvolebních koalic antiislamistických subjektů. K pochopení navazování předvolebních koalic a spolupráce mezi antiislamistickými subjekty poslouží analýza tiskových prohlášení a vyjádření jednotlivých subjektů. Jako sekundární zdroje budou sloužit novinové články a elektronické články českých médií.

Základní charakteristika tématu:

S termínem antiislamismu do značné míry souvisí také termín islamofobie. Oba termíny jsou rozšířené a používají se pro označení téhož typu subjektů nebo stran. Lze se tedy setkat s označením antiislamistická strana, tak ale i islamofobní strana, i když existuje rozdíl mezi termínem antiislamismus a islamofobie. Někteří autoři používají

pro označení těchto typů subjektů také název protidžihadistické strany, případně hnutí. Antiislamismus představuje názorový proud, v jehož centru stojí představa, že islám je nekompatibilní se západní civilizací a liberální demokracií. V tomto pohledu islám v Evropě představuje hrozbu smrti pro Evropu, jak z pohledu fyzické smrti tak i kulturní. Politika těchto subjektů je založená na předsudcích, obavách, dokonce až odporu vůči náboženským, kulturním a sociálním zvyklostem muslimů. Současně antiislamistické skupiny vystupují proti politickým elitám, které podporují imigraci a multikulturalismus. S tématem antiislamismu souvisí také koncept populismu. Populismus je definován jako styl, nebo technika, která stojí na protikladu „my“ vs. „oni“. Jako „my“ je chápán obyčejný lid a naopak pod označením „oni“ mohou spadat různé skupiny, které jsou vnímány jako nepřátelské. To mohou být zkorumpované elity, cizinci, imigranti a další skupiny.

Předpokládaná struktura práce:

- 1) Úvod
- 2) Teoretické vymezení
- 3) Antiislamistické subjekty
  - a) Vznik
  - b) Vývoj
  - c) Hodnoty/ program
  - d) Směřování
- 4) Možnosti spolupráce a koaliční vazby
- 5) Závěr

Základní literatura:

BURSCHER, Bjorn, Joost VAN SPANJE a Claes H. DE VREESE. Owing the issues of crime and immigration: The relation between immigration and crime news and anti-immigrant voting in 11 countries.

COPSEY, Nigel. The English Defence League: Challenging Our Country and Our Values of Social Inclusion, Fairness and Equality.

DOBKOWSKI, Michael. Islamophobia and Anti-Semitism.

GOODWIN, Matthew J., David CUTTS a Laurence JANTA-LIPINSKI. Economic Losers, Protestors, Islamophobes or Xenophobes? Predicting Public Support for a Counter-Jihad Movement.

CHARVÁT, Jan. Současný politický extremismus a radikalismus.

KALLIS, ARISTOTLE. Islamophobia in Europe: The Radical Right and the Mainstream.

LUEBBERT, Gregory M. Comparative democracy: policy making and governing coalitions in Europe and Israel.

MRVA, David. Czech Defence League v kontextu antidžihádického hnutí.

PUPCENOKS, Juris a Ryan MCCABE. The Rise of the Fringe: Right Wing Populists, Islamists and Politics in the UK.

ŠTEFANČÍK, Radoslav. Islamofóbny populizmus v stránickej politike.

Obsah

ÚVOD.....	2
1 TEORETICKÉ VYMEZENÍ.....	5
1.1 METODOLOGIE	5
1.2 EXTREMISMUS A RADIKALISMUS.....	7
1.3 ODPOR VŮČI ISLÁMU A MUSLIMŮM	10
1.4 STRANICKÉ RODINY.....	13
1.5 POPULISTICKÁ RADIKÁLNÍ PRAVICE	16
1.6 PRAVICOVÝ EXTREMISMUS	18
1.7 SINGLE-ISSUE PARTY	20
1.8 TEORIE RACIONÁLNÍ VOLBY A TEORIE HER.....	22
1.9 TEORIE KOALIC	26
2 EMPIRICKÁ ČÁST.....	34
2.1 PROTIISLÁMSKÉ SUBJEKTY V ČESKÉ REPUBLICE	34
2.1.1 <i>Historie protiislámské politiky v České republice</i>	36
2.1.2 <i>Pravicově extremistické subjekty</i>	37
2.1.2.1 Dělnická strana sociální spravedlnosti.....	37
2.1.2.2 Národní demokracie	41
2.1.3 <i>Monotematické protiislámské subjekty</i>	48
2.1.3.1 Islám v České republice nechceme.....	48
2.1.3.2 Czech Defence League.....	50
2.1.3.3 Blok proti islámu	53
2.1.4 <i>Populistická radikální pravice</i>	56
2.1.4.1 Úsvit přímé demokracie	56
2.1.4.2 Rozpad Úsvitu přímé demokracie	62
2.2 VOLBY 2016.....	64
2.3 KOALIČNÍ VAZBY A SPOLUPRÁCE	67
2.3.1 <i>Veřejné akce a demonstrace</i>	69
2.3.2 <i>Pravicově extremistická protiislámská scéna</i>	72
2.3.3 <i>Monotematická protiislámská a populistická radikální scéna</i>	80
2.3.4 <i>Velká koalice</i>	90
3. SHRnutí APLIKAČNÍCH MOŽNOSTÍ TEORIE KOALIC NA PROTIISLÁMSKOU SCÉNU V ČR.....	92
ZÁVĚR	99
SUMMARY	102
POUŽITÁ LITERATURA.....	103

Úvod

V souvislosti s rozšířením imigrační vlny do Evropy ze zemí Blízkého východu a severní Afriky v posledních letech se v České republice otevřel prostor pro protiislámské subjekty a politiku. V tomto období se objevilo několik nových uskupení pracujících s islámským tématem a některé zavedené subjekty si témata islámu a imigrace osvojily. V evropských státech, především tam kde se vyskytuje silná muslimská populace, se však protiislámské subjekty objevují delší dobu. Protiislámské subjekty v České republice tak čelí specifické situaci v porovnání se zahraničním a to z důvodu existence slabé muslimské komunity na českém území a také nízkému počtu imigrantů. I přes to však protiislámské subjekty v českém prostředí dokázaly otevřít tuto otázku a pracovat s ní. Protiislámské demonstrace na začátku propuknutí imigrační vlny dokázaly přilákat tisíce účastníků a demonstrace měly i široký mediální záběr. Téma islámu a imigrace je i vzhledem k teroristickým útokům stále aktuální a proto jsem si jako téma diplomové práce zvolil právě koaliční vazby protiislámských subjektů v České republice. Název práce obsahuje spojení *antiislamismus*, nakonec v samotné práci bylo přistoupeno k užívání spojení *protiislámské* subjekty případně politika a to z důvodu toho, aby výzkum o tomto typu subjektů v České republice užíval stejnou terminologii s odkazem na publikaci Miroslava Mareše, která ovšem byla vydaná až po oznámení názvu této práce.

V České republice lze nalézt několik desítek subjektů, které se vymezují proti islámu a imigraci. V drtivé většině se však jedná o marginální záležitosti, jak do počtu členů tak i co se týče veřejných aktivit. Na druhou stranu i nejsilnější subjekty v rámci protiislámské scény nedosahují vysoké podpory mezi voliči. Jediný subjekt dokázal získat voličskou podporu, která mu zaručila místa v Poslanecké sněmovně nebo v zastupitelstvech krajů. Nabízí se tedy otázka, proč protiislámské subjekty nenaváží koaliční vazby s ostatními podobně smýšlejícími subjekty, tak aby dokázaly získat křesla v zastupitelských orgánech. A v případě, že ke spolupráci již došlo, proč nevydržela a koalice se rozpadla. Cílem této předkládané práce je tedy odpovědět na dvě předchozí otázky a ověřit zdali lze teorie koalic s jistými úpravami vztáhnout na protiislámskou scénu v České republice.

Předkládaná práce je rozdělena na tři části. První část představuje teoretické koncepty a pojmy. Druhá část práce se poté věnuje jednotlivým protiislámským subjektům a jejich koalicím a třetí část práce je dílčím shrnutím části druhé. První část je věnována představení teoretických konceptů, které se staly východiskem pro tuto práci. Úvod první části je zaměřen na různé přístupy k odporu vůči islámu. Dále jsou představeny pojmy extremismus, radikalismus, pravicový extremismus, monotematické strany a populistická radikální pravice, tedy pojmy vztahující se k záběru této práce. Poté je prostor věnován teoretickému přístupu teorii koalic. A to včetně teorie her a teorie racionální volby, na které teorie koalic navazuje. V rámci této části jsou představeny teoretické koncepty autorů teorie koalic s ohledem na protiislámskou scénu v České republice.

Ve druhé části práce jsou představeny zkoumané protiislámské subjekty. Do analýzy byly zahrnuty následující subjekty: Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS), Národní demokracie (ND), Blok proti islámu (BPI) a na něj navazující subjekty a Úsvit a na něj navazující subjekty. Výše zmíněné subjekty jsou rozděleny do třech skupin. První skupinu představuje DSSS a ND jako pravicově extremistické protiislámské subjekty. Druhá skupina, reprezentována BPI a subjekty navazujícími na něj, nese název monotematické protiislámské subjekty. Třetí skupinou je protiislámská populistická radikální pravice, která zahrnuje Úsvit a jeho navazující subjekty. Jednotlivé protiislámské subjekty jsou postupně představeny včetně jejich vzniku a vývoje. Stejně tak jsou představeny programy subjektů a jejich postoj k otázce islámu a imigrace.

Další kapitola představuje volební výsledky subjektů v krajských volbách 2016. Časově by tento moment měl být zařazen až jako poslední kapitola. Její předsunutí před samotnou kapitolu o koalicích je však zařazeno z důvodu toho, že samotné koaliční vazby jsou stěžejní a hlavní pro tuto práci a proto jsou umístěny až jako poslední. Poslední kapitola je tedy věnována analýze získaných dat o protiislámských subjektech a jejich koaličních vazbách a aplikací teoretických konceptů teorie koalic. V kapitole jsou nastíněny důvody, proč některé subjekty navázaly koaliční vazby včetně vývoje a výsledku vytvořených koalic. Prostor je také věnován opačným případům a to, kdy nedošlo k vytvoření koalic, i když by se to zdálo jako vhodné řešení pro subjekty. Třetí část práce pak shrnuje dílčí poznatky, ke kterým

došlo v druhé části práce. Analyzovány jsou tedy nejdůležitější faktory ovlivňující tvorbu koalic či vzájemnou spolupráci subjektů v rámci české protiislámské scény.

Vedle stanového cíle by práce měla mít další přínos v rozšíření povědomí o protiislámské politice a subjektech pracujících s tímto tématem. Dále by práce měla zodpovědět další možnosti protiislámských subjektů v navazování koaličních vazeb v blízké budoucnosti a obecněji vyhlídky protiislámské scény v České republice.

1 Teoretické vymezení

1.1 Metodologie

Na úvod celé práce bude v krátkosti nastíněna metodologická strategie, která byla pro tuto práci využita. Jako metodologická strategie byl vybrán kvalitativní výzkum v podobě případové studie, konkrétně disciplinovaná interpretativní studie. Případová studie je vhodná pro detailní analýzu případu, který byl zvolen jako objekt výzkumu.¹ V rámci této práce je pozornost zaměřena na omezený počet protiislámských subjektů v České republice, konkrétně pěti hlavních protiislámských subjektů. Do analýzy byly zahrnuty následující subjekty: Národní demokracie (ND), Dělnická strana sociální spravedlnost (DSSS), Úsvit a na něj navazující subjekty a Blok proti islámu (BPI) a na něj navazující subjekty. Tyto subjekty byly vybrány z těchto důvodů: účast v krajských či senátních volbách 2016 a vysoká aktivita v pořádání protiislámských veřejných akcí.

Cílem případové studie je poskytnout hluboké porozumění nebo vysvětlení zvoleného případu či případů.² Současně musí být případ dostatečně ohraničený aspekt historické epizody nebo případně dostatečně ohraničená historická epizoda. Disciplinovaná interpretativní studie nabízí prostor pro zkoumání určitého případu za využití již existující teorie, která dosud na daný případ nebyla aplikována. Tato práce vychází z teoretických konceptů teorie koalic. Zde nastává odchýlení od tezí diplomové práce, které předpokládaly využití pouze přístupu Gregoryho Luebberta. V průběhu vypracovávání práce se však ukázalo jako vhodné zahrnout širší okruh přístupů teorie koalic. Nutné je však zmínit, že vzhledem k specifičnosti zkoumaných protiislámských subjektů není možné využít některé přístupy teorie koalic či je nutná jejich úprava. Východiskem práce tak bude deduktivní metoda, tedy práce bude směřovat od obecných konceptů teorie koalic k aplikaci na konkrétní případy za cenu jistých úprav.

---

¹ KOŘAN, Michal. Jednopřípadová studie. In: DRULÁK, Petr. *Jak zkoumat politiku: kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008, s. 33. ISBN 9788073673857.

² KOŘAN, Michal. Jednopřípadová studie. In: DRULÁK, Petr. *Jak zkoumat politiku: kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008, s. 33. ISBN 9788073673857.

Cílem této práce je na základě analýzy jednotlivých subjektů a jejich koalic odpovědět na následující dvě výzkumné otázky:

Z jakých důvodů navazují české protiislámské subjekty předvolební koalice nebo spolupráce a jaké faktory formování koalic ovlivňují?

Z jakých důvodů naopak protiislámské subjekty nenavazují předvolební koalice i přes velice podobný program a cíle?

Hlavní tři hypotézy práce jsou:

Formování předvolebních koalic protiislámských subjektů je nejvíce ovlivněno osobními vztahy představitelů subjektů.

V rámci protiislámské scény existují významné ideologické rozdíly, které brání vzniku koalic.

Aplikace teoretických konceptů teorie koalic na protiislámskou scénu v ČR je možná.

K odchýlení od tezí diplomové práce taktéž došlo v předpokládané struktuře práce, kde byla kapitola *Možnosti spolupráce a koaliční vazby* nahrazena vhodnějším názvem kapitoly tj. *Koaliční vazby a spolupráce*.

Jako zdroje dat pro představení teoretických konceptů byly využity publikace věnující se problematice extremismu a protiislámských postojů. Pro část o teorii koalic byly využity odborné publikace věnující se tématu teorie koalic, a to jak českých, tak zahraničních autorů. Stěžejními publikacemi pro tuto část byla práce Blanky Řichové *Přehled moderních politologických teorií. Empiricko-analytický přístup v politické vědě* a práce Miroslava Nováka *Systémy politických stran. Úvod do jejich studia*. Ze zahraničních autorů práce čerpala především z publikace *Comparative Democracy. Policymaking and Governing Coalitions in Europe and Israel*, jejímž autorem je Gregory Luebbert. Ze zahraničních prací lze dále zmínit práci dvou politologů Michaela Lavera a Normana Schofielda *Multiparty Government. The Politics of Coalition in Europe*. Koncepty teorie koalic byly představeny s ohledem na záběr této práce, některým konceptům byl tedy vzhledem k jejich nevyužitelnosti v této práci věnován jen omezený prostor. Pozornost se zaměřila především na koncepty, které by se mohly, i za cenu jistých úprav, aplikovat na specifické prostředí české protiislámské scény.

Specifičnost spočívá v tom, že záběrem této práce jsou koaliční vazby pouze v rámci protiislámských subjektů, nikoliv jejich případné koalice s jinými stranami. V tomto případě tak hovoříme o předvolebních koalicích, zatímco teorie koalic byly primárně koncipovány na úroveň vládních koalic.

Pro zpracování kapitol věnující se extremismu a pravicově extremistickým stranám byly převážně využívány publikace Miroslava Mareše *Pravicový extremismus a radikalismus* a Jana Charváta *Současný politický extremismus a radikalismus*. Obě publikace se významně zaměřují na problematiku pravicového extremismu. Pro zkoumání populistických radikálních pravicových subjektů a monotematických subjektů výborně posloužily práce *The single-issue party thesis: Extreme right parties and the immigration issue* a *Three decades of populist radical right parties in Western Europe: So what?*, jejichž autorem je Cas Mudde.

Pro zkoumání jednotlivých protiislámských subjektů a jejich koalic byla především využita oficiální prohlášení subjektů skrze jejich webové stránky. Stejně tak byly rozebírány články internetových deníků, případně osobní profily jednotlivých aktérů subjektů. Na tomto místě je nutné zmínit nedávno vydanou publikaci Miroslava Mareše *Ne islámu! Protiislámská politika v České republice*, která se kompletně věnuje problematice protiislámských subjektů v České republice a stala se velmi důležitým zdrojem při zpracování této práce.

1.2 Extremismus a radikalismus

Pojmy extremismus a radikalismus se staly velice frekventovanými pojmy a často dochází k jejich zaměňování a ke splývání odvozených označení extremistista a radikál. Pojmy však neznamenají totéž a je nutné je rozlišit.

I přes široké využívání pojmu extremismus neexistuje v rámci akademické obce shoda na definici tohoto pojmu. Část autorů chápe extrém jako krajní odchylku od zavedených společensko-politických norem a od toho pak za extremismus individuální postoje, skupinové a organizované veřejné činnosti a politické subjekty, včetně tiskovin a nakladatelství.³ Naopak jiní autoři definují extremismus jako postoje politických

---

³DANICS, Štefan. *Extremismus*. Praha: Triton, 2003, s. 11. ISBN 80-725-4454-3.

skupin proti demokratickému ústavnímu státu.⁴ Mezi autory se pak vedou debaty o to, jaké základní prvky spadají pod demokratický ústavní stát a je tedy potřeba je ochraňovat. V rámci státu využívají různé složky rozdílné definice extremismu. Ministerstvo vnitra České republiky definuje extremismus jako „*vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance, a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku.*“⁵ Mezi tyto principy patří:⁶

- úcta k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 Ústavy),
- svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát (čl. 1 Ústavy),
- nezměnitelnost podstatných náležitostí demokratického právního státu (čl. 9 odst. 2 Ústavy),
- svrchovanost lidu (čl. 2 Ústavy),
- volná soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů (čl. 5 Ústavy),
- ochrana menšin při rozhodování většiny (čl. 6 Ústavy),
- svoboda a rovnost lidí v důstojnosti a právech, nezadatelnost, nezcizitelnost, nepromlčitelnost a nezrušitelnost základních práv a svobod bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního a sociálního původu, příslušnosti k národnosti nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení (čl. 1, čl. 3 Listiny základních práv a svobod).

V mediální oblasti a praktické politice často extremismus slouží jako označení pro protivníka, kterého má zdiskreditovat.⁷ Užití termínu se tak odvozuje od subjektivního pohledu hodnotící osoby, a tudíž má použití termínu značné rezervy, protože může být vyřčeno bez předchozího věcného ohodnocení stupně nebezpečnosti konkrétního chování, které bylo označeno za extremistické. V médiích se lze setkat

---

⁴ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister, 2003, s. 25-27. ISBN 80-865-9845-4.

⁵ Co je extremismus. *MVČR* [online]. 2010 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>

⁶ Tamtéž

s používáním slova extremismus pro označení agresivních demonstrantů ničících majetek a bojujících proti policii.⁸ Úskalí tohoto přístupu spočívá v situaci, kdy se extremisté vzdají násilného jednání v ulicích a změni své vystupování.

Radikalismus se používá pro označení politických postojů, které přijímají demokratické zřízení, pohybují se tedy v rámci daného politického systému a k dobytí svých cílů používají legální prostředky, které jim umožňuje politický systém, ale taktéž užívají okrajové prostředky na okraji ústavního rámce státu.⁹ Radikálové tudíž představují legální opozici vůči vládě. V porovnání s extremisty radikálové neusilují o změnu celého politického zřízení, ale usilují pouze o změnu vlády. Pro dosažení svých cílů užívají legální prostředky, které jim umožňují zákony a ústava. Radikalismus však nemusí představovat pouze opozici na pravo-levém politickém spektru. Jako radikální může být označováno také jednání a cíle politické strany dosáhnout změny pomocí nekompromisních řešení. V politice tak radikální postoj nemá pejorativní význam a může označovat i různorodá hnutí, jejichž radikalismus spočívá v užitých prostředcích nebo cílech. Používání pojmu radikalismus v politice je poměrně široké a jeho význam se proměňuje v čase a vzhledem k politickým okolnostem.

Politický radikalismus je možné také chápat jako abstraktní prostor, ve kterém jsou přítomny velmi kritické názory vůči demokratickému systému na základě nespokojenosti se zajištěním různých práv a uspořádání.¹⁰ Současně však nedochází k zavržení demokratických principů, ale na základě dílčích aspektů dochází ke kritice demokratického uspořádání. Radikálové pro dosažení svých cílů využívají populistické a akční metody politické práce, ale stále souběžně uznávají základní demokratické mechanismy výkonu moci a monopol státu na použití fyzického násilí.

Hlavní rozdíl mezi radikalismem a extremismem spočívá v momentě, kdy radikalismus je chápán jako souhrn politických názorů, jejichž zavedení by vedlo k rozsáhlým změnám, ale nikoliv k likvidaci demokratického uspořádání.¹¹ Naproti

---

⁷ DANICS, Štefan. *Extremismus*. Praha: Triton, 2003, s. 12. ISBN 80-725-4454-3

⁸ CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál, 2007, s. 10. ISBN 978-807-3670-986.

⁹ BARŠA, Pavel, FIALA, Petr, ed. *Politický extremismus a radikalismus v České republice*. Brno: Masarykova univerzita, 1998, s. 11. ISBN 80-210-1798-8.

¹⁰ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister, 2003, s. 34. ISBN 80-865-9845-4.

¹¹ CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál, 2007, s. 13. ISBN 978-807-3670-986.

tomu extremisté usilují o změnu celého politického systému a pro dobytí svých cílů používají vedle legálních prostředků také násilí. Lze tedy mluvit o jejich antisystémovosti.

Relativně rozšířené a uznávané je pojetí radikalismu jako mezistupně mezi extremismem a demokracií.¹² Je však nutné mít na paměti, že hranice mezi extremismem a radikalismem jsou značně propustné a nejednoznačné. Z tohoto důvodu je v určitých směrech vhodnější pojímat skutečnosti, které jsou extremismem a radikalismem označovány, jako jeden celek. K označení radikalismu a extremismu, a to jak pravicového, tak levicového, se používají termíny ultrapravice nebo ultralevice. Za synonyma těchto pojmů se často užívají ještě termíny krajní pravice a krajní levice. Pod termín ultrapravice (krajní pravice) tedy spadají extremistické i radikální postoje či subjekty, nacházející se v příslušné části politického spektra. V praxi se pod označením ultrapravice lze setkat s různorodými skupinami zahrnující od neonacismu a neofašismu přes ultrakonzervativní nacionalismus až pravicový populismus.¹³ Ideologický rozptyl v rámci ultrapravice je tak velmi široký a taktéž z organizačního hlediska termín zahrnuje různé subjekty, jak politické strany a sdružení, tak i neformální sdružení a teroristické organizace. Rozlišování extremismu na pravicový a levicový se však v mnoha případech může ukazovat jako problematické.¹⁴ Chmelík dokazuje tuto problematičnost na příkladu punks a skinheads, protože část punks má velice blízko k anarchistům a stejně tak část skinheads zahrnuje i ultralevicové frakce.

1.3 Odpor vůči islámu a muslimům

Na úvod práce je potřeba vymezit terminologii, s kterou se můžeme v rámci tohoto tématu setkat, a která je velmi různorodá. Pro označování negativního, někdy až agresivního postoje vůči vyznavačům islámu či islámu jako náboženství obecně se nejen v odborné literatuře, ale i v běžném užívání lze narazit na několik termínů. V německém prostředí Pfahl-Traughber užívá termíny nepřátelství vůči islámu, kritika vůči islámu, nepřátelství vůči muslimům a kritika muslimů.¹⁵ Dále se lze setkat

---

¹² MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister, 2003, s. 33. ISBN 80-865-9845-4.

¹³ CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál, 2007, s. 17. ISBN 978-807-3670-986.

¹⁴ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, s. 20-25. ISBN 80-7201-265-7.

¹⁵ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 9-10. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

s termíny islamofobie, antimuslimismus nebo antiislamismus.¹⁶ Někteří autoři se ovšem shodují, že je potřeba mít na vědomí rozdíl mezi negativním postojem k islámu jako náboženství a muslimům. Negativní postoj k muslimům lze vnímat jako historický odkaz od středových konfliktů projevující se i v kultuře.¹⁷ Na druhou stranu negativní postoj k islámu vychází z mezinárodní migrace pracovních sil a politických uprchlíků po skončení druhé světové války a dále však především vzhledem ke skutečnostem, které zapříčinili militantní náboženští fanatici.

V rámci odborné literatury nelze najít jednoznačný konsensus nad tím, jak definovat termín islamofobie. Jako jedno z hlavních vymezení islamofobie bývá citována definice The Runnymede Trust, která definuje islamofobii jako: „neodůvodněné nepřátelství k islámu a odkazuje i k praktickým důsledkům takového nepřátelství, jako je nespravedlivá diskriminace muslimských jednotlivců a komunit a jejich vyloučení z hlavních politických a společenských záležitostí“.¹⁸ Allen se domnívá, že islamofobie je termín značně komplikovaný, jelikož není dokonale konceptualizován.¹⁹ Nejednotné používání termínu islamofobie též vede k otázce, jestli jde o koncept s reálným základem a jak je jeho užívání konzistentní. Allen proto poukazuje na dvě rozdílné formy islamofobie, jednak zaměřenou proti muslimům, tedy konkrétním lidem vyznávající islám, nebo proti islámu jako náboženství. V případě negativního vymezení proti muslimům navrhuje užívat termín islamofobie. Na druhou stranu, pokud se jedná o negativní vymezení vůči islámu jako náboženství a jeho teologickým aspektům, preferuje používat termín antiislamismus.²⁰ V českém prostředí islamofobii definuje například Čejka jako „předsudky, obavy, případně i nenávisť

---

¹⁶ ŠTEFANČÍK, Radoslav. Islamofóbný populizmus v straníckej politike. *Rexter* [online]. 2011, vol. 9, no. 2. [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/czech-defence-league-v-kontextu-antidzhadistickeho-hnuti/2014/12/08/>

¹⁷ DOBKOWSKI, Michael. Islamophobia and Anti-Semitism. *Cross Currents*. 2015, **65**(3), 322. DOI: 10.1111/cros.12142. ISSN 00111953. Dostupné také z: <http://doi.wiley.com/10.1111/cros.12142>

¹⁸ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 7. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

¹⁹ MRVA, David. Czech Defence League v kontextu antidžihadistického hnutí. *Rexter*[online]. 2014, vol. 12, no. 2 [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/czech-defence-league-v-kontextu-antidzhadistickeho-hnuti/2014/12/08/>

²⁰ ALLEN, Christopher. *Islamophobia*. Burlington, VT: Ashgate, c2010, s. 146. ISBN 978-075-4651-390.

k islámu a muslimům“.²¹ Štefančík ve své práci pracuje s termínem islamofobie jako s označením pro rezervovaný až negativní postoj nemuslimů k muslimům.²²

Další, již zmíněným termínem, je antiislamismus. V českém prostředí, především v mediálním a veřejném prostoru, jde o termín často užívaný. Termínem operuje například Štampach, který se domnívá, že je vhodnějším termínem než islamofobie. Termín antiislamismus však naráží na určité problémy. Pokud bychom termín vztáhli na všechny postoje proti islámu nebo muslimům může dojít ke zmatení.²³ Allen poukazuje na tento problematický aspekt termínu antiislamismus, jakožto negaci islamismu.²⁴ Přičemž islamismus představuje politické a obrodné hnutí v rámci islámu, a to jak agresivní, tak neagresivní. Definicí antiislamismu ve smyslu antiislamistických hnutí užívají Pupcenoks a McCabe. Antiislamistické hnutí v Evropě definují jako neformální síť antimuslimských skupin zahrnující politické strany i nestranické aktéry, jejichž společným prvkem je vymezení se proti islámu a mainstreamovému politickému establishmentu.²⁵ V jádru stojí myšlenka, že islám je nekompatibilní se západní civilizací a liberální demokracií. Současně islám představuje existenční hrozbu pro evropskou společnost z hlediska fyzického i kulturního. V rétorice antiislamistických hnutí lze vypožorovat i apel na obnovu tradičních křesťanských hodnot Evropy. Dále antiislamistické hnutí míří i proti politickým elitám, které selhaly v otázce přistěhovalectví a multikulturalismu.

Miroslav Mareš ve své práci věnující se problematice subjektů, které se vymezují proti islámu a muslimům, zvolil jako centrální pojem protiislámská politika (strany, hnutí atd.).²⁶ Ta označuje souhrn různých kritických postojů vůči islámu či jeho důležitým součástem konzistentně vnášených do veřejného prostoru. Mareš užívá tento termín jako střežový pojem pro všechny výše zmíněné termíny. Na základě Marešovy publikace a jeho terminologickému užívání se budeme v této práci držet tedy termínu

---

²¹ Islamofobie, antisemitismus, antiarabismus - pokus o definici a jak spolu tyto tři pojmy souvisejí. *Blízkovýchodní stránky* [online]. 2010 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://blizkyvyhod.blogspot.cz/2010/12/islamofobie-antisemitismus.html>

²² ŠTEFANČÍK, Radoslav. Islamofóbní populismus v stranické politice. *Rexter* [online]. 2011, vol. 9, no. 2. [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/czech-defence-league-v-kontextu-antidizhádistickeho-hnuti/2014/12/08/>

²³ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 10. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

²⁴ ALLEN, Christopher. *Islamophobia*. Burlington, VT: Ashgate, c2010, s. 146. ISBN 978-075-4651-390.

²⁵ PUPCENOKS, Juris a Ryan MCCABE. The Rise of the Fringe: Right Wing Populists, Islamists and Politics in the UK. *Journal of Muslim Minority Affairs*. 2013, 2(33), 173.

protiislámská strana, potažmo subjekt nebo politika, čímž se užíváním tohoto termínu odkláníme od názvu práce, kde je užito spojení anti-islamistické. Tato změna je však, dle našeho názoru, na místě z důvodu toho, aby výzkum o českých protiislámských (antiislamistických) subjektech používal jednotnou terminologii.

Protiislámský apel představuje nová témata, která přijímají některé krajně pravicové politické organizace.²⁷ Dochází k tomu, že „stará“ krajně pravicová organizace přebírá tento koncept jako jádro svého programu, nebo lze pozorovat vznik nových organizací na základě tohoto konceptu. Smolík se domnívá, že toto téma s některými dalšími (kritika multikulturalismu, globalizace, kapitalismu atd.) posouvají současnou krajní pravici dále od fašistické a nacistické ideologie.

1.4 Stranické rodiny

Jednou z nejpopulárnějších klasifikací politických stran je klasifikace tzv. stranických rodin, ve kterých jsou politické strany seskupeny převážně na základě ideologie. Jednu z nejváženějších klasifikací stranických rodin vytvořil německý politolog Klaus Von Beyme.²⁸ Ten vytvořil celkem devět stranických rodin, a to na základě analýzy politických stran v západní Evropě. Von Beyme je rozlišuje následovně.

1. liberální a radikální
2. konzervativní
3. dělnické (sociálnědemokratické a socialistické)
4. křesťanskodemokratické
5. komunistické
6. regionální a etnické
7. agrární
8. extrémně pravicové
9. ekologické

---

²⁶ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 11. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

²⁷ SMOLÍK, Josef. Krajněpravicové politické strany v zemích V4: historie a současnost. *Sociológia - Slovak Sociological Review*. 2013, **45**(4), 386.

²⁸ BEYME, Klaus von. *Political parties in western democracies*. Aldershot, Hants, England: Gower, c1985, s. 29. ISBN 05-660-0570-0.

Von Beyme svoji klasifikaci stranických rodin postavil na základě dvou ideologických kritérií.²⁹ Za prvé hovoří o genetickém původu strany, který vychází z toho, jak strany vznikaly a etablovaly se v podobných historických podmínkách za účelem reprezentace stejných zájmů. Jako druhé kritérium Von Beyme užívá ideově-programovou ideologii stran. Ideově-programový charakter a hodnoty stran jsou hlavními prvky, na které se při rozlišování zaměřuje pozornost. Z tohoto důvodu se stávají důležitými analýzy základních stranických programů a také analýzy projevů stranických politiků. Von Beyme vychází ve své klasifikaci z práce autorů Lipseta a Rokkana o konceptu cleavages.

Michael Gallagher, Michael Laver a Petr Mair rozvinuli klasifikaci stranických rodin o tři hlavní kritéria, která poukazují na příslušnost politických stran do konkrétní stranické rodiny. Autoři hovoří o následujících třech kritériích:³⁰

- 1) genetický původ stran
- 2) příslušnost k nadnárodním federacím
- 3) společné politiky

Genetický původ politických stran znamená společnou mobilizaci a vznik stran za podobných historických okolností, nebo vznik s úmyslem hájit společné zájmy.³¹ Jako příklad lze zmínit vznik socialistických stran nebo agrárních stran. Příslušnost k nadnárodním federacím zohledňuje vazby přesahující hranice jednotlivých států. Strany je možné identifikovat jako členy jedné stranické rodiny na základě příslušnosti v jedné mezinárodní struktuře, v které se sdružují politické strany s podobným ideologickým či hodnotovým programem. Jako vhodný příklad je možné uvést politické frakce v Evropském parlamentu nebo celosvětové stranické organizace. Aplikace tohoto kritéria na většinu tradičních politických stran je poměrně funkční, ale při aplikaci na menší strany nebo extremistické pravicové strany trpí nedostatky.³² Neexistuje totiž nadnárodní federace, skrze kterou by strany spolupracovaly. Po dlouhou dobu neexistovala ani žádné frakce takto orientovaných stran v rámci Evropského

---

²⁹ BEYME, Klaus von. *Political parties in western democracies*. Aldershot, Hants, England: Gower, c1985, s. 29. ISBN 05-660-0570-0.

³⁰ GALLAGHER, Michael, Michael LAVER a Peter MAIR. *Representative government in modern Europe*. 5th ed. Maidenhead, Berkshire [England]: Mcgraw Hill Higher Education, 2011, s. 202-203. ISBN 978-007-7129-675.

³¹ Tamtéž

³² MUDDE, Cas. *The ideology of the extreme right*. Manchester ; New York: Manchester University Press, 2000, s. 4-5. ISBN 07-190-5793-0.

parlamentu. V červnu 2015 byla založena frakce Evropa národů a svobody, jejímž lídrem je francouzská Národní fronta.³³ Druhou frakcí EP sdružující strany, které se staví proti islámu a imigraci, je Evropa svobody a přímé demokracie.³⁴ Členy této frakce je například Alternativa pro Německo nebo Švédští demokraté. Mimo obě frakce stojí Zlatý Úsvit a Jobbik.³⁵ Došlo i k pokusům vytvořit nadnárodní federace nebo organizace sdružující krajně pravicové strany a subjekty v rámci evropského prostoru. Zmínit lze Alianci evropských národních hnutí, Evropskou národní frontu nebo Alianci pro mír a svobodu.³⁶ Sdružující organizace však nezahrnují všechny či převážnou část krajně pravicových stran, dochází tak k fragmentaci scény, a tudíž není možné hovořit o jedné zastřešující organizaci pro krajně pravicové strany.

Třetí kritérium o společné politice znamená situaci, kdy strany z jedné stranické rodiny prosazují ve svých státech stejnou nebo obdobnou politiku. Někteří autoři však poukazují na fakt, že politika v jedné zemi neznámá to samé, co v jiné zemi. Mudde dává přednost před společnou politikou raději užívání ideologie stran.³⁷

Na základě výše uvedených kritérií Gallagher, Laver a Mair vyčlenili následující stranické rodiny:³⁸

- 1) sociálně demokratické strany
- 2) komunistické strany
- 3) nová levice
- 4) strany zelených
- 5) křesťansko-demokratické strany
- 6) konzervativní strany
- 7) liberální strany
- 8) agrární nebo centristické strany

---

³³ Far-right parties form group in EU parliament. *Euobserver* [online]. 2015 [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <https://euobserver.com/political/129129>

³⁴ Members. *Europe of freedom and direct democracy* [online]. 2017 [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <http://www.efddgroup.eu/>

³⁵ Europe of nations and freedom group. *European parliament* [online]. 2017 [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/meps/en/search.html?politicalGroup=4907>

³⁶ Far-right European parties forge alliance. *EUBusiness* [online]. 2009 [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <http://www.eubusiness.com/news-eu/politics-parties.13f>

³⁷ MUDDE, Cas. *The ideology of the extreme right*. Manchester ; New York: Manchester University Press, 2000, s. 5. ISBN 07-190-5793-0.

³⁸ GALLAGHER, Michael, Michael LAVER a Peter MAIR. *Representative government in modern Europe*. 5th ed. Maidenhead, Berkshire [England]: Mcgraw Hill Higher Education, 2011, s. 202-203. ISBN 978-007-7129-675.

9) krajně pravicové strany

Ultrapravicové strany jsou obsaženy ve většině typologií tzv. stranickopolitických rodin, kde jsou uváděny jako samostatná a jednotná kategorie rodiny.³⁹ V porovnání s ostatními kategoriemi rodin však ultrapravicová rodina nemá jednotnou ideologii, která by byla konsistentní. Strany se v rámci ostatních kategorií rodin přihlašují k relativně ucelenému světonázoru, který je společný pro celou rodinu. Naopak ultrapravicové strany svoji „rodinnou identitu“ odmítají akceptovat, často deklarují, že nejsou nalevo ani napravo, a tím tak odmítají „svoji“ pravicovost.

1.5 Populistická radikální pravice

Populistická radikální pravice se posunula od okrajové záležitosti k hlavnímu proudu evropské politiky a stala se důležitým faktorem evropské politiky.⁴⁰ Tyto strany se staly i nedílnou součástí národních parlamentů. Jejich přítomnost lze vyzorovat v polovině západoevropských parlamentů a v několika případech se strany podílely i na vládních koalicích. Jako zástupce těchto stran Mudde uvádí například Národní frontu, Vlámský blok, Ligu Severu nebo Britskou národní stranu. Skupina těchto stran patří společně se zelenými k nejúspěšnějším novým skupinám politických stran po druhé světové válce v Evropě. Mudde populistické radikální pravicové strany definuje na základě tří charakteristik:⁴¹

- authoritarianismus
- populismus
- nativismus

Autoritarianismus je u populistické radikální pravice založen na víře v pevně uspořádanou společnost, v níž je každé neuposlechnutí autorit tvrdě potrestáno.⁴² Autoritarianismus tak představuje důraz na právo a pořádek, včetně požadování zavedení trestu smrti. Druhý bod charakteristiky, populismus, chápe Mudde jako

---

³⁹ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister, 2003, s. 55. ISBN 80-865-9845-4.

⁴⁰ MUDDE, CAS. Three decades of populist radical right parties in Western Europe: So what? *European Journal of Political Research*. 2013, **52**(1), 2. DOI: 10.1111/j.1475-6765.2012.02065.x. ISSN 03044130. Dostupné také z: <http://doi.wiley.com/10.1111/j.1475-6765.2012.02065.x>

⁴¹ MUDDE, Cas. *Populist Radical Right Parties in Europe*. Cambridge: Cambridge University Press, 2007, s. 23. ISBN 978-051-1492-037.

⁴² MUDDE, Cas. *Populist Radical Right Parties in Europe*. Cambridge: Cambridge University Press, 2007, s. 23. ISBN 978-051-1492-037.

ideologii, která bere v potaz vidinu společnosti, která je hluboce rozdělena do dvou homogenních a vzájemně antagonistických skupin. Na jedné straně stojí nezkažený lid a na druhé straně zkorumpované elity. Politika by měla být, podle pohledu populistické radikální pravice, vyjádřením obecné vůle lidu.

Třetí charakteristika, nativismus, představuje ideologii, která kombinuje dva prvky, nacionalismus a xenofobii.⁴³ Jako dva klíčové spolu související elementy pro nativismus Mudde zmiňuje požadavek, aby stát byl obydlen jen domorodými obyvateli, a zadruhé existuje představa, že nedomorodé obyvatelstvo státu představuje hrozbu pro homogenní národní stát. Nedomorodé obyvatelstvo jako nepřítel národního státu může být definováno různě, od národnostních skupin až po rasové či náboženské menšiny.⁴⁴ Mudde uvádí, že hlavními nepřáteli národních států z pohledu populistické radikální pravice se stali muslimové a islám obecně.⁴⁵ Pokud vztáhneme nativismus na islám a muslimy, základem tohoto nativismus je pak paušalizující upozorňování na skutečné nebo domnělé charakteristiky islámu a muslimů. Islám a muslimové jsou v tomto pohledu v rozporu s hodnotami, kulturou nebo bezpečnostní daného státu, případně Evropy jako celku.⁴⁶ Bývá upozorňováno na nesoulad a neslučitelnost mezi muslimským a evropským způsobem života a na to, že islám jako náboženství je cizí hodnotám evropské demokracie.⁴⁷ Často se poukazuje na svobodu slova nebo práva žen v islámu. Muslimové jsou dále často vnímání jako nepřizpůsobiví obyvatelé a po teroristických útocích a s rozvojem Islámské státu se také objevuje spojování islámu s terorismem. V sociální oblasti jako pak muslimové vnímání jako ti, kteří zneužívají sociální systémy států na úkor domorodého obyvatelstva. Protiislámský pohled propojuje nativismus a populistický diskurz populistických radikálně pravicových stran ve dvou momentech.⁴⁸ Za prvé jsou muslimové vyloučení z jinak homogenní kategorie „lidu“. Za druhé jsou muslimové vnímání jako hrozba pro „lid“. Bylo by však mylné domnívat se, že protiislámský postoj se objevil u populistické radikální pravice až

---

⁴³ MUDDE, Cas. *Populist Radical Right Parties in Europe*. Cambridge: Cambridge University Press, 2007, s. 23. ISBN 978-051-1492-037.

⁴⁴ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 28. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

⁴⁵ MUDDE, Cas. *Populist Radical Right Parties in Europe*. Cambridge: Cambridge University Press, 2007, s. 24. ISBN 978-051-1492-037.

⁴⁶ BETZ, Hans-Georg. *Radical right-wing populism in Western Europe*. New York: St. Martins Press, 1994, s. 94. ISBN 03-120-8390-4.

⁴⁷ MUDDE, Cas. *Populist Radical Right Parties in Europe*. Cambridge: Cambridge University Press, 2007, s. 25. ISBN 978-051-1492-037.

v posledních několika letech v souvislosti s imigrační vlnou ze zemí Blízkého východu a severní Afriky.⁴⁹ Protiislámský apel se objevoval již v 80. a 90. letech například u francouzské Národní fronty nebo u Vlámského bloku.

1.6 Pravicový extremismus

Pravicový extremismus představuje jednu ze základních variant či směrů extremismu. Druhou základní variantou extremismu je levicový extremismus.⁵⁰ Tato pravo-levá dichotomie extremismu navazuje na historické rozdělení politického spektra na pravici a levici, které je možné vypořádat do dob Velké francouzské revoluce. I přes značnou rozšířenost používání pojmu pravicový extremismus, neexistuje shoda v rámci akademické obce na jedné definici tohoto pojmu. V odborné literatuře je možné najít 26 různých definic pravicového extremismu a více jak 58 rozdílných znaků.⁵¹ Mudde spatřuje jako základní rysy pravicového extremismu tři prvky: nativismus (kombinující nacionalismus a xenofobii), autoritářství a antidemokratičnost.⁵² Německý autor Backes hovoří o pravicovém extremismu v souvislosti s popíráním fundamentální rovnosti lidí a současně s tím s jednostranným vyšším hodnocením vlastního „etnika“, „rasy“ nebo „skupiny“.⁵³ Pravicový extremismus tak spojuje s etnocentrismem, rasismem a nacionalismem. Negativní postoj pravicových extremistů vůči „cizím“ prvkům pak spojuje s xenofobií, antisemitismem a nenávisť k cizincům. Cílem se stává politický řád, který institucionalizuje fundamentální nerovnost lidí, která se zakládá na původu, výkonu, národnosti, etnické či rasové příslušnosti. O něco širší výčet rysů pravicového extremismu nabízejí Norbert Lepszy a Hans-Joachim Veen.⁵⁴ Ti definovali pravicově extremistické strany a organizace jako takové, u kterých se vyskytuje politika a ideologie, jež odmítá podstatné principy a pravidla demokratického státu. Dochází k odmítání fundamentální rovnosti všech lidí, lidských a přirozených práv, principu

---

⁴⁸ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 129. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

⁴⁹ KALLIS, ARISTOTLE. Islamophobia in Europe: The Radical Right and the Mainstream. *Insight Turkey*. 2015, 17(4), 28.

⁵⁰ CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál, 2007, s. 14. ISBN 978-807-3670-986.

⁵¹ HAINSWORTH, Paul. *The politics of the extreme right: from the margins to the mainstream*. New York: Pinter, 2000, s. 9. ISBN 18-556-7458-0.

⁵² MUDDE, Cas. Extreme-right Parties in Eastern Europe. *Patterns of Prejudice*. 2000, 34(1), 26-27. DOI: 10.1080/00313220008559132. ISSN 0031-322x. Dostupné také z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00313220008559132>

⁵³ MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister, 2003, s. 22. ISBN 80-865-9845-4.

⁵⁴ Tamtéž, s. 34.

demokracie, nepoužití násilí, opozičních a menšinových práv. Dále se pak objevuje negace pluralismu a konkurence politických stran a zahrnuty jsou i znaky rasismu, extrémního nacionalismu a vůdcovského principu. Paul Hainsworth přidává ještě jeden znak pravicového extremismu a to proti-stranický apel.⁵⁵ Pravicově extremistické strany těžší z rozčarování a nedůvěry občanů v etablované politické strany. V českém prostředí vymezila pravicový extremismus například Petra Vejvodová na základě následujících ideologických rysů:⁵⁶

- antidemokratičnost a protiústavnost – odmítání základních hodnot, procedur a institucí demokratického státu
- odmítání liberalismu a egalitarismu – odmítání univerzální rovnosti všech lidí
- xenofobie
- etnický nacionalismus a šovinismus
- autoritářství – právo a pořádek

Poměrně často se lze setkat s označováním pravicově extremistických stran a subjektů jako monotematických stran. Mudde však poukazuje na to, že pravicově extremistické strany neodpovídají vymezení monotematických stran.⁵⁷ Mudde na základě svého výzkumu a jiných výzkumů vyvrací fakt, že by pravicově extremistické strany neměly podporu od určité specifické sociální struktury. Tyto strany jsou převážně podporovány mladými muži, dělnické profese, kteří jsou bez náboženského vyznání. Stejně tak druhý bod vymezení monotematických stran se neobjevuje. Pravicově extremistické strany nejsou svými voliči podporovány kvůli jednomu tématu. I když islám a imigrace mohou hrát silnou roli, voliči podporují tyto strany i z jiných důvodů (bezpečnostní situace, sociální péče, anti-stranická orientace). Extremistické pravicové strany mají širokou ideologickou základnu, a téma imigrace či islámu není jejich jediným tématem. Strany jsou vybudovány okolo širší ideologie, jejímž jádrem je nacionalismus, přesvědčení, že hranice státu a národa by měly být shodné. Strany tak usilují o vytvoření „čistých“ národních monokulturních států. Cílem se stává kulturně

---

⁵⁵ HAINSWORTH, Paul. *The politics of the extreme right: from the margins to the mainstream*. New York: Pinter, 2000, s. 9. ISBN 18-556-7458-0.

⁵⁶ VEJVODOVÁ, Petra. *Transnational forms of contemporary neo-Nazi activity in Europe from the perspective of Czech neo-Nazis*. Brno: Masaryk University, Faculty of Social Studies, International Institute of Political Science, 2014, s. 40. ISBN 978-80-210-7148-3.

⁵⁷ MUDDE, Cas. The single-issue party thesis: Extreme right parties and the immigration issue. *West European Politics*. 1999, 22(3), 192-193. DOI: 10.1080/01402389908425321. ISSN 0140-2382. Dostupné také z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01402389908425321>

homogenní národ. Součástí ideologie je také xenofobie, která není rozšířená jen na cizince, ale na všechno cizí, co by mohlo být hrozbou. Tradičně se jako hrozba označuje například homosexualita. V oblasti ekonomiky strany propagují ekonomický nacionalismus, včetně státních dotací a ochrannářských opatření. Dalším rysem je víra v právo a pořádek a anti-stranická rétorika. Mudde tak dokládá, že není možné pravicově extremistické strany označovat jako monotematické strany, protože mají jasné ideologické jádro a řeší mnoho problémů, nejen imigraci a islám.

Výše zmíněný prvek pravicového extremismu, odmítání jakékoliv odlišnosti a snaha o vytvoření homogenního národního státu, napovídá o vztahu pravicového extremismu k islámu a imigraci.⁵⁸ Pravicoví extremisté v Evropě definují vlastní komunitu na základě příslušnosti k evropské civilizaci, potažmo bílé rase. Evropská civilizace je vnímána jako taková, která stojí na křesťanských anebo pohanských základech. Od toho lze odvodit postoj k islámu, na který je nazíráno jako na cizorodý a destruktivní prvek evropské civilizace a kultury. Na islám a muslimy je tedy pohlíženo jako na nepřátele a elementy, kteří nezapadají do vize tradiční Evropy a podoby evropských národů. Hainsworth uvádí, že otázka imigrace se stala jednou z hlavních elementů pravicového extremismu poté, co role anti-komunismu slábla.⁵⁹ Stejně tak problematika imigrace nahradila rozšířený antisemitismus, jelikož imigrant se stal mnohem pohodlnějším cílem pro pravicové extremisty, a téma imigrace otvíralo širší prostor pro mobilizaci občanů.

1.7 *Single-issue party*

Pojem *single-issue party* představuje specifický typ politické strany. V českém jazyce je užíván termín monotematická strana, kterého se v této práci budeme držet. Subrata Mitra definoval monotematickou stranu jako „*single-issue (monotematické) hnutí, které galvanizuje podporu od různých politických táborů na základě jednoho, všezahrnujícího tématu, a dá se předpokládat, že zmizí poté, co bude téma artikulováno a agregováno do politické agendy.*“⁶⁰ S touto definicí nesouhlasí Cas Mudde,

---

⁵⁸ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 101. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

⁵⁹ HAINSWORTH, Paul. *The politics of the extreme right: from the margins to the mainstream*. New York: Pinter, 2000, s. 10-11. ISBN 18-556-7459-9.

⁶⁰ MUDDE, Cas. The single issue party thesis: Extreme right parties and the immigration issue. *West European Politics*. 1999, 22(3), 183. DOI: 10.1080/01402389908425321. ISSN 0140-2382. Dostupné také z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01402389908425321>

který poukazuje na to, že definice Mitry se zaměřuje pouze na poptávku, nikoliv na nabídku. Mudde svou definici monotematické strany vymežil v roce 1999 na základě čtyř znaků:⁶¹

- 1) jejich voličská základna nemá specifickou sociální strukturu
- 2) jsou podporovány převážně na základě jednoho tématu
- 3) nemají žádný ideologický program
- 4) ve svém programu se zaměřují na jedno všezahrnující téma

Monotematická strana tedy představuje stranu, která vznikla za účelem prosazování jednoho určitého programu, který je stěžejní pro její fungování a orientaci.⁶² Taková strana nemá vypracovaný širší ideologický základ, naopak strana má vypracovaný svůj politický program, který se orientuje pouze na jedno téma. Taktéž, dle Mudda, u monotematické strany nelze dohledat volební podporu od určité jedné sociální skupiny, tudíž strana získává podporu od více sociálních skupin. Podstatou monotematických stran je reflektování jednoho konkrétního problému, který je vnímán jako důležitý částí voličů, ale současně je tento problém vědomě či nevědomě ignorován zavedenými politickými stranami. Někteří autoři tak hovoří o monotematických stranách jako o „hlídacích psech“. Taktéž jiní autoři pracují s monotematickou stranou jako s *contradictio in terminis*, tedy rozporu ve výrazu, protože monotematická strana odporuje podstatě politické strany, tedy skupině, v níž dochází ke sloučení velkého množství politických požadavků a problémů. Z těchto důvodů tak dávají přednost označení monotematické hnutí nebo zájmová skupina.

Termín monotematické strany se významně vztahuje k tématu této diplomové práce. Často se můžeme setkat, a je to v mnoha případech opodstatněné, označovat protiislámské subjekty právě jako monotematické strany. Některé protiislámské subjekty lze takto označit, jelikož vznikly na základě jednoho určitého problému, který nebyl reflektován zavedenými politickými stranami. Monotematické protiislámské subjekty mají vybudovaný politický program na základě jednoho tématu a toto téma se stalo dominantním aspektem jejich činnosti.⁶³ V rámci kategorie protiislámských stran,

---

⁶¹ MUDDE, Cas. The single issue party thesis: Extreme right parties and the immigration issue. *West European Politics*. 1999, 22(3), 184. DOI: 10.1080/01402389908425321. ISSN 0140-2382. Dostupné také z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01402389908425321>

⁶² Tamtéž

⁶³ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 81. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

i těch, s kterými budeme pracovat v této práci, však existují i subjekty, které primárně nevznikly jako čistě protiislámské strany. Často se jedná o extremistické pravicové strany, které přijaly téma islámu či imigrace až v průběhu svého fungování. Stejně tak mohou být tato témata jen součástí širšího záběru stran. Lze se setkat s termíny jako „rasistické strany“ nebo „antiimigrační strany“, které zdůrazňují monotematické zaměření daných politických stran. Do těchto kategorií jsou často zahrnovány i extremistické pravicové strany, což Mudde kritizuje (viz. kapitola Pravicový extremismus).⁶⁴

Monotematické protiislámské subjekty představují subjekty, jež se vyprofilovaly na tématu odporu k islámu nebo islamizaci, což se stalo dominantním prvkem jejich fungování a činnosti, proto je oprávněné je označovat jako monotematické subjekty.

1.8 Teorie racionální volby a teorie her

Počátky teorie her začínají ve 20. letech 20. století, kdy došlo k publikování dvou přednášek Johna von Neumanna. Teorii her se ve stejné době jako von Neumann zabývali i jiní autoři jako Emil Borel. Zásadní mezník v teorii her však znamenalo až vydání publikace autorů Johna von Neumanna a Oskara Morgensterna s názvem *Theory of Games and Economic Behavior*.⁶⁵ Autoři se ve zmíněné práci zaměřili především na situace, v nichž o zisk soupeří dva hráči (aktéři) ve hře s nulovým součtem. Jádrem jejich práce byly především jednorázové hry (one shot games), tedy hry, které se nesmějí opakovat a jsou hrány simultánně. V této práci autoři jako první rozpracovali tzv. minimax teorém, tedy situaci, kdy jeden hráč (aktér) během hry získává nejvyšší možný zisk při vynaložení co nejmenších nákladů.⁶⁶

Pojem hry je v rámci teorie her chápán jako situace, kdy dochází ke konfliktu zájmů mezi jednotlivými hráči hry (aktéry).⁶⁷ Principiálně teorie her předpokládá a vyžaduje racionalitu chování a jednání jednotlivých hráčů. Racionalita hráčů se

---

⁶⁴ MUDDE, Cas. The single issue party thesis: Extreme right parties and the immigration issue. *West European Politics*. 1999, **22**(3), 196-197. DOI: 10.1080/01402389908425321. ISSN 0140-2382. Dostupné také z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01402389908425321>

⁶⁵ ŠVEC, Kamil. *Aplikace teorie koalic na regionální úrovni*. Praha, 2009. s. 17. Rigorózní práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce Doc. PhDr. Blanka Říchová, CSc..

⁶⁶ ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2014, s. 108. ISBN 978-80-262-0742-9.

projevuje ve smyslu snahy o co největší zisk, a pokud hráč prohrává, je jeho racionalitou přijít o co nejméně. Druhou podmínkou hry je informovanost všech hráčů o akcích soupeřů a znalost pravidel hry. Pravidla hry nesmí být během hry měněna. Za třetí všichni hráči znají hodnoty, které jsou ve hře, a tudíž vědí, co mohou získat, či naopak ztratit. Jedním z rysů racionality hráčů je sada preferencí, na jejichž základě jsou hráči schopni vybírat mezi jednotlivými výsledky hry. Teorie her předpokládá fakt, že preference konečného cíle jsou neměnné. V průběhu hry se však mohou měnit preference strategií a akcí.

Cílem teorie her je hledat takové řešení, které při konfliktní situaci mohou nastat a následně z nich hledat východiska.⁶⁸ Teorie her tak využívá zjednodušené modely her zobrazující, jak hrát a vyhrát. K dosažení touženého výsledku (zisku) každý z hráčů volí strategii. Na základě znalosti pravidel hry a informací o svých protihráčích přijímá každý hráč takovou strategii, která by mu měla přinést zisk. Strategie předpokládá existenci určitého vzájemného vztahu, což znamená, že hráč se může rozhodovat pouze v relaci k jednání protihráče. Lze rozlišovat mezi základními dvěma strategiemi, mezi tzv. smíšenou strategií a strategií čistou. Smíšená strategie představuje kombinaci výběru na základě pravděpodobnosti. Naopak čistá strategie je nesmíšeným typem strategie. Hráči si při hře vybírají vždy jednu optimální strategii, která by mu měla přinést co nejvyšší zisk ze hry.

Typy her lze rozlišovat podle počtu hráčů (jeden, dva, tři, více) nebo dle výsledků hry. Podle výsledků hry můžeme rozdělit na ty, v nichž jsou pouze vítězové a poražení (hry s nulovým součtem), nebo na hry, v nichž všichni hráči získají alespoň něco (hry s nenulovým součtem). Hra s nulovým součtem představuje situaci dvou hráčů, kdy zisk jednoho hráče se rovná ztrátě hráče druhého.⁶⁹ Tento model je možné nejlépe pozorovat například v pokeru nebo šachách. Jako problematické se však jeví, dle některých kritiků, jeho používání v praktickém životě, tedy i v politickém životě. Dle kritiků se můžeme jen v málo případech setkat s takto jednoznačným výsledkem během řešení politických konfliktů, málokdy dojde k situaci, kdy vítěz bere vše a poražený naopak vše ztrácí. V naprosté většině případů totiž nedochází k úplné ztrátě či

---

⁶⁷ ŠVEC, Kamil. *Aplikace teorie koalic na regionální úrovni*. Praha, 2009. s. 16. Rigorózní práce. Univerzita Karlova v Praze. Doc. PhDr. Blanka Říchová, CSc..

⁶⁸ Tamtéž

⁶⁹ Tamtéž. s. 18.

likvidaci poraženého. Ten zůstává oslabený, ale v budoucnosti se může hry opět účastnit.

Hra s nenulovým součtem má dvě herní varianty. V prvním případě se jedná o hru dvou hráčů, v níž si hráči dělí zisk v určitém poměru. Jednoduše řečeno, hra nemá absolutního vítěze ani poraženého. V rámci této hry tak můžeme rozlišit ještě tři kategorie, to podle toho, jestli hráči něco získávají nebo naopak trátí. V případě zisku hru označuje jako pozitivní, pokud oba hráči trátí jde o hru negativní. Třetí model představuje situaci, kdy zisk jednoho hráče se nerovná ztrátě hráče druhého. V tomto případě se hovoří o tzv. *variable-sum game*. Jedná se o modely, které jsou velmi blízké skutečné politice, protože umožňují zapojit do teoretických úvah prvky jako vyjednávání, dohody či kompromis.⁷⁰ Druhá varianta hry s nenulovým součtem představuje situaci, kdy soupeří tři a více hráčů. Tyto typy her jsou značně komplikované a speciálně se jim věnuje teorie koalic. Oba typy her s nenulovým součtem představují hry smíšené, ve kterých paralelně probíhá vztah čistého konfliktu a spolupráce mezi jednotlivými hráči.

Jak bylo zmíněno výše, jedním ze základních principů teorie her je racionalita jednotlivých hráčů. S tímto konceptem pracuje teorie racionální volby. Racionalita představuje stav, kdy *„jedinec sleduje při svém rozhodování především své vlastní zájmy a snaží se dosáhnout pro sebe nejlepšího výsledku, a co s co nejmenšími náklady“*.⁷¹ Teorie racionální volby zkoumá dva hlavní fenomény a je možné ji tedy rozdělit do dvou podskupin.⁷² První skupinu, teorii společenské smlouvy, představuje problematika využití individuálních hodnot v kolektivních rozhodováních, kolektivní prospěšnosti a tzv. distributivní spravedlnost. Druhá skupina je pak teorie veřejné volby, jejímž zájmem analýzy se staly problémy vznikající v interakci státu a společnosti, zejména v parlamentních systémech. Předmětem zájmu jsou tak volby a volební chování, zájmové skupiny nebo problematika byrokracie.

Na začátku se výzkumníci soustředili na hodnocení racionálního chování jednotlivců, postupně se jejich zájem rozšířil i na racionální chování skupin. Ukázalo se,

---

⁷⁰ ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2014, s. 113. ISBN 978-80-262-0742-9.

⁷¹ Tamtéž, s. 97.

⁷² Tamtéž, s. 96.

že neexistuje žádná universální, kolektivní preference všech zúčastněných jednotlivců.⁷³ Jako problematická se ukázala existence tzv. cyklických většin. Ty představují situaci, kdy neexistuje taková preference, která by byla nejlepší, nejspravedlivější a vítězná. Jelikož je značně komplikované stanovení preferencí u skupiny na rozdíl od jednotlivců. V literatuře je tato situace označována jako tzv. Condorcetův paradox.

I přes zmíněnou racionalitu jednání aktérů se objevují situace, kdy aktéři volí takovou strategii či akci, která není v daný okamžik hry nejvýhodnější. Touto situací se zabýval ve své knize *Nested Games. Rational Choice in Comparative Politics* autor George Tsebelis, přičemž vycházel z logické úvahy, která mu poskytla tři odpovědi:⁷⁴

- aktér je ve svém jednání neracionální (což ovšem popírá teorii racionální volby)
- aktér se rozhodl na základě strategie, která byla mylná, což povede k pokusům o nápravu tohoto omylu. Tato varianta však není nebezpečná a v praxi se běžně vyskytuje, proto není nutné ji v teorii her reflektovat a měnit tak tento koncept
- ve svém odhadu se mýlí pozorovatel hodnotící hru, jelikož se mu nepodařilo odhalit pravé racionální chování hráče. Optimálním řešením aktéra je v dané situaci ta strategie, kterou pozorovatel považuje za deviantní.

Z třetí odpovědi Tsebelis odvodil závěr, že aktér posuzuje svoji situaci odlišně od pozorovatele.⁷⁵ Autor tak hovoří o tzv. herních sadách (nested games), které stojí na faktu, že jednotliví aktéři hry se účastní současně více her. Proto situace a rozhodnutí aktéra, která se můžou jevit v daném okamžiku a jedné hře jako fatální omyl můžou v kontextu více her představovat optimální rozhodnutí. Herní sady jsou tak složeny vždy z více her, z tzv. hlavní hry (principal games) a několika vedlejších her. Jednotlivé hry se mohou časem proměňovat a současně hodnocení strategií a rozhodnutí aktérů zvenčí je značně komplikované z důvodu absence znalosti kontextu.

Propojením prvků teorie racionální volby a teorie her vzniká nový teoretický přístup v politologii, tedy teorie koalic.

---

⁷³ ROSE, Richard. *International encyclopedia of elections*. Washington, D.C.: CQ Press, c2000. s. 46-47. ISBN 15-680-2415-0.

⁷⁴ ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2014, s. 114. ISBN 978-80-262-0742-9.

⁷⁵ Tamtéž

1.9 Teorie koalic

Na začátek celé kapitoly pojednávající o teorii koalic je nutné zdůraznit základní informace o teorii koalic. Teorie koalic byla primárně vytvořena pro celostátní úroveň politického systému ke studiu koalic a koaličních vazeb. Teorie koalic tak nejvíce pozornosti směřuje k parlamentním politickým stranám a jejich navazování koalic a koaličních vazeb. S jistými transformacemi, úpravami a přizpůsobením se dá teorie koalic aplikovat i na nižší subnárodní úrovně, jako je například krajská úroveň či lokální úroveň.⁷⁶ Celostátní a subnárodní úroveň jsou si v některých momentech velmi podobná v porovnání s protiislámskou scénou, ať už se jedná o legislativní orgány či exekutivní posty. V prostoru zájmu této práce, tedy protiislámské scéně v České republice, se však nevyskytuje legislativní ani exekutivní orgán. Protiislámské subjekty v České republice nemají, až na výjimku v podobě Úsvitu – Národní koalice, zastoupení v poslanecké sněmovně a podobně ani na krajské úrovni s výjimkou SPD a SPO. Proto aplikace některých částí teorie koalic není vůbec možná (př. portfolia či typologie vlád). Jiné části teorie koalic jsou v tomto kontextu použitelné jen zčásti a za předpokladu jejich úprav, protože s ohledem na situaci protiislámských subjektů by při využití původních konceptů nedávaly smysl. I přes zmíněnou specifickou situaci, kdy tato práce sleduje koaliční vazby pouze mezi protiislámskými subjekty a to v rámci předvolebních koalic, lze nalézt a aplikovat několik proměnných či přístupů, s kterými teorie koalic pracuje, na protiislámskou scénu v ČR. Nesmí se však zapomínat na fakt, že teorie koalic a její autoři primárně své koncepty vytvářely na jinou úroveň politického systému a za jiných okolností.

Na úvod kapitoly je vhodné vysvětlit pojem koalice. Obecně lze pojem koalice chápat jako partnerství alespoň dvou hráčů, v případě politologie nejčastěji politických stran, které získaly zastoupení v parlamentu.⁷⁷ Důležitým předpokladem pro vznik určité koalice je fakt, že daná koalice musí zajistit svým členům potřebnou většinu v legislativním orgánu, která je nutná pro prosazení návrhů dané koalice. Koalice však

---

⁷⁶ JÜPTNER, Petr. Komunální koalice a politické modely. *Politologická revue*. 2004, 1(2), 80-101. ISSN 1211-0353.; ŠVEC, Kamil. *Aplikace teorie koalic na regionální úrovni*. Praha, 2009. s. 25. Rigorózní práce. Univerzita Karlova v Praze. Doc. PhDr. Blanka Říchová, CSc..

⁷⁷ ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2014, s. 119. ISBN 978-80-262-0742-9.

nemusí být nutně pouze vládní, ale také i koalice vytvořené pro přijetí či podporu jednoho daného návrhu.

V odborné literatuře i v běžném používání výrazu může docházet k smíšení pojmu koalice s pojmem aliance. Dle Miroslava Nováka jdou však oba termíny terminologicky zaměnit.⁷⁸ Například francouzský politolog Maurice Duverger vnímal označení koalice jako něco příležitostného, zatímco aliance pro něj představovala něco trvalejšího. Na druhou stranu jiný významný politolog Giovanni Sartori pracoval s opačným vymezením. Koalice chápal jako trvalé a naopak aliance jako přechodného. V této práci se budeme držet používání termínu koalice v duvergorském stylu, tedy jako záležitost příležitostnou, jelikož zkoumané antiislámské strany v České republice zatím nenavázaly dlouhodobější spolupráci.

Koaliční partnerství můžeme rozdělit dle toho, na jaké úrovni a jak partnerství funguje. Koalice mohou být volební, parlamentní a vládní.⁷⁹ V případě volební koalice spolupracují kandidáti, na parlamentní koalici se podílí poslanci případně senátoři a vládní koalice se týkají ministrů. Vzhledem k situaci protiislámských stran bude důraz kladen především na volební koalice, protože tyto strany nejsou zastoupeny v parlamentu ani ve vládě. Stejně tak nenalezneme dvě protiislámské strany na nižší úrovni, například v krajských zastupitelstvech.

Volební koalice se mohou objevovat v několika podobách, dle toho, jak je nastaven volební systém. Můžeme tak vymezit koalice explicitní nebo tacitní.⁸⁰ Tacitní koalice jsou uzavřeny mlčky a spočívají například v odstoupení daného kandidáta v druhém kole voleb. Tacitní koalice však nemohou být uzavírány v systému proporčním. Naopak koalice explicitní se mohou projevit v situaci, kdy odstupující kandidát vyzve své voliče, aby v druhém kole podpořili jiného určitého kandidáta. Dále se volební koalice dají rozdělit na koalice místní (lokální) a celostátní. V těchto případech hraje důležitou roli strana sama o sobě. Více decentralizovaná strana ponechává na svých regionálních stupních rozhodnutí podle svého uvážení, s kým koalici uzavřou. To umožňuje například středovým stranám uzavřít koalice buď

---

⁷⁸ NOVÁK, Miroslav. *Systémy politických stran: úvod do jejich srovnávacího studia*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1997, s. 176. Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 80-858-5022-2.

⁷⁹ Tamtéž

⁸⁰ Tamtéž

s pravicovými stranami, nebo levicovými. V důsledku tak může dojít k situaci, kdy místní koalice se neshodují s koalicí na státní úrovni.

V rámci teorie koalic lze pozorovat dvě rozdílné tradice. Na jedné straně lze označit tradici americkou a na druhé straně stojí tradice evropská.⁸¹ Americká tradice teorie koalic navazuje na teorie her a více se orientuje na modely koaličních vazeb a jejich prediktivní hodnotu. Naopak evropská tradice zaměřuje svoji pozornost více na empirický výzkum utváření koalic v západoevropských politických systémech. Ačkoliv se obě tradice zabývají totožným tématem, vzájemně se tradice od sebe značně vzdálily a jejich postupy a výsledky jsou zcela odlišné.⁸²

Americká tradice výzkumu koaličních vazeb a koalic je spojena se jmény autorů Williama H. Rikera, Abrama de Swanna nebo Normana Schofielda.⁸³ Americká tradice výzkumu je založena na deduktivní konstrukci a je odvozena od teorie racionální volby a teorie her.⁸⁴ Na počátku teorie koalic stojí práce již zmíněného Williama H. Rikera s názvem *Theory of Political Coalitions*. V této práci Riker rozpracoval klasickou teorii her autorů Johna V. Neumanna a Oskara Morgensterna.⁸⁵ Riker ve své práci rozšířil teorii her na alespoň tři aktéry, kteří se projevují jako unitární aktéři. Aktéři se střetávají v herní situaci, v které soupeří o zisk, v případě politických stran a aktérů se jedná o posty ve vládě. Racionalita všech soupeřících aktérů se váže na snahu získat co největší podíl na výkonné moci. Jelikož o moc soupeří tři a více hráčů, záleží na jejich schopnostech a možnostech navázat spolupráci s některým ze spoluhráčů. To znamená schopnost navázat co nejvýhodnější koalici. Za nejracionálnější formu koalice Riker považuje ty koalice, jež jsou pro aktéry koalice co nejméně nákladné. Tedy koalice zajišťující co nejmenší, ale dostatečnou většinu při hlasování v legislativním orgánu. Současně však musí koalice nabídnout svým členům co největší počet ministerských křesel. Americká tradice tak klade značný důraz na tzv. minimax teorém.⁸⁶

---

⁸¹ ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2014, s. 120. ISBN 978-80-262-0742-9.

⁸² LAVER, Michael a Norman SCHOFIELD. *Multiparty government: the politics of coalition in Europe*. New York: Oxford University Press, 1990, s. 10-11. ISBN 01-982-7292-8.

⁸³ ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2014, s. 120. ISBN 978-80-262-0742-9.

⁸⁴ CABADA, Ladislav. *Koalice a koaliční vztahy České republiky v evropském kontextu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 10. ISBN 80-738-0004-7.

⁸⁵ ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2014, s. 120. ISBN 978-80-262-0742-9.

⁸⁶ Řichová popisuje minimax teorém následovně: „Racionální aktér se chová tak, aby maximalizoval výstup z daného vstupu, resp. minimalizoval vstup, jenž odpovídá danému výstupu.“

Riker vnímá problematiku koalic jako hru s nulovým součtem. Z toho vyplývá, že vztah hráčů je určován jejich zájmem zvítězit v boji o ministerské posty.⁸⁷ Strana, která v daných volbách neuspěje, a tudíž neobsadí žádná křesla ve vládě, prohrává až do dalších voleb, kdy opět bude usilovat o vítězství. Prioritou pro strany jsou tedy ministerská křesla, nikoliv prosazování politického programu.⁸⁸ Hovoříme tedy o tzv. office-seeking theory. Naopak zaměření na politický program označuje termín policy-seeking theory. Tematicky se americká teorie zabývá především minimálními vítěznými koalicemi.⁸⁹ Naopak velké koalice a menšinové vlády vnímá jako deviantní případy, které se přiči konceptu racionality.

Evropská tradice studia koalic je spojena především s autory Gregory Luebertem, Robertem Axelrodem, Lawrence C. Doddem nebo Ianem Budgem.⁹⁰ Na rozdíl od americké tradice staví evropská tradice výzkumu na induktivní bázi. Jak již bylo zmíněno, klade také větší důraz na empirický základ výzkumu.⁹¹ Analýzy evropských autorů vycházejí více z reálií politického života. V rámci analýz je tak zahrnuta například politická kultura, která může mít vliv na utváření koalic mezi aktéry. Dále se autoři věnují historické perspektivě a významu politické tradice při formování koalic. Tím se autorům otevírá prostor pro vysvětlení situací, kdy aktéři nejsou ochotni utvářet koalice, které by se z pohledu americké tradice jevily jako zcela racionální. Evropský přístup se tak více zaměřuje na vysvětlování velkých koalic a menšinových vlád a dokáže je interpretovat jako strategické kroky aktérů. Z evropského pohledu se tak nejedná o deviantní případy, jako lze pozorovat v americké tradici.

Autoři evropského přístupu velice často kritizují přístupy a závěry amerických kolegů zkoumajících koalice.⁹² Kritizována je například logická stavba modelů

---

⁸⁷ RIKER, William H. *The theory of political coalitions*. Westport, Conn.: Greenwood Press, 1962, s. 31. ISBN 978-0313242991.

⁸⁸ ŠUŠLÍKOVÁ, Lada. *Vládní modely a koaliční chování ve vybraných systémech: případové studie státní na [i.e. na státní a] regionální úrovni - Maďarsko, Polsko, Indie, Ticino, Lotyšsko, Hesensko, Finsko*. Praha: Universita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, 2009, s. 7. ISBN 978-80-254-5857-0.

⁸⁹ Riker definuje minimální vítěznou koalici jako uskupení dvou a více politických subjektů, které disponuje 50 % + 1 mandátem v daném konkrétním voleném organu a v němž není ani jeden člen, jehož hlasy nejsou nutné pro udržení absolutní většiny. Se ztrátou jakéhokoliv z členů tak koalice ztrácí svoje většinové postavení.

⁹⁰ ŠVEC, Kamil. *Aplikace teorie koalic na regionální úrovni*. Praha, 2009. s. 25. Rigorózní práce. Univerzita Karlova v Praze. Doc. PhDr. Blanka Říchová, CSc..

⁹¹ CABADA, Ladislav. *Koalice a koaliční vztahy České republiky v evropském kontextu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 12. ISBN 80-738-0004-7.

⁹² ŠVEC, Kamil. *Aplikace teorie koalic na regionální úrovni*. Praha, 2009. s. 25. Rigorózní práce. Univerzita Karlova v Praze. Doc. PhDr. Blanka Říchová, CSc..

koaličních vlád, které jsou často empiricky vyvratitelné. Dále se kritika zaměřuje na pojetí politických stran jako unitárních aktérů, jelikož se touto optikou přehlíží vliv charakteru vnitrostranického prostředí na působení dané politické strany.

V rámci teorie koalic, která je převážně aplikována na celostátní úroveň a vytváření exekutivních koalic, se při posuzování koaličních vlád pracuje s typologií vlád a koalic. Na počátku typologií vlád a koalic stojí minimální vítězná koalice, kterou jako první představil William Riker.⁹³ Na minimální vítěznou koalici se podílí co nejmenší počet nutných členů k dosažení většiny v rozhodovacím sboru. Zároveň musí koalice obsahovat i co nejmenší počet mandátů v rozhodovacím tělese nutných pro uchování většinové podpory. Dalšími typy vlád a koalic jsou velká koalice, menšinová vláda, nadměrná, široká nebo všestranická. Z hlediska zaměření této práce je však zbytečné o těchto typologiích vlád a koalic uvažovat, jelikož protiislámské strany v České republice nemají možnost vytvářet exekutivní vlády, jak v parlamentu, tak třeba v krajských zastupitelstvech. Protiislámské strany navazují především předvolební koalice a v tomto případě není možné počítat s nadměrnou koalici či minimální vítěznou koalici. Aplikace klasické typologie vlád a koalic je tak na případ protiislámských stran nemožná. Na druhou stranu ale typologie mohou pro tuto práci posloužit, a to využitím jedné z proměnných, s kterou typologie pracují – ideologická či ideová blízkost stran. Ideová blízkost stran rozšířila typologie vlád a koalic na minimální vítěznou ideově propojenou (stejně tak minimální vítězná ideově nepropojená) a nadměrnou ideově propojenou (nadměrně ideově nepropojenou). Z tohoto pohledu strany navazují koalice s ideově blízkými stranami na pravo-levé škále. Robert Axelrod pracuje s termínem tzv. minimální vítězná propojená koalice (minimal connected winning coalition).⁹⁴ Podle Axelroda strany hledají pro navázání koalice názorově blízkého partnera na ideologické škále. V důsledku toho bude uvnitř koalice menší prostor pro vnitřní neshody mezi stranami. V literatuře se lze často setkat se zaměřováním pojmů ideologická a ideová příbuznost, s ohledem na specifickou situaci protiislámských subjektů však budeme tyto dva pojmy rozlišovat.

---

⁹³ ŠUŠLÍKOVÁ, Lada. *Vládní modely a koaliční chování ve vybraných systémech: případové studie státní na [i.e. na státní a] regionální úrovni - Maďarsko, Polsko, Indie, Ticino, Lotyšsko, Hesensko, Finsko*. Praha: Universita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, 2009, s. 11. ISBN 978-80-254-5857-0.

⁹⁴ LAVER, Michael a Norman SCHOFIELD. *Multiparty government: the politics of coalition in Europe*. New York: Oxford University Press, 1990, s. 97-98. ISBN 01-982-7292-8.

Ideologickou blízkost nebo programovou blízkost politických stran však nelze brát jako dostačující záruku k sestavení koalice. Velmi zásadní roli mohou hrát v procesu sestavování a fungování koalic hrát personální vztahy, jednak v rámci jedné strany, tak i personální vztahy mezi lídry jednotlivých stran.⁹⁵ Podobnou omezovací roli v procesu vytváření koalice může sehrát stejně tak geneze jednotlivých stran. Poměrně často může docházet k tomu, že se jedna politická strana rozštěpí a vznikne tak nová strana, která je programově a ideologicky podobná původní straně. Avšak s ohledem na předešlý vývoj a vzájemné antipatie se nejeví koalice původní strany a „odštěpené“ strany jako možná. Laver se Schofieldem hovoří o personálních střetech jako o ad hoc záležitosti, která limituje navazování jednotlivých koalic či ohrožuje životaschopnost koalic.⁹⁶ Poukazují na příklad Irska, kde existovalo hluboké osobní nepřátelství mezi představiteli Fianna Fail a Progressive Democrats, což bránilo navázání koalice mezi těmito dvěma stranami, i když si byly strany velmi ideologicky blízké.

S osobními vztahy pracuje v českém prostředí například Petr Jüptner, který osobní vztahy a případně osobní spory vyzdvihuje v prostředí české komunální politiky.⁹⁷ Jüptner při aplikaci teorie koalic na komunální úroveň právě osobní vztahy označuje za jeden z faktorů, které komplikují tuto aplikaci.⁹⁸ Největší roli hrají osobní vztahy především v nejmenších a menších středních obcích, kde koalice fungují na bázi „velkých rodin“ a právě osobní vztahy mezi aktéry hrají nesrovnatelně větší roli než ideologie jednotlivých stran. Nelze ale zapomínat na fakt, že Jüptner osobní vztahy zmiňuje na komunální úrovni a na této úrovni s nimi pracuje, nikoliv na úrovni celostátní. Jak bylo zmíněno výše, role osobních vztahů může hrát významnou roli v procesu formování koalic, ale také mohou mít vliv na existenci a délku navázaných koalic.

Předmětem zájmu teorie koalic jsou i anti-systémové a extremistické strany. S těmito typy stran však autoři pracují především s poukázáním na jejich vliv na formování koalic ostatními politickými stranami. S anti-systémovými stranami se

---

⁹⁵ BALÍK, Stanislav a Vlastimil HAVLÍK. *Koaliční vládnutí ve střední Evropě (1990-2010)*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2011, s. 18. ISBN 978-80-210-5537-7.

⁹⁶ LAVER, Michael a Norman SCHOFIELD. *Multiparty government: the politics of coalition in Europe*. New York: Oxford University Press, 1990, s. 199-200. ISBN 01-982-7292-8.

⁹⁷ JÜPTNER, Petr. Komunální koalice a politické modely. *Politologická revue*. 2004, 1(2), 82. ISSN 1211-0353.

⁹⁸ Jüptner jako další problematické faktory k aplikaci teorie koalic na lokální úroveň uvádí výskyt většího počtu několika her, apolitický a ideologicky nezabarvený charakter politiky, velikost obcí a podoba politických stran na lokální úrovni.

v teorii koalic pojí tzv. vyděračský potenciál.⁹⁹ Ten představuje pozici anti-systémové strany, která stojí sice mimo vládu, ale má schopnost „vydírat“ či vyvíjet tlak na ostatní strany v politickém systému. Z tohoto důvodu s nimi a jejich reakcemi musí ostatní strany počítat při různých jednáních a rozhodnutích. Aplikace tohoto přístupu na českou protiislámskou scénu však není relevantní.

Vzhledem k faktu, že teorie koalic navazuje na teorie her, jsou politické strany vnímány jako unitární aktéři.¹⁰⁰ Teorie koalic využívá tento koncept pouze v souvislosti při jednání politických stran při formování vládních koalic. Politické strany jsou tak vnímány jako jeden aktér, přičemž jejich vnitřní struktura neovlivňuje stranu samotnou tak, aby při koaličních jednáních na to byl brán zřetel. Důležitou roli hrají vazby strany k ostatním politickým stranám. Vazby jsou motivovány snahou o co maximální možné exekutivní výhody. Naopak jsou upozaděny vnitřní boje mezi představiteli stoupenci různých křídel ve straně. Koncept stran jako unitárních aktérů kritizují například Laver se Schofieldem ve své publikaci *Multiparty government. The Politics of Coalition in Europe*. Autoři tvrdí, že není pochyb o tom, že strany nejsou unitárními aktéry.¹⁰¹ Na druhou stranu se však, dle nich, ukazuje, že evropské politické strany se vyznačují značnou disciplínou, která se pohybuje mezi 80 až 90 procenty. Evropské politické strany tak vstupují do koaličních jednání a koalic samotných jako jeden blok. Za nejvíce disciplinované politické strany jsou na základě výzkumů považované komunistické strany, což se však ve fázi koaličního vyjednávání může změnit. Velmi často jsou jako velmi disciplinované strany označovány i strany protestní, antisystémové a extremistické. A to vzhled k silné pozici jejich lídra a nutnosti bezbřehého dodržování politického programu stran. Ve fázi navazování a vyjednávání koalic lze pracovat s politickými stranami jako unitárními aktéry. Po navázání koalice však může docházet k vnitřnímu stranickému napětí, které unitárnost strany zpochybňuje.

K problematice unitárnosti politických stran přispěl svojí knihou *Comparative Politics. Policymaking and Governing Coalitions in Europe and Israel* Gregory Luebbert. Luebbert zdůrazňuje roli lídrů stran v procesu formování koalic. Hlavním

---

⁹⁹ ŘÍCHOVÁ, Blanka. Úvod do současné politologie. Vyd. 1. Praha : Portál, 2002, s. 102. ISBN 80-7178-628-4.

¹⁰⁰ ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2014, s. 122. ISBN 978-80-262-0742-9.

¹⁰¹ LAVER, Michael a Norman SCHOFIELD. *Multiparty government: the politics of coalition in Europe*. New York: Oxford University Press, 1990, s. 15. ISBN 01-982-7292-8.

cílem lídrů je především touha zůstat vůdci svých stran, což znamená, že budou usilovat o to, aby se minimalizovala riziko nejednotnosti strany a také rozsah zapojení do vnitrostranických sporů.¹⁰² Lídři tak budou činit taková rozhodnutí a navazovat koalice, která nejméně ohrozí jednotnost uvnitř strany a tudíž jim zaručí vedoucí pozici ve straně. Je nutné zdůraznit, že tyto závěry Luebbert vyvodil pro demokratické strany, což se u některých zkoumaných subjektů této práce může ukázat jako problematické. Luebbert z toho důvodu také upozorňuje na to, že v demokratických stranách jsou lídři stran často nejvstřícnějšími členy svých stran a jsou ochotni spolupracovat s vůdci jiných stran. Důležitou roli tak hraje také diskuze mezi vedením strany, členskou základnou a názorovými frakcemi uvnitř strany. Strana se neuchýlí k takové koalici, která by znamenala odpor členské základny či následné vnitrostranické problémy, což by mohlo ohrozit v pozici lídra strany.

Luebbert hovoří i o tom, proč koalice nemusí být zformována z ideologicky blízkých stran. Přičítá to faktu, že politické strany, pro které je stěžejní politický program a jeho prosazování, nebudou členy takové koalice, které by se účastnila jiná strana, jež by měla podobný politický program.¹⁰³ A to z toho důvodu, že strana potřebuje, aby se voliči mohli s politikou strany identifikovat a proto je podobně smýšlející strana chápána jako konkurent. Strany se snaží být pro voliče rozpoznatelné od jiných stran, což může hrát důležitou roli, která ovlivní voliče při volbách. Podle Luebberta to je vysvětlením, proč nemusí docházet ke vzniku ideologicky blízkých koalic. Opětovně je však nutno připomenout, že Luebbert svoje závěry aplikoval na demokratické strany a prostředí národní parlamentní úrovně.

Porozumět formování a fungování koaličních vazeb se pokusil Sven Groennings ve své knize *The Study of Coalitional Behaviour* pomocí dynamiky procesu ustavování koalice. Groennings hovoří o čtyřech složkách dynamiky procesu:¹⁰⁴

- situace
- slučitelnost
- motivace
- interakce

---

¹⁰² LUEBBERT, Gregory M. *Comparative democracy: policy making and governing coalitions in Europe and Israel*. New York: Columbia University Press, 1986, s. 46-52. ISBN 02-310-6298-2.

¹⁰³ Tamtéž

První složka, situace, se věnuje možnostem a příležitostem formování koalice. Do této složky autor zahrnuje stabilitu situace, sílu jednotlivých politických stran a jejich postavení, volební systém či případně politickou kulturu. Pod složkou slučitelnosti se skrývá identifikace s případnými koaličními partnery. Identifikace může být jednak ideologická, ale také socioekonomická. Důležitou roli může hrát i stupeň centralizace stranické struktury, otázka vůdcovství ve straně a předchozí koaliční zkušenosti s jinými politickými stranami. Složka motivace zahrnuje motivace a zájem jednotlivých politických stran podílet se na koalici, což obsahuje i otázku získání exekutivních postů. Poslední skupina vzájemných interakcí představuje sumu možností, kterými může být dosaženo koaličních dohod.

2 Empirická část

2.1 Protiislámské subjekty v České republice

V posledních letech se v České republice objevilo množství subjektů profilující se na odporu proti islámu anebo proti islamizaci českého státu, či obecně evropského prostředí. Situace v České republice kopíruje situaci v ostatních evropských státech, kde podobné subjekty taktéž existují. České protiislámské subjekty fungují v porovnání se zahraničními „kolegy“ v poněkud specifitějším prostředí, kde je dlouhodobě nízký počet muslimů v České republice, a tudíž není dlouhodobější zkušenost s muslimskou komunitou na českém území. Protiislámské strany v České republice tudíž nemají tak silné podhoubí pro fungování svých stran. Zahraniční protiislámské a protiimigrační strany se mohou opřít o silnější podporu voličů vzhledem k počtu imigrantů a kriminalitě ve spojení s imigrací.¹⁰⁵

---

¹⁰⁴ MELLORS, Colin. a Bert PIJNENBURG. *Political parties and coalitions in European local government*. New York: Routledge, 1989, s. 5-6. ISBN 04-150-1271-6.

¹⁰⁵ BURSCHEER, Bjorn, Joost VAN SPANJE a Claes H. DE VREESE. Owing the issues of crime and immigration: The relation between immigration and crime news and anti-immigrant voting in 11 countries. *Electoral Studies* [online]. 2015, **38**, 66-67 [cit. 2017-05-03]. DOI: 10.1016/j.electstud.2015.03.001. ISSN 02613794.

Pro práci s protiislámskými subjekty v České republice se budeme držet rozdělení Miroslava Mareše. Ten takto orientující se subjekty rozdělil do kategorií na základě ideových kritérií jednotlivých subjektů. Marešovo rozdělení je následující:¹⁰⁶

- Monotematická protiislámská uskupení
- Pravicově extremistická protiislámská politika
- Populistická radikální pravice
- Konzervativní protiislámská politika
- Levicově-patriotická protiislámská politika

V této práci se však budeme věnovat především prvním třem kategoriím, jelikož právě ony hrají hlavní roli v protiislámské politice v České republice. Konzervativní protiislámská politika se objevuje v prostředí konzervativního tábora, do kterého Mareš zařazuje např. KDU-ČSL, ODS nebo TOP 09.¹⁰⁷ Tyto strany však zmiňují především ochranu tradičních evropských hodnot a akceptaci pravidel hry pro všechny. Strany tak imigranty tolerují, ale za podmínek akceptace a respektování kulturních podmínek v České republice. Protiislámská politika však u těchto stran nehraje ústřední roli, jako u subjektů v prvních třech kategoriích, které se profilují především na protiislámské politice, a oslovují voliče převážně s jiným programem. S pátou kategorií, kterou Mareš spojuje především s osobou prezidenta Miloše Zemana, bude v této práci pracováno především v souvislosti se spoluprací Strany práv občanů a Strany přímé demokracie.

Na základě Marešova rozdělení protiislámských subjektů budeme v této práci pracovat se subjekty, které jsou, dle našeho názoru, nejviditelnější a nejaktivnější v protiislámských projevech nebo akcích a účastnily se krajských či senátních voleb 2016. V České republice lze najít až 75 uskupení, která se profilují jako vlastenecká nebo nacionalistická a pracují s tématem islámu a imigrace.¹⁰⁸ Jedná se však o marginální subjekty, a tudíž jim nebude věnována pozornost. Subjekty, kterými se bude práce zabývat, jsou následující. Za monotematická protiislámská uskupení to jsou iniciativa Islám v České republice nechceme, Blok proti islámu a jeho navazující subjekty. Pravicově extremistické subjekty představují Národní demokracie a Dělnická

---

¹⁰⁶ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 217-218. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

¹⁰⁷ Tamtéž, s. 163-164.

¹⁰⁸ 42 „vlasteneckých“ a nacionalistických skupin v Česku. *Echo24* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://echo24.cz/a/in5pD/42-vlasteneckych-a-nacionalisticky-skupin-v-cesku>

strana sociální spravedlnosti. Poslední kategorii, populistické radikální pravice reprezentuje, Úsvit a jeho navazující subjekty Svoboda a přímá demokracie a Úsvit – Národní koalice. Jak již bylo zmíněno výše, do analýzy navázaných koalic bude zahrnuta i Strana práv občanů s ohledem na spolupráci se Svobodou a přímou demokracií.

2.1.1 Historie protiislámské politiky v České republice

Před představením jednotlivých českých protiislámských subjektů bude věnován prostor stručné historii protiislámských politik na území České republiky. Do první poloviny první dekády 21. století se protiislámská politika odehrávala převážně v rámci pravicového extremismu.¹⁰⁹ První významnější akce se uskutečnila v roce 1996, kdy šlo o protest proti stavbě mešity v Brně. Protesty svolávalo Hnutí národního sjednocení. Proti stavbě mešity se vymezila i Vlastenecká fronta, která protiislámský apel kombinovala s antisemitskou rétorikou. VF dále protestovala i proti stavbě islámského centra v Praze v roce 1998. Po teroristickém útoku 11. září 2001 se zásadnější protiislámská vlna neuskutečnila, což bylo způsobeno tím, že pravicové extremistické skupiny byly protiamerické a protiizraelské a chápaly tedy útoky jako oslabení soupeře. To se projevilo v rétorice neonacistického Národně sociálního bloku. Naopak neonacistický Národní odpor odmítal tento pohled. V roce 2006 ještě aktivisté z Národního odporu toužili bojovat proti Izraeli na straně Islámské republiky Írán. V druhé polovině první dekády 21. století dochází k první výrazné a systematické protiislámské kampani, která byla vedena Národní stranou v letech 2007 až 2009. Současně v roce 2005 začal fungovat server Eurabia.cz, který se z počátku profiloval proamericky a prvním šéfredaktorem byl Adam B. Bartoš.¹¹⁰ V roce 2009 vznikly první protiislámské skupiny na internetu – Anti-islamic movement from Czech Republic a Islám v České republice nechceme.¹¹¹ Po roce 2010 se pomalu začíná proměňovat orientace pravicových extremistických stran na protiislámskou politiku. Ve stejné době také dochází ke vzniku několika protiislámských skupin, které hrají v současné době důležitou roli v protiislámské politice.

---

¹⁰⁹ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 107-110. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

¹¹⁰ Tamtéž, s. 85.

¹¹¹ Tamtéž, s. 110.

2.1.2 Pravicově extremistické subjekty

2.1.2.1 Dělnická strana sociální spravedlnosti

Dělnická strana sociální spravedlnosti je navazující politickou stranou po soudním rozpuštění Dělnické strany v roce 2010. Dělnická strana byla zaregistrována 20. prosince 2002 pod názvem Nová síla.¹¹² K přejmenování na Dělnickou stranu došlo 22. ledna 2003, užívající zkratku DS. Strana byla založena bývalými členy politické strany SPR-RSČ. Jedním ze zakládajících členů strany byl Tomáš Vandas, po téměř celé období existence DS její předseda. Ve vývoji DS je možné identifikovat tři vývojové etapy na základě spolupráce s ostatními stranami a subjekty, stejně tak je ale legitimní rozdělit historii DSSS na dvě vývojové etapy.¹¹³

První etapa představuje období od roku 2003 do 2006. V rámci této etapy DS spolupracovala s nejdříve s Národní stranou, s kterou se podílela na předvolebním projektu s názvem Národní pětka.¹¹⁴ Národní pětka byla navázána z potřeby obou stran posílit své šance pro volby v roce 2006. Společný projekt však DS následně opustila. DS se rozhodla účastnit jiné společné formace pro volby v roce 2006 a navázala spolupráci s Národním sjednocením. Do parlamentních voleb 2006 DS umístila své zástupce na kandidátku strany Právo a Spravedlnost, na jejichž kandidátkách byli i zástupci dalších stran (Národní sjednocení, Demokratická strana sociální spravedlnosti a Agrární strana). Po volebním neúspěchu se DS rozhodla spolupráci opustit a v dalších letech stavět vlastní kandidátky. Zde končí první etapa, která se vyznačovala spoluprací s nacionalistickými a patriotickými politickými stranami.

V roce 2007 začala druhá etapa, kdy se DS otevřela neonacistické scéně a navázala spolupráci s Národním odporem, Autonomními nacionalisty a Resistance Women Unity. DS se stala politickou alternativou pro nacionalisty a neonacisty a řada subjektů začala DS vnímat jako svého zástupce na oficiální politické úrovni.¹¹⁵ Struktury neoficiálních lokálních uskupení, jež vycházely z principů autonomního

---

¹¹² MAREŠ, Miroslav a Petra VEJVODOVÁ. Dělnická strana: profil české pravicově extremistické strany. *Rexter* [online]. 2010, vol. 8, no. 2 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/delnicka-strana-profil-ceske-pravicove-extremisticke-strany/2010/11/07/>

¹¹³ BASTL, Martin. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. Praha: Grada, 2011, s. 157. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-3797-3.

¹¹⁴ Tamtéž

¹¹⁵ BASTL, Martin. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. Praha: Grada, 2011, s. 171. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-3797-3.

nacionalismu, tak byly doplněny o oficiální politickou reprezentaci v podobě Dělnické strany.¹¹⁶ Spolupráce s DS umožnila neonacistickým Národnímu odporu a Autonomním nacionalistům stát se standardní politickou alternativou a oslovit širší veřejnost. Část předních aktivistů z Národního odporu se začalo i více politicky angažovat v DS.

Na počátku své existence se DS prezentovala především jako mluvčí a zástupce všech českých zaměstnanců a toto téma bylo pro stranu primární. Už od začátku svého fungování se strana stavěla negativně ke členství České republiky v Evropské unii.¹¹⁷ Postupem času se však DS posunula od zaměstnanecké politiky více k etnickým otázkám, romské problematice, přistěhovalectví, xenofobii a postmaterialistickým tématům. V rétorice strany byl i patrný negativní postoj k politické garnituře a vládě. V posledních dvou letech existence strany hlavní roli hrála romská otázka a kriminalita ve vztahu k menšinám, které zastínily všechno další. S romskou problematikou souvisí i vize uspořádání státu.¹¹⁸ DS usilovala o vytvoření státu založeného na národních a sociálních principech, kdy všechny produkty národní ekonomiky měly být poskytovány pouze etnických Čechům. Kriticky se strana stavěla proti globalizaci, která byla dle názoru strany, příčinou imigrace, ekonomické krize, ztráty identity a ničení tradičních hodnot. DS dále prosazovala etnocentrický a xenofobní přístup, což se projevovalo v požadavku, aby azyl v ČR získaly pouze osoby schopny asimilace. S xenofobií souvisel i kritický postoj strany k homosexualitě. Viditelný byl i negativní pohled na členství v mezinárodních organizacích typu Evropské unie a NATO. Toto téma souviselo s anti-americkým pohledem DS, kdy byly USA chápány jako stát ovládaný Židy, který chce ovládnout celý svět.

17. února 2010 Nejvyšší správní soud rozhodl o zrušení DS z důvodu protiústavní činnosti.¹¹⁹ Soud označil DS za stranu, která je ovládaná militantními rasisty a potvrdil personální propojení strany s Národním odporem a Autonomními nacionalisty. Soud dále poukázal na xenofobní, rasistické a šovinistické prvky v programu strany a snahu strany odstranit demokratické základy právního státu. Následně vedení strany a členská základna přešla pod hlavičku Dělnické strany sociální

---

¹¹⁶ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, s. 41. ISBN 80-7201-265-7.

¹¹⁷ BASTL, Martin. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. Praha: Grada, 2011, s. 157-158. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-3797-3.

¹¹⁸ Tamtéž, s. 175.

¹¹⁹ Tamtéž, s. 161.

spravedlnosti.¹²⁰ 20. listopadu 2010 se stal předsedou strany Tomáš Vandas a došlo k přenesení kompletní agendy z DS do DSSS. K DSSS se přiklonila také Dělnická mládež, která byla předtím vázána na DS.¹²¹

Pro DSSS bylo i nadále dominantním tématem romská problematika, což se projevilo například v letech 2011 a 2013, kdy se DSSS podílela na protiromských nepokojích.¹²² Protiislámské téma tak u DSSS dlouho nehrálo důležitější roli. Postupné přeorientování na protiislámskou politiku se odehrálo v průběhu roku 2014, kdy DSSS již uskutečnilo demonstraci proti islamizaci. Od konce roku 2014 a pak především v roce 2015 v souvislosti s imigrační vlnou se stalo protiislámské téma pro DSSS důležitým, což se odehrálo v situaci, kdy DSSS postupně ztrácela prostor pro profilaci. Přeorientování strany na protiislámské téma se odehrávalo na pozadí situace, kdy stranu výrazně limitoval nedostatek finančních prostředků, který se projevil v nižším počtu pořádaných veřejných demonstrací.¹²³ V případě, že strana již uspořádala veřejné akce, byl o ně ve společnosti slabý zájem a zúčastňoval se jich malý počet osob.

Program DSSS značně obsáhlý a zahrnuje mnoho oblastí, nejen negativní postoj k islámu a imigraci. Celý program stojí na třech základních pilířích, jimiž jsou národně politická oblast, morální a mravně politické záležitosti a třetí pilíř představuje oblast ekonomickou a sociální.¹²⁴ V prohlášení k programové listině DSSS odmítá totalitní ideologie nacismus a komunismus a prezentuje se jako politický subjekt uznávající politické pluralitní a demokratické zřízení v ČR.¹²⁵ Strana sebe vnímá jako ochránce zájmů pracujících občanů, studentů a učňů, seniorů, matek s dětmi a tradičních rodin. Imigraci strana zcela odmítá, stejně jako pozitivní diskriminaci nebo zvýhodňování určitých skupin. V zahraniční politice se strana staví proti členství v Evropské unii.

---

¹²⁰ CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, s. 42. ISBN 80-7201-265-7.

¹²¹ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 112. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

¹²² Tamtéž, s. 112-133.

¹²³ Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2014*. 2014. s. 3.

¹²⁴ Program DSSS 2015. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/program-dsss-2015>

¹²⁵ Programová listina. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2010 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/programova-listina>

V národně politické oblasti se DSSS vymezuje proti členství ve vojenských strukturách NATO a požaduje vypsaní referenda o vystoupení z EU.¹²⁶ Česká republika by měla být, dle DSSS, svrchovanou zemí nepodléhající diktátu zahraničních států a bruselského centra. V rámci prvního bloku programu DSSS požaduje významné změny v uspořádání státního celku a politického systému. DSSS se staví za zrušení senátu, snížení volební klauzule pro vstup do poslanecké sněmovny a zavedení tzv. imperativního mandátu poslanců. Současně by měla být zrušena státní finanční podpora politickým stranám. V otázce přímé demokracie strana podporuje nejen přímou volbu hlavy státu, ale také přímou volbu starostů měst a obcí a zavedení celostátního i obecního referenda. Dále strana požaduje zřízení zemských hranic Moravy a Slezska. Poslední body se již více vztahují k islámu a imigraci, DSSS požaduje přehodnocení pomoci českého státu k tzv. třetímu světu a požaduje vyhošťování ilegálních imigrantů. Strana se staví proti imigrantům nejen z muslimských zemí, ale také ze zemí bývalého Sovětského svazu, Balkánu či Asie. Povolení k pobytu by měli mít pouze ti imigranti, kteří mají čistý trestní rejstřík, pracovní či studijní minulost a bez závazku vůči svému rodnému státu. Imigranti musí být také schopni asimilace a přizpůsobení se národním tradicím a hodnotám.

Druhý blok programu se věnuje mravním a morálním záležitostem.¹²⁷ DSSS požaduje zpřísnění trestání zločinců a opětovné zavedení trestu smrti. Strana odmítá pozitivní diskriminaci na základě barvy pleti a mluví o nutnosti přijetí zákona o domovském právu, který by měl zajistit pomoc obce občanům a umožnilo obcím „zbavit“ se nepřizpůsobivých občanů. DSSS dále zdůrazňuje potřebu uchovávat konzervativní, morálně-duchovní hodnoty a kulturní a národní bohatství země. S konzervativním pohledem souvisí i odmítání homosexuálních sňatků a adopce homosexuálními páry. Třetí pilíř programu zahrnuje ekonomickou a sociální oblast. Strana zde podporuje řemeslnické cechy, zemědělství, venkov a učební obory. Dále se věnuje zákoníku práce, vztahům zaměstnanců a zaměstnavatelů a potažmo tedy snižování nezaměstnanosti. Prostor je věnován i vybírání daní, podpoře mladých rodin či podpoře zdravotnictví a školství. V programu se objevuje i apel na ochranu životního prostředí.

---

¹²⁶ Program DSSS 2015. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/program-dsss-2015>

¹²⁷ Tamtéž

Tento program byl sepsán stranou v roce 2015, a jak bylo možné vidět, islám není v programu nijak zmíněn. Imigrace je stranou zcela odmítána a to nejen z oblastí muslimských zemí. Přesto se strana k islámu vyjadřuje a vymezuje se vůči němu ve svých prohlášeních. DSSS chápe islám jako nebezpečnou a dobovačnou ideologii, která rozhodně není mírumilovným a láskyplným náboženstvím.¹²⁸ Islamizaci ČR chápe DSSS jako velmi vážnou, a proto požaduje rozpuštění Ústředí muslimských obcí a Muslimské unie a zpřísnění imigrační politiky.¹²⁹ Všichni muslimové by měli být, dle názoru DSSS, deportováni nejen z ČR, ale z celé Evropy.¹³⁰ Z toho vyplývá, že strana se staví kriticky i proti imigraci. Uprchlíci by neměli vůbec vstoupit na evropské území, jelikož představují bezpečnostní hrozbu. V souvislosti s islámem a imigrací strana kritizuje myšlenku multikulturalismu a její zastánce. Pod kritikou se ocitají i političtí představitelé České republiky a Evropské unie, kteří jsou obviňováni ze současného stavu.¹³¹ V prohlášeních strany ohledně islámu a imigrace se často objevuje upozornění na to, že DSSS vystupovala proti islámu a imigraci již několik let před vypuknutím imigrační vlny v roce 2015.¹³² Strana se tak vymezuje proti ostatním protiislámským subjektům, které tak mají přebírat program a zaměření od DSSS.

2.1.2.2 Národní demokracie

Politická strana Národní demokracie vznikla 11. ledna 2014 na základech politické strany Právo a Spravedlnost.¹³³ Na začátku své existence používala strana název NE Bruselu – Národní demokracie, což naznačovalo postoj strany k otázce evropské integrace před Evropskými volbami 2014. Jako první předseda strany byl zvolen Adam B. Bartoš a jako místopředseda strany Ladislav Zemánek. Zemánek

---

¹²⁸ Vandas: Muslimské modlení? Islám do naší země nepatří. *Parlamentní listy* [online]. 2016 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/tiskovezpravy/Vandas-Muslimske-modleni-Islam-do-nasi-zeme-nepatri-448414>

¹²⁹ Stanovisko DSSS: Požadujeme rozpuštění muslimských organizací v ČR. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/stanovisko-dsss_-požadujeme-rozpusteni-muslimskych-organizaci-v-cr

¹³⁰ Štěpánek (DSSS): Soucit s uprchlíky není na místě. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/stepanek-_dsss_-_soucit-s-uprchliky-neni-namiste

¹³¹ V Praze zaznělo jasné NE islamizaci a imigraci v ČR. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/v-praze-zaznelo-jasne-ne-islamizaci-a-imigraci-v-cr>

¹³² DSSS: Dvanáct let boje, odvahy a samoty. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/dsss_-dvanact-let-boje_-odvahy-a-samoty

¹³³ PROCHÁZKA, Lukáš. *Ne Bruselu – Národní demokracie: konzervativně radikální strana*. Praha, 2015. s. 25. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce Mgr. Jan Charvát, M.A., Ph.D.

v říjnu 2015 po sněmu Národní demokracie rezignoval na svoji pozici.¹³⁴ Pozici místopředsedy strany zastává od listopadu 2016 František Němec.¹³⁵ Od 6. září 2014 strana používá název Národní demokracie se zkratkou ND.¹³⁶

Program stojí na základních třech pilířích, za něž lze označit odpor k Evropské unii, přesvědčení o činnosti židozедnářských spolků a hodnotový konzervativismus.¹³⁷ V průběhu roku 2015 se stále větší pozornost přesouvala k tématu migrace a islámu. Negativní postoj k Evropské unii a obecně evropské integraci je u strany snadno viditelný. To odrážel i původní název strany s použitím spojení NE Bruselu. Strana se tak hlásí k myšlence silného nezávislého národního státu. ND tak usiluje o vystoupení z EU. Stejně tak strana staví národní zájmy nad zájmy jednotlivce.¹³⁸ Negativní postoj má strana také k členství v dalších mezinárodních organizacích, především již zmíněné EU a také NATO. Za tímto názorem stojí přesvědčení strany, které souvisí s druhým pilířem ND. Strana se totiž domnívá, že mezinárodní organizace jsou ovládány židozедnářskými společnostmi a jsou jedním z nástrojů Nového světového řádu.¹³⁹ Naopak z hlediska mezinárodního partnerství ND upřednostňuje orientaci na Ruskou federaci, jak z důvodu obrany tradičních hodnot, tak i na základě slovanské vzájemnosti.

Existenci a činnosti židozедnářských společností je v rétorice strany věnován značný prostor, stejně tak i ve vyjádřeních a činnosti jejich představitelů, zejména předsedy Bartoše. Přesvědčení o židozедnářské činnosti lze nalézt v řadě postojů strany. Strana vystupuje například proti komunismu, socialismu ale i liberalismu.¹⁴⁰ Důvodem je právě přesvědčení o tom, že komunismus je dílo židů. Liberalismus je chápán jako

---

¹³⁴ Ladislav Zemánek rezignoval na post místopředsedy Národní demokracie. *Vlastenecké noviny* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.vlasteneckenoviny.cz/?p=103525>

¹³⁵ Profil místopředsedy ND Mgr. Františka Němce. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/profil-mistopredsedy-nd-mgr-frantiska-nemce/>

¹³⁶ Měníme jméno. Od této chvíle už jen Národní demokracie. *NE Bruselu: Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/20141013c.htm>

¹³⁷ PROCHÁZKA, Lukáš. *Ne Bruselu – Národní demokracie: konzervativně radikální strana*. Praha, 2015. s. 57-58. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce Mgr. Jan Charvát, M.A., Ph.D.

¹³⁸ Sněm Národní demokracie: Ani doprava, ani doleva, ale pro národ. *NE Bruselu - Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/20140908d.htm>

¹³⁹ Zahraniční politika. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/program/zahranicni-politika/>

¹⁴⁰ Světovládné ambice sionistických elit. Kdo má zájem, abychom neznali pravdu?. *NE Bruselu - Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/20140327b.htm>

nástroj pro vytvoření Nového světového řádu.¹⁴¹ Podobné zdůvodnění lze pozorovat i u odporu vůči politickým elitám České republiky, které jsou, dle ND, loutkami USA a EU, které jsou ovládány židozednáři.¹⁴² ND pracuje v duchu konspirační teorie o židovském spiknutí a jejich společných snahách o ovládnutí světa.

Velkou kontroverzi vyvolala aktivita předsedy Bartoše na jeho webových stránkách Čechy Čechům. Na těchto stránkách Bartoš zveřejňoval tzv. Dvoranu židovské slávy. Ta spočívala v představování osob z politiky i z dalších oblastí veřejného života na základě jejich údajného židovského původu. Podtitulek webových stránek obsahoval heslo: „Nedopusťme, aby se z naší vlasti stal nový Izrael“. ¹⁴³ Bartoš použitím tohoto hesla chtěl, dle svých slov, poukázat na to, aby se Česká republika neocitla v rukou horlivých židů a sionistů. Mimo Dvorany židovské slávy Bartoš dále vytvořil seznam pravdoláskařů. Dále Bartoš ve svém nakladatelství vydal překlad známého falzifikátu Protokoly siónských mudrců. Ty byly na počátku 20. století významným zdrojem antisemitismu.¹⁴⁴ Následně byl Bartoš za vydání těchto knih a dalších nenávistných projevů obviněn ze třech trestných činů s extremistickým podtextem.¹⁴⁵ Dále Bartoš vydal knihy s názvem „*Obřezaná republika 1 – T.G. Masaryk a Židé*“, „*Obřezaná republika 2 – T.G. Masaryk a Židé*“, „*Zpověď. Jsem antisemita?*“ nebo „*Přednášky o holocaustu – Sporné otázky pod křížovým výslechem.*“¹⁴⁶

Podobným kontroverzním počinem byla akce Bartoše a Zemánka z 31. března 2015, kdy se vydali do obce Polná na místo úmrtí Anežky Hružové. Vedle Bartoše a Zemánka se akce účastnili ještě Pavel Kamas a Erik Sedláček, tedy osoby, které dlouhodobě pracují s antisemitismem.¹⁴⁷ Bartoš se Zemánkem vyvěsili na místě

---

¹⁴¹ Zahraniční politika. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/program/zahranicni-politika/>

¹⁴² 2. strana úředního záznamu o podání vysvětlení – Adam Benjamin Bartoš ze dne 29. března 2015. [online]. 2015 [cit. 2015-05-23]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/wp-content/uploads/2015/03/vysvetleni21.jpg>

¹⁴³ Proč. *Čechy Čechům* [online]. 2013 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://cechycechum.wordpress.com/about/>

¹⁴⁴ Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 4. čtvrtletí roku 2015*. 2016. s. 4

¹⁴⁵ Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2016*. 2016. s. 4.

¹⁴⁶ Nakladatelství ABB – knihy a noviny. *Adam B. Bartoš* [online]. 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://abbartos.wordpress.com/knihy/>

¹⁴⁷ Erik Sedláček byl dříve aktivní členem Národního odporu, kandidoval za Dělnickou stranu a byl šéfredaktor časopisu *Poslední generace*, kde se objevovaly nenávistné články vůči Židům. V roce 2007 byl jedním z organizátorů pochodu k výročí Křišťálové noci. Pavel Kamas byl v 90. letech příslušníkem hnutí skinheads a v roce 1997 byl souzen za napadení. V roce 2014 byl souzen se svými společníky za

informační tabuli s fotkou Anežky Hružové a textem: „*Na tomto místě byla o Velikonocích 1899 brutálně zavražděna nevinná dívka Anežka Hružová. Její smrt český národ semkla a s naléhavostí mu ukázala nutnost řešení židovské otázky. Židovská otázka nebyla dosud uspokojivě vyřešena.*“¹⁴⁸ Kvůli tomuto textu podal na Bartoše a Zemánka trestní oznámení Michal Doležel. Bartoš se Zemánkem byli následně odsouzeni a dostali shodně tresty odnětí svobody na dvanáct měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu dvou roků.¹⁴⁹

I přes text o nevyřešení židovské otázky strana zatím nepředstavila, jak by tuto otázku řešila, výzvy k fyzické likvidaci židů či jiných etnik v rétorice strany nelze dohledat.¹⁵⁰ Na základě vymezení nového antisemitismu lze ND označit jako tzv. relativistickou. ND sice přiznává, že během druhé světové války patrně zahynulo několik milionů Židů, ale nedomnívá se, že by bylo nutné vyzdvihovat židovské oběti nad jiné a stavět na památku holocaustu speciální pomníky. Současně lze ND pokládat za otevřeně antisionistickou stranu. Současné však Bartoš považuje holocaust za konspiraci a zpochybňuje techniku vraždění židovských obětí prostřednictvím plynových komor, jejichž existenci vyvracel.¹⁵¹

V souvislosti o antisemitismu strany je důležité zmínit spolupráci strany s osobami, které v minulosti působili v některých neonacistických uskupeních. Jde především o Erika Sedláčka a Patrika Vondráka. Oba v minulosti vystupovali v rámci Národního odporu.¹⁵² Sedláček byl v roce 2008 odsouzen na tři roky za podporu a propagaci hnutí směřujícího k potlačování práv a svobod člověka.¹⁵³ Trest byl

---

vydání knihy *Mein Kampf*, kterou doplnili texty propagující nacismus. Současně byl jedním z vydavatelů vydavatelství Guidemedia, které vydalo několik protizidovských publikací.

¹⁴⁸ Národní demokraté v Polné! S Erikem Sedláčkem a Pavlem Kamasem po stopách Anežky Hružové. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/narodni-demokrate-v-polne-s-erikem-sedlackem-a-pavlem-kamasem-po-stopach-anezky-hruzove/#more-2839>

¹⁴⁹ Radikál Bartoš dostal za výroky u hrobu Anežky Hružové v Polné podmínku. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://jihlava.idnes.cz/radikala-bartose-uznala-soudkyne-vinnym-ffz-/jihlava-zpravy.aspx?c=A160316_141105_jihlava-zpravy_evs

¹⁵⁰ PROCHÁZKA, Lukáš. *Ne Bruselu – Národní demokracie: konzervativně radikální strana*. Praha, 2015. s. 57. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce Mgr. Jan Charvát, M.A., Ph.D

¹⁵¹ Adam Bartoš podle obžaloby vyvracel existenci plynových komor. *Echo24* [online]. 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://echo24.cz/a/iLtHA/adam-bartos-podle-obzaloby-vyvracel-existenci-plynovych-komor>

¹⁵² Extremisté jako teroristé? Nepřeceňoval bych je, říká politolog. *Idnes* [online]. 2009 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/extremiste-jako-teroriste-neprecenoval-bych-je-rika-politolog-p79-/krimi.aspx?c=A091023_193035_krimi_pei

¹⁵³ Neonacisté dostali roky vězení za vydávání rasistického časopisu. *Idnes.cz* [online]. 2008 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/neonaciste-dostali-roky-vezeni-za-vydavani-rasistickeho-casopisu-10a-/krimi.aspx?c=A080925_135249_krimi_pei

následně zrušen z důvodu nepoužitelnosti důkazů.¹⁵⁴ Sedláček v té době působil v časopisu *Poslední generace* jako šéfredaktor. V časopise byly vydávány články, které obsahovaly výzvy k likvidaci Židů a popíraly holocaust. Sedláček v roce 2007 organizoval pochod pražským Židovským městem v den výročí tzv. Křišťálové noci.¹⁵⁵ Na organizaci tohoto pochodu se podílel i Patrik Vondrák. Ten v minulosti působil v Národním odporu a Dělnické straně, kde působil jako předseda pražské organizace.¹⁵⁶ Vondrák měl být původně i kandidátem ND ve volbách do Evropského parlamentu, nakonec byla kandidatura stažena z důvodu nevyřízení potřebných dokumentů ke kandidatuře.¹⁵⁷ I přes spolupráci s osobami z prostředí neonacismu, nelze ND označit jako neonacistickou stranu. Přesvědčení o činnosti židozedeňářů lze vnímat jako společný prvek neonacismu a ND, v tomto tématu může docházet k další spolupráci mezi ND a neonacistickými subjekty nebo osobami.

Třetí hlavní bod programu strany, tedy hodnotový tradicionalismus, je z části spojen s předešlými zmíněnými body. Tradicionalismus se v rámci ND představuje především v odmítání hodnotové, kulturní, náboženské a sexuální jinakosti. V prvním roce existence strany bylo hlavním cílem odmítání jinakosti především jiná sexuální orientace než heterosexuální.¹⁵⁸ Zástupci ND aktivně vystupovali proti pochodu *Prague Pride*. Strana kritizovala tento pochod jako propagaci homosexuality a prosazování domnělých práv pro lidi, kteří trpí sexuálními úchytkami.¹⁵⁹ V důsledku těchto zmíněných věcí mělo dojít, dle strany, k rozkladu tradičních hodnot. Strana tak vystupuje i proti adopci dětí homosexuálními páry, registrovanému partnerství a potratům.¹⁶⁰ Dalším kritizovaným tématem ND je propagace multikulturalismu. Ten přispívá k rozkladu tradičních hodnot, a proto je ND pro ráznou asimilaci menšin na

---

¹⁵⁴ Chyba policie zachránila redaktora neonacistického časopisu před vězením. *Novinky.cz* [online]. 2009 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/krimi/166569-chyba-policie-zachranila-redaktora-neonacistickeho-casopisu-pred-vezenim.html>

¹⁵⁵ Radikálové směřují projít Prahou. *Pražský deník* [online]. 2007 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: http://prazsky.denik.cz/zpravy_region/neonaciste20071024.html

¹⁵⁶ Nedával jsem při dějepisu pozor, hájil se u soudu extremistu. *Lidovky.cz* [online]. 2010 [cit. 2015-05-08]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/nedaval-jsem-pri-dejepisu-pozor-hajil-se-u-soudu-extremista-pq2-/zpravy-domov.aspx?c=A100715_102847_ln_domov_hs

¹⁵⁷ Patrik Vondrák podporuje NE Bruselu: Důvodů, proč odmítat EU, je mnoho. *NE Bruselu - Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-05-08]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/20140405a.htm>

¹⁵⁸ Akční program. *NE Bruselu: Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/akcniprogram.htm>

¹⁵⁹ Braňme sv. Václava před pochodem oplzlosti! NE Bruselu – Národní demokracie odsuzuje homosexualistický festival *Prague Pride*. *NE Bruselu: Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/20140818g.htm>

¹⁶⁰ Akční program. *NE Bruselu: Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/akcniprogram.htm>

území České republiky.¹⁶¹ V případě ND ale nelze hovořit o aktivní nesnášenlivosti vůči cizincům.

Pro ND jsou tradičními hodnotami, které je potřeba chránit, systém rodiny tvořený mužem a ženou, práce, víra a sebevědomý národ.¹⁶² Tyto tradiční hodnoty jsou, dle strany, ohrožovány rozkladnými živly, které představují pokrokářské ideologie, masová migrace, mediokracie, činnost zahraničních zpravodajských agentur, polotajných spolků, nadnárodních korporací, zahraničních nevládních organizací, vlivných think-tanků a mezinárodních bankovních domů. Tento pohled strany úzce souvisí s výše zmíněným přesvědčením strany o činnosti židozедnářských spolků a existenci NWO.¹⁶³

V rétorice strany lze naléznout také negaci určitých demokratických svobod, elementární rovnosti a liberálního charakteru. Jde především o názor strany, že ne všichni občané České republiky by měli disponovat volebním právem.¹⁶⁴ Odmítání liberálního charakteru se týká například zmíněných sexuálních menšin. Obecně ND se vyhrazuje proti liberalismu z důvodu, již několikrát zmíněného přesvědčení o židozедnářské činnosti. Strana přímo označuje liberalismus jako prostředek pro vybudování NWO.¹⁶⁵

Téma islámu a imigrace se u ND začala vyskytovat až v průběhu své existence v roce 2015. Do té doby hlavní roli hrál odpor proti EU, NATO a činnosti židozедnářů. I když strana toto téma akcentovala až o něco později, její předseda Bartoš se islamizací a imigrací z muslimských zemí věnoval již dříve. Bartoš byl jedním ze zakladatelů a redaktorů serveru Eurabia.cz., kde uveřejnil například nutnost řízeného odsunu všech muslimů z evropských zemí do místa jejich přirozeného původu.¹⁶⁶ ND se staví

---

¹⁶¹ O nás. *NE Bruselu: Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/onas.htm>

¹⁶² Tamtéž

¹⁶³ NWO je zkratkou New World Order (Nový světový řád). NWO je konspirační teorie, která věří, že mezinárodní malá skupina elit kontroluje a ovládá vlády, průmysl a mediální organizace ve světě. Ty využívá k ovládnutí národů. Mezi skupiny NWO jsou řazeny například skupina Bildeberg, CIA, Illuminátí, Svobodní zednáři, NATO nebo EU.

¹⁶⁴ Vnitro. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2015-05-08]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/program/vnitro/>

¹⁶⁵ Zahraniční politika. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/program/zahranicni-politika/>

¹⁶⁶ Pojdme se vážně bavit o odsunu muslimů z Evropy. *Eurabia* [online]. 2011 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://eurabia.parlamentnilisty.cz/Articles/5977-pojdme-se-vazne-bavit-o-odsunu-muslimu-z-evropy.aspx>

k migraci negativně a zcela ji odmítá.¹⁶⁷ Imigranti, kteří jsou již v Evropě, musí respektovat místní zákony a zvyky. Šaría tedy z pohledu ND do ČR, potažmo celé Evropy, nepatří. Strana zdůrazňuje nutnost ochrany hranic České republiky. V rétorice strany je často jako označení pro imigranty a muslimy používán výraz „vetřelci“.¹⁶⁸ Strana tak často nehovoří o imigrační krizi, ale právě o vetřelecké krizi, kterou je nutnou zastavit.¹⁶⁹ Vetřelce považuje strana za nepůvodní, neasimilovatelné a nežádoucí etnika v České republice, se kterými přichází kriminalita a násilné střety.¹⁷⁰ Mezi uprchlíky, kteří jsou vnímáni jako ekonomičtí uprchlíci, se ocitají i příslušníci a bojovníci Islámského státu a snaží se kolonizovat evropské státy.¹⁷¹

Imigrační vlnu a problematiku islámu však strana vnímá v širším kontextu, který odpovídá výše zmíněnému přesvědčení strany. Bartoš se vyjádřil, že nebojuje proti islámu jako takovému, ale že je přesvědčen, že islám stejně jako judaismus do Evropy nepatří.¹⁷² Pro Bartoše je problémem nelegální imigrace jako taková, jelikož narušuje homogenitu národa. ND se domnívá, že za imigrační vlnou stojí sionisté, kteří usilují o likvidaci bílé rasy a o fyzické zničení klasických evropských národů.¹⁷³ Imigrační krize je součástí snahy sionistů o vytvoření NWO. Důležitou roli hrají média a neziskové organizace, které jsou v rukou sionistů a ovlivňují názory populace. V souvislosti s migrační vlnou strana ostře kritizuje české politické strany a její představitele, kteří neodmítají imigranty.¹⁷⁴ Častým terčem se stal Bohuslav Sobotka. V reakci na ohrožení státu ze strany imigrantů ND spustila projekt tzv. Národní

---

¹⁶⁷ Základní body volebního programu - Za svrchovanou Českou republiku. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://narodnidemokracie.cz/wp-content/uploads/2016/07/volebni_program_ND_PDF.pdf

¹⁶⁸ Vetřelci útočí. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/vetrelci-utoci/>

¹⁶⁹ Prohlášení předsedy Národní demokracie. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/prohlaseni-predsedy-narodni-demokracie/>

¹⁷⁰ Projev Aleny Drvotové, který nemohl být na demonstraci 26. 3. 2016 přednesen. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/projev-aleny-drvotove-ktery-nemohl-byt-na-demonstraci-26-3-2016-prednesen/>

¹⁷¹ Příliv imigrantů zdůrazňuje potřebu vystoupit ze zločinné EU. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/priliv-imigrantu-zduraznuje-potrebu-vystoupit-ze-zlocinne-eu/>

¹⁷² VIDEO Drsnější debatu o imigraci už těžko uvidíte. Adam B. Bartoš usedl proti bulvárníku Novotnému. *Parlamentní listy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/VIDEO-Drsnější-debatu-o-imigraci-uz-tezko-uvidite-Adam-B-Bartos-usedl-proti-bulvarniku-Novotnemu-411589>

¹⁷³ Cíl sionistů: Zničit klasické národy Evropy. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/cil-sionistu-znicit-klasicke-narody-evropy/>

¹⁷⁴ Opatrný radikál Adam Bartoš: svými projevy ztěžuje práci svým případným soudcům. *Lidovky* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.lidovky.cz/opatrný-radikal-adam-bartos-svymi-projevy-ztezuje-práci-svým-případným-soudcům.>

domobrany.¹⁷⁵ Ta měla chránit hranice státu před příchodem imigrantů. V procesu formování Národní domobrany hrála ND koordinační roli a poté agendu strana předala do rukou rady Národní domobrany.¹⁷⁶ I přes internetovou prezentaci o zvyšujícím se počtu členů aktivita Národní domobrany byla především virtuální a nebyly zaznamenány prakticky žádné aktivity.

2.1.3 Monotematické protiislámské subjekty

2.1.3.1 Islám v České republice nechceme

Základy Bloku proti islámu lze nalézt již v roce 2009, kdy poprvé vznikla facebooková skupina Islám v České republice nechceme. Na svém profilu se skupina prezentovala jako občanská iniciativa sdružující občany, kteří jsou rozhodnutí bránit občanské svobody, rovnoprávnost žen a sekulární společnost demokratickými cestami.¹⁷⁷ Skupina se vyhradila proti ideologii islámu, který je, dle názoru skupiny, v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Negativně se tak skupina stavěla proti výstavbě mešit na území České republiky a přijímání islámských imigrantů z kulturních důvodů. Naopak skupina vítala imigranty z kulturně spřízněných zemí a osoby, které, dle skupiny, respektují české hodnoty a kulturu a chtějí je přijmout za vlastní.

Po pěti letech své existence na Facebooku byla skupina firmou Facebook smazána.¹⁷⁸ V té době jí podporu vyjádřilo svým „like“ 65 tisíc osob. Skupina byla smazána na základě opakovaného nahlášení jinými uživateli Facebooku za šíření náboženské nenávisti. Stránka byla odstraněna přibližně po roce od prvního nahlášení.¹⁷⁹ Na stránce se vyskytovaly jak urážky konkrétních muslimů, tak i výzvy k fyzické likvidaci osob. Skutečným důvodem zrušení stránky mohla ale být i neplacená

---

projevy-ztezuje-praci-svym-pripadnym-soudcum-gpz-/zpravy-domov.aspx?c=A160217_173619_ln_domov_ele

¹⁷⁵ Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2016*. 2016. s. 4.

¹⁷⁶ MVČR shledává v organizaci Národní domobrany bezpečnostní riziko, jelikož Národní domobrana se snaží sdružovat osoby militantně zaměřených osob, které neuznávají či nerespektují systém pluralitní demokracie. Riziko spočívá především v momentu, kdyby ozbrojení členové či příznivci přesunuli své aktivity z virtuálního prostoru na veřejnost.

¹⁷⁷ Antiislámští facebookáři velebí Klause. Nechce mešity. *Parlamentní listy* [online]. 2010 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/Antiislamsti-facebookari-velebi-Klause-Nechce-mesity-175513>

¹⁷⁸ Facebook smazal stránku, která. *Lidovky* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/facebook-smazal-stranku-ktera-brojila-proti-islam-v-cesku-pa9-/zpravy-domov.aspx?c=A140620_223525_ln_domov_rak

¹⁷⁹ Islám v ČR nechceme je zpět. Stránky obešly zákaz. *Echo24.cz* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://echo24.cz/a/iixQ/islam-v-cr-nehceme-je-zpet-stranky-obesly-zakaz>

reklama na trika s protiimigrační tematikou. Tereza Cajthamlová, která si na stránky stěžovala, upozorňovala také na propojení stránky Islám v České republice nechceme se stránkami Czech Defence League nebo s webem White Media. Nicméně po odstranění této stránky došlo k vytvoření další stránky na Facebooku s názvem Islám v ČR nechceme. Došlo tedy jen ke zkrácení původního názvu. Nově vytvořená skupina dosáhla daleko větší podpory od uživatelů Facebooku, a to 163 tisíc „like“ (do 11. ledna 2016).¹⁸⁰ Ke zrušení stránky Islám v ČR nechceme došlo 11. ledna 2016, kdy stejně jako v prvním případě došlo ke smazání profilu společnosti Facebook. Iniciativa proto založila další záložní profil se stejným názvem, Islám v ČR nechceme. Vedle tohoto profilu na Facebooku dále iniciativa využívá sociální síť Twitter a Google+, a v neposlední řadě webové stránky www.ivcrn.cz. Nejdůležitější komunikačním kanálem po dlouho dobu zůstával facebookový profil, v době ukončení této práce (duben 2017) tento profil již nefungoval.

IVČRN chápe islám jako agresivní politickou ideologii prezentující se jako náboženství, které si falešně nárokuje ochranu v rámci svobody vyznání.¹⁸¹ Cílem islámské ideologie je přeměna neislámských společností na islámské společnosti. Příslušníky této komunity chápe IVČRN jako osoby neschopné integrace se společností neislámskou, která si vytváří paralelní struktury s vlastními zákony, navyšuje své požadavky vůči tzv. nevěřícím a ponižuje ženy. Islám je tak chápán jako totalitní ideologie rovna nacismu a komunismu, kterou je potřeba postavit mimo zákon a zakázat její projevy a propagaci na veřejnosti.¹⁸² IVČRN poukazuje především na islám jako totalitní ideologii.

---

¹⁸⁰ Facebook zablokoval Islám v ČR nechceme. Odvoláme se, tvrdí Konvička. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/facebook-zablokoval-islam-v-cr-nehceme-d9k-/domaci.aspx?c=A160111_200312_domaci_fer

¹⁸¹ Islámofilie v kostce: Argumentační manuál o nejčastějších mýtech a lžích o islamu. *IVČRN* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.ivcrn.cz/wp-content/uploads/2014/11/islamofilie-v-kostce2.pdf>

¹⁸² Snažme se o postavení islámské doktríny mimo zákon. *IVČRN* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.ivcrn.cz/snazme-se-o-postaveni-islamske-doktriny-mimo-zakon/>

2.1.3.2 Czech Defence League

Czech Defence League bylo registrované občanské sdružení, které vzniklo 25. srpna 2011 po vzoru Anglické obranné ligy (English Defence League - EDL).¹⁸³ Formálně CZDL stále existuje, ale již není aktivním sdružením. Původně CZDL vznikla okolo facebookové skupiny Islám v České republice nechceme (IVČRN). Pro propagaci svých myšlenek a názorů CZDL využívala především facebookový profil Islám v ČR nechceme a webové stránky www.ivcrn.cz a www.czdl.cz, které ovšem již nejsou funkční. Nutno zmínit, že existuje také Czech Defense League, která vznikla 31. července 2012. Ta byla založena Valentinem Kusákem a její založení odráží rivalitu mezi dvěma protiislámskými proudy v ČR. Obě skupiny používají téměř stejné názvy, rozdíl je ve slově Defence, kde Kusákova skupina používá písmenko s místo c. V řadě textů tak může docházet k záměně těchto dvou skupin.

V porovnání s anglickou verzí obranné ligy česká „verze“ nevycházela ze stejného prostředí. Anglická obranná liga vznikla v roce 2009 jako reakce na situaci ve městě Luton, kde 18 procent obyvatel města byli muslimové a město bylo označováno jako ohnisko islámského radikalismu.¹⁸⁴ EDL vzniklo z prostředí fotbalových fanoušků místního klubu a na základech již existujících ultra patriotických „antidžihadistických“ organizací, které taktéž vznikly v prostředí fotbalové subkultury. Výzkumy však ukázaly, že EDL nemá podporu jen nezaměstnaných a méně vzdělaných občanů.¹⁸⁵ Podporovatelé EDL byli znepokojeni imigrací, etnickými menšinami a jejich vztahem k původní skupině a národu. Taktéž příznivci vnímali vyšší riziko ohrožení a pravděpodobnosti konfliktu mezi náboženskými a etnickými skupinami.

---

¹⁸³ MRVA, David. Czech Defence League v kontextu antidžihadistického hnutí. *Rexter* [online]. 2014, vol. 12, no. 2 [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/czech-defence-league-v-kontextu-antidzhadistickeho-hnuti/2014/12/08/>

¹⁸⁴ Tamtéž

¹⁸⁵ GOODWIN, Matthew. *The Roots of Extremism: The English Defence League and the Counter-Jihad Challenge* [online]. Londýn: Chatham House, 2013, 14. [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: https://www.chathamhouse.org/sites/files/chathamhouse/public/Research/Europe/0313bp_goodwin.pdf

Další rozdíl mezi EDL a CZDL lze spatřit v obecné rozšířenosti muslimů v České republice. Podle sčítání v roce 2011 žije v České republice 11 235 muslimů, islám tak v ČR není nijak významně zastoupen.¹⁸⁶ CZDL tak na rozdíl od EDL nerozlišovala mezi muslimy a islámskými extremisty.¹⁸⁷ Na druhou stranu CZDL stejně jako EDL disponovala svou židovskou divizí.¹⁸⁸ Ta má na Facebooku podporu 712 osob.¹⁸⁹ Nyní již židovská odnož používá název IvČRN – JewishDivision, ale v logu stále zůstává název Czech Defence League.

Témata, se kterými CZDL pracovala, byla srovnatelná s těmi, které akcentuje Evropské antidžihadistické hnutí.¹⁹⁰ Jedním z hlavních bodů se stalo informování o halál masu a jeho výrobě. Na svých webových stránkách hnutí prezentovalo informace, videa a fotky o halál masu. Dalším tématem byly mešity, kdy hnutí vystupovalo proti výstavbě mešit v ČR. V roce 2014 připravilo CZDL kampaň Naqba 2014 (arabsky katastrofa). Ta reagovala na situaci, kdy uplynulo 10 let od registrace muslimské organizace Ústředí muslimských obcí. Po 10 letech registrace může registrovaná církev nebo náboženská společnost požádat o přiznání oprávnění k výkonu zvláštních práv. V reakci na tuto skutečnost CZDL prezentovala možné negativní důsledky, pokud by Ústřední muslimských obcí tato zvláštní práva získala. Zmiňovanými negativními dopady byly náboženská výuka ve školách, možnost financování terorismu z daní občanů, zřizování islámských škol, krytí teroristických aktivit či poskytování duchovních služeb ve věznicích.¹⁹¹ S kampaní Naqba 2014 byla spojena i papírová petice, jejímž cílem bylo dosáhnout 10 000 podpisů a vynutit tak

---

¹⁸⁶ Muslimové v Česku: Jsou hrozbou nebo přehnaným strašákem? *TN.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://tn.nova.cz/clanek/zpravy/domaci/muslimove-v-cesku-jsou-hrozbou-nebo-prehnanym-strasakem.html>

¹⁸⁷ Anglická anti-islamistická liga má českou odnož. *Česká pozice* [online]. 2013 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://ceskapozice.lidovky.cz/anglicka-anti-islamisticka-liga-ma-ceskou-odnoz-frb-/tema.aspx?c=A130528_104817_pozice_131235

¹⁸⁸ MRVA, David. Czech Defence League v kontextu antidžihadistického hnutí. *Rexter* [online]. 2014, vol. 12, no. 2 [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/czech-defence-league-v-kontextu-antidzhadistickeho-hnuti/2014/12/08/>

¹⁸⁹ IvČRN – Jewish Division. *Facebook* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/CZDLJewishDivision/timeline>

¹⁹⁰ MRVA, David. Czech Defence League v kontextu antidžihadistického hnutí. *Rexter* [online]. 2014, vol. 12, no. 2 [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/czech-defence-league-v-kontextu-antidzhadistickeho-hnuti/2014/12/08/>

¹⁹¹ PETICE – Naqba 2014. *IvČRN* [online]. 2012 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ivern.cz/kampane/naqba-2014/>

interpelaci ministra kultury v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.¹⁹² Zmíněný počet podpisů se podařilo sehnat.

Ve veřejném prostoru se CZDL projevila například při demonstraci proti „palestinským muničním skladům“ 10. ledna 2014. Tato demonstrace reagovala na výbuch na palestinské ambasádě v Praze, kde zahynul palestinský velvyslanec Džamál Muhammad Džamál.¹⁹³ Počet účastníků demonstrace se pohyboval mezi 75 až 100 lidmi. Akci nelze přímo připisovat CZDL, ale minimálně část z demonstrantů byla propojená s CZDL.¹⁹⁴ Důležitější je ovšem dopad této demonstrace. Došlo totiž k vytvoření článku o této demonstraci Ingrid Romancovou. Následná diskuze pod tímto článkem na internetu se neobešla bez osobních útoků a vulgarit mezi autorkou Romancovou a Martinem Konvičkou, kteří v průběhu diskuze zjistili, že oba působí na Jihočeské univerzitě. Následně se Jihočeská univerzita distancovala od soukromých aktivit Martina Konvičky.¹⁹⁵

Dalším mediálně známým případem byla akce CZDL na pražské Letné. 4. května 2014 se na Letné uskutečnila veřejná modlitba zhruba 300 muslimů, která byla reakcí na policejní zásah v modlitebně v centru Prahy.¹⁹⁶ Osoby z CZDL v noci na 4. května rozlily na místě konání modlitby prasečí močůvku, což MV ČR ve své zprávě o extremismu z 3. čtvrtletí 2014 označila za přímou provokaci.¹⁹⁷ Tato akce byla prezentována také na stránkách Islám v ČR nechceme se směřícím se smajlíkem.¹⁹⁸

V červnu 2014 podala iniciativa Proti projevům nenávisti k soudu návrh na zákaz CZDL. Iniciativa se domnívala, že CZDL porušila § 145 občanského zákoníku

---

¹⁹² NAQBA 2014 – PAPIROVÁ PETICE!. *IVČRN* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ivcrn.cz/naqba-2014-papirova-petice/>

¹⁹³ Palestinci nevysvětlili, proč měli na ambasádě zbraně. Česko posílá další nótu. *Lidovky* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/palestinci-nevysvetlili-proc-meli-na-ambasade-zbrane-cesko-posila-dalsi-notu-1we-/zpravy-domov.aspx?c=A140110_163605_ln_domov_hm

¹⁹⁴ MRVA, David. Czech Defence League v kontextu antidžihadistického hnutí. *Rexter* [online]. 2014, vol. 12, no. 2 [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/czech-defence-league-v-kontextu-antidzhadistickeho-hnuti/2014/12/08/>

¹⁹⁵ Vědce z Jihočeské univerzity může boj proti islámu stát místo. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://budejovice.idnes.cz/vedec-z-jihoceske-univerzity-konvicka-bojuje-proti-islam-u-par-budejovice-zpravy.aspx?c=A150128_192929_budejovice-zpravy_khr

¹⁹⁶ Muslimové chystají v Praze protest proti zásahu policie. *Reflex* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/56215/muslimove-chystaji-v-praze-protest-proti-zasahu-policie.html>

¹⁹⁷ Ministerstvo vnitra. *Extremismus Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2014*. 2014. s. 4.

¹⁹⁸ Místo muslimské modlitební demonstrace síly v Praze na Letné vylepšeno halal prasečí močůvkou :D.*IVČRN* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ivcrn.cz/misto-muslimske-modlitebni-demonstrace-sily-v-praze-na-letne-vylepseno-halal-praseci-mocuvkou-d/>

89/2012 Sb. Dále iniciativa upozornila na propagaci neonacistického webu White Media na facebooku CZDL.¹⁹⁹ Dalšími důvody podání návrhu na zákaz bylo údajné pronásledování a zastrašování ideologických oponentů (Iva Špírková nebo Ingrid Romancová), pořádání výcvikových kurzů pro tzv. islamoklasty²⁰⁰, zveřejňování fotografií muslimů nebo účastí některých členů CZDL na akcích za účasti neonacistů.

Na základě svého výzkumu David Mrva došel k závěru, že CZDL je možné označit za příklad extremistické organizace dle definice extremismu, kterou využívá MVČR.²⁰¹ V rétorice CZDL se totiž objevovaly projevy, které byly otevřeně islamofobní a byly spojeny s nepodloženými předpoklady a obviněními. Stejně tak autor shledal některé projevy čelních představitelů CZDL za extremistické.

2.1.3.3 Blok proti islámu

Na základech iniciativy Islám v České republice nechceme vznikl v červnu 2015 spolek Blok proti islámu, který fungoval jako organizována nadstavba IVČRN. 6. června 2015 na jednání představitelů IVČRN došlo k vytvoření občanského spolku Blok proti islámu.²⁰² Ten se stal otevřeným spolkem všem fyzickým a právnickým osobám, kteří sdíleli společnou obavu z islamizace Evropy. Na jednání došlo taktéž ke zvolení tříčlenného Výkonného výboru. Předsedou se stal Martin Konvička a dalšími členy Jana Volfová a Jiří Barták. Zvolena byla dále akční rada. Martin Konvička ve svém prvním vystoupení ve funkci předsedy hovořil o nutnosti postavení islámu mimo zákon. Islám označil za institucionalizované zlo a byl pro šíření nulové tolerance k islámu. Aby Blok proti islámu tyto cíle zvládl naplnit, bylo, dle Konvičky, nutné, aby se stal masovou organizací se zastoupením i v každé vesničce. V případě nutnosti byl připraven Konvička započít kroky k vystoupení z Evropské unie. V podobném duchu hovořil také Jiří Barták, jenž vyzdvihl petici proti povinným kvótám přistěhovalců.

---

¹⁹⁹ Byl podán návrh na zrušení občanského sdružení Czech Defence League. *Evropský rozhled* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.evropsky-rozhled.eu/byl-podan-navrh-na-zruseni-obcanskeho-sdruzeni-czech-defence-league/>

²⁰⁰ Kurzy byly určeny pro všechny, kteří „chtějí aktivně ubližovat islámkuvi“. Zájemci měli získat praktické rady, jak „škodit multikulturám a islámům online, jak narušovat jejich propagandu v tisku, rádiu a televizi, jak rozbít PCMC schůze, jak argumentovat při střetu s naivkou, multikulturou a islámcem (a ještě mu přebrat holku), jak infiltrovat nepřátelské struktury a jak oslovit politiky (místní zastupitele, poslance, senátory). Spojení islamoklast se používá pro označení těch, kteří chtějí islám zničit.

²⁰¹ MRVA, David. Czech Defence League v kontextu antidžihadistického hnutí. *Rexter* [online]. 2014, vol. 12, no. 2 [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/czech-defence-league-v-kontextu-antidzhadistickeho-hnuti/2014/12/08/>

Barták dále uvedl, že pokud česká vláda podlehne „diktátu“ EU ve věci přistěhovalců, byl Blok proti islámu připraven zahájit blokádu hranic a letišť. Stejně jako Konvička zmínil i možnost petiční akce za vystoupení z EU.

Zapojení Jany Volfové do výkonného výboru lze vnímat jako personální propojení BPI s dalším protiislámským subjektem. Jana Volfová v době zvolení do výkonného výboru byla současně předsedkyní politické strany Česká suverenita. Ta s programem proti islámu pracovala již ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2014, kdy v předvolebním klipu byla Jana Volfová zahalena v burce a upozorňovala na nebezpečí islamizace a kvót pro přerozdělování imigrantů. Formálně vstoupila Česká suverenita jako právnická osoba do BPI v září 2015 s odůvodněním potřeby integrace co nejvíce národovecky orientovaných stran v boji proti nelegální imigraci a islamizaci Evropy.²⁰³ Propojení těchto dvou subjektů bylo však možné dohledat již od počátku fungování BPI. Jednak kvůli zapojení Jany Volfové, ale také proto, že webovou stránku BPI zaregistroval mluvčí České suverenity Pavel Havránek.²⁰⁴

Cílem Bloku proti islámu, jak již název napovídá, bylo zastavení islamizace v České republice. Svého cíle byl BPI ochotný dosáhnout nenásilnými prostředky, které jsou v souladu s právním řádem a spoluprací se všemi osobami a skupinami, které pocítují islám jako riziko.²⁰⁵ Spolupráci ovšem BPI odmítal s antisemitskými a rasistickými skupinami. Program byl souhrnem programových okruhů a cílů, kterých chtěl BPI dosáhnout.²⁰⁶ Hlavním cílem byla ochrana České republiky před islamizací. Nicméně se hnutí bránilo tvrzení, že jejím programem je jen jedno téma.

Program BPI se skládal ze čtyř základních programových okruhů – Bezpečí, Svoboda, Prosperita a Výchova.²⁰⁷ V oblasti bezpečí bylo hnutí pro rozšíření legální sebeobrany, úpravu role aktivních záloh, ale také české armády, která by měla hrát větší roli na území českého státu, nikoliv v zahraničí. S tím také souvisí snaha BPI o revizi

---

²⁰² IVČRN: Dnes byl ustaven Blok proti islámu. *IVČRN* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ivcrn.cz/ivcrn-dnes-byl-ustaven-blok-proti-islam/>

²⁰³ Česká Suverenita vstoupí jako právnická osoba do Bloku proti islámu. *Česká suverenita* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ceskasuverenita.cz/2015/09/20/ceska-suverenita-vstoupí-jako-pravnicka-osoba-do-bloku-proti-islam/>

²⁰⁴ *Www.blokprotiislam.cz. SiteLeaks* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.siteleaks.com/www.blokprotiislam.cz>

²⁰⁵ Co je BPI? *Blok proti islámu* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.blokprotiislam.cz/co-je-bpi>

²⁰⁶ Tamtéž

mezinárodních smluv, které jsou nevýhodné a také o revizi vztahů s Evropskou unií. V krajním případě byl BPI pro vystoupení ČR z EU. V zahraniční politice by BPI hájil zájmy občanů na úkor zájmů spojenců a nadnárodních organizací. Boj za svobodu BPI ztotožňuje s bojem proti islamizaci. Hnutí by tak zavedlo nulovou toleranci vůči prosazení islámského práva, propagaci islámu ve školách a státní televizi. Taktéž by stát neměl, dle BPI, muslimům poskytovat žádné výhody a speciální práva. Zakázáno by mělo být i vystavování islámských symbolů na veřejnosti.

V okruhu prosperity by BPI podporovala vznik nových pracovních míst, rozvoj malých českých firem a živností.²⁰⁸ Tématem byl i lepší výběr daní od nadnárodních korporací. BPI dále odmítala evropské předpisy limitující produkci potravin a podporovala by i snížení cen energií. Poslední okruh, výchova, se zaměřuje na téma školství a mládeže. V rámci škol mělo dojít k zastavení propagace multikulturalismu a další podobných ideologií. Naopak podpory by se dočkaly rodiny, které řádně pečují o své děti, a mládežnický sport. V rámci tohoto okruhu se BPI vyhrazuje proti neziskovým organizacím s politickým programem, které by nově byly bez státní finanční podpory. Neziskové organizaci, které přijímají dary ze zahraničí, by se ocitly pod státním dohledem. Stát by měl, dle BPI, podporovat kulturu a umění, které vede k růstu národní hrdosti.

Body v rámci programových okruhů, tak jak jej uváděly BPI na svém webu, odrazilo širší téma, než jen boj proti islamizaci, přesto jádrem celého programu byl boj proti islamizaci v České republice. Značná část bodů byla nastíněna jen stručně, nelze tedy posoudit, jak by opatření ve skutečnosti konkrétně vypadala a jak by se BPI snažil své cíle splnit. Některá opatření by v určité podobě mohly omezit individuální práva osob, především muslimského vyznání. Stejně tak bylo nejasné, které mezinárodní smlouvy jsou, dle BPI, nevýhodné pro Českou republiku, a bylo by tedy potřeba provést revizi.

---

²⁰⁷ Program BPI. *Blok proti islámu* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.blokprotiislamu.cz/program-bpi>

²⁰⁸ Co je BPI? *Blok proti islámu* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.blokprotiislamu.cz/co-je-bpi>

2.1.4 Populistická radikální pravice

2.1.4.1 Úsvit přímé demokracie

Vznik a fungování Úsvitu přímé demokracie v první fázi existence je spojen s osobou Tomia Okamury, který Úsvit založil a byl prvním předsedou strany. Proto na začátek této kapitoly bude věnován prostor právě Okamurovi.

Tomio Okamura se narodil v roce 1972 v Tokiu japonskému otci a české matce.²⁰⁹ Nebyl tedy čistokrevným Japoncem a z toho důvodu byl vnímán v Japonsku jako cizinec. V šesti letech se přestěhoval s matkou do Československa a v důsledku matčiny nemoci se ocitl v dětském domově, kde zažíval šikanu. Později se vrátil k otci do Japonska, kde se pokoušel prosadit jako podnikatel, což se mu ovšem nepodařilo a pracoval jako popelář nebo obsluha v kině. Po návratu do České republiky začal vyučovat japonštinu a po zkušenosti s průvodcovstvím založil cestovní kancelář orientovanou na Japonce. Později se angažoval v Asociaci českých cestovních kanceláří a rozšířil svoje podnikání. Mediální pozornost získal také účinkováním v pořadu Den D.²¹⁰ V roce 2012 se začíná Okamura více politicky angažovat.²¹¹ V říjnu 2012 byl zvolen senátorem za Zlínský kraj. Na základě voličské podpory se rozhodl, že bude v následujícím roce kandidovat na prezidenta České republiky. Z kandidatury na prezidenta republiky ho však následně vyřadilo Ministerstvo vnitra pro nedostatek oprávněných podpisů. Okamurovi bylo vyškrtáno více než 26 tisíc podpisů.²¹²

Na konci dubna 2013 oznámil Tomio Okamura založení politického hnutí s názvem Úsvit přímé demokracie.²¹³ Nové hnutí však nemělo být standardní politickou stranou, ale jejím úkolem mělo být spojování osobností z celého spektra společnosti i politiky, regionálních hnutí, sdružení a aktivistů, jejichž společným cílem bylo uspět v nadcházejících parlamentních volbách a poté prosazení změny Ústavy České

---

²⁰⁹ 13. komnata TomioOkamury. In: *www.ceskatelevize.cz* [online]. 2008 [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1186000189-13-komnata/208562210800041-13-komnata-tomio-okamury/>

²¹⁰ Tomio Okamura a Den D: Do poslední chvíle nic netušíme. *Idnes: Blog* [online]. 2011 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://info.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=174583>

²¹¹ Okamura je senátorem, oznámil kandidaturu na Hrad. *Novinky* [online]. 2012 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/282192-okamura-je-senátorem-oznamil-kandidaturu-na-hrad.html>

²¹² Okamurovi škrtli 26 tisíc podpisů, dál nejde ani Bobošíková a Dlouhý. *Idnes* [online]. 2012 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/ministerstvo-vnitra-vyradilo-kandidaty-z-prime-volby-prezidenta-p99-/domaci.aspx?c=A121123_114054_domaci_kop

republiky ve smyslu zavedení prvků přímé demokracie. Programem hnutí tedy mělo být především prosazení nové Ústavy, jež by zahrnovala přímou volbu starostů a hejtmanů, právo občanů v referendu navrhnout a rušit vybrané zákony a možnost občanů odvolat prostřednictvím referenda zvolené politiky. Mělo dojít také k výraznému posílení pravomocí prezidenta republiky, který měl řídit vládu. Dalším z bodů bylo prosazení hmotné a trestní odpovědnosti politiků. Okamura se vyjádřil, že Úsvit nebude stát ani na pravici, ani na levici. Název hnutí byl odvozen od knihy Úsvit ekonoma Pavla Kohouta.²¹⁴ Původně se hnutí mělo jmenovat Úsvit přímé demokracie, po dvou týdnech však došlo ke změně a do názvu bylo doplněno jméno Tomia Okamury ve snaze využít popularitu Okamury.²¹⁵ V květnu 2014 se hnutí přejmenovalo zpět na původní název. Hnutí bylo následně 19. června 2013 registrováno ministerstvem vnitra.²¹⁶²¹⁷

Na podzim 2013 se Úsvit účastnil voleb do poslanecké sněmovny. I přes to, že hnutí bylo založeno půl rok před konání voleb, dosáhlo volebního úspěchu, když od voličů obdrželo 342 339 hlasů, procentuálně 6,88%.²¹⁸ Poměrně s velkou rezervou se tedy hnutí dostalo do poslanecké sněmovny, kde po přepočtu hlasů obsadila 14 poslaneckých křesel. Avšak z těchto 14 poslanců pouze čtyři osoby byly členy Úsvitu. Ze zbývajících deseti poslanců byli tři členové Věcí veřejných, šest bylo bez politické příslušnosti a jeden byl členem hnutí Občané 2011. Otázka počtu členů hnutí a jejich nabírání byla jednou z problematických aspektů hnutí, která pak byla jednou ze záminek ke štěpení v rámci hnutí. Po dobu předsednictví Okamury mělo hnutí pouze devět členů.²¹⁹ Neochota přijímat nové členy do hnutí byla Okamurou zdůvodněna obavami z toho, aby do hnutí nebyli vpuštěni noví lidé, kteří by ohrožovali program

---

²¹³ KOPECKÝ, Josef. Okamura zakládá hnutí Úsvit. Chce odvolávat politiky a posílit prezidenta. In: *www.idnes.cz* [online]. 29. dubna 2013 [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/okamura-zaklada-vlastni-politicke-hnuti-fdw-/domaci.aspx?c=A130429_220029_domaci_kop.

²¹⁴ MENSCHIK, Tomáš. Předvolební roztržka: Okamuru opustil jeho guru, vadily mu výroky o Romech. In: *www.tyden.cz* [online]. 18. září 2013 [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/politika/okamuru-opustil-jeho-guru-vadily-mu-vyroky-o-romech_282952.html#.U3NItvl_uDp

²¹⁵ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 130. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

²¹⁶ Ministerstvo zaregistrovalo hnutí Úsvit přímé demokracie. *Hnutí Úsvit* [online]. 2013 [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.hnutiusvit.cz/novinky/ministerstvo-zaregistrovalo-hnuti-usvit-prime-demokracie/>

²¹⁷ Z formálního hlediska byl Úsvit politickým hnutím, v reálu se však jednalo o vysoce centralizovanou politickou stranu, která nevykazovala typické rysy spojené s hnutím, tedy vznik „ze spodu“ se zapojením širších mas

²¹⁸ Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 25.10. – 26.10.2013. *Volby.cz* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/ps2013/ps>

²¹⁹ Okamurovi stačí devět členů k ovládní Úsvitu. *Novinky* [online]. 2014 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/330458-okamurovi-staci-devet-clenu-k-ovladani-usvitu.html>

a rozvraceli hnutí. A také se tímto způsobem hnutí snažilo bránit proti kmotrům a kariéristům.

Základním programovým bodem hnutí, jak již název napovídá, bylo zavedení prvků přímé demokracie.²²⁰ Hnutí požadovalo zásadní ústavní, politické a legislativní změny, které měly vést k lepší budoucnosti občanů. Hnutí také kritizovalo současný politický stav. Systém označovalo za pseudodemokracii, ve které hlavní roli hrály zavedené politické strany a kmotrovské stranické mafie. Ty byly, dle hnutí, příčinou ekonomické krize, dluhů a vysokých daní. Hnutí dále apelovalo na tzv. lid, aby našel odvahu a změnil budoucnost. V rétorice hnutí se tak objevoval anti-stranický a anti-establishmentový charakter hnutí a hnutí vnímalo současný stav jako „nesprávnou formu demokracie“. Důležitým aspektem hnutí bylo obracení se na tzv. lid.

Program hnutí byl shrnut v deseti bodech.²²¹ Na prvním místě stálo uzákonění referenda a zavedení přímé volby starostů, poslanců a hejtmanů. Současně mělo být zavedeno odvolání politiků skrze referenda. Formou referenda by měly být řešeny všechny důležité zákony, lidé by tak měli možnost hlasovat o všech zákonech, navrhopvat je, upravovat i rušit.²²² Nově měl být zakázán souběh funkcí legislativních a exekutivních, s tímto požadavkem pak souvisí posílení prezidenta republiky jako vůdce vlády.²²³ Druhý bod programu prosazoval uzákonění osobní, hmotné a trestní odpovědnosti politiků, soudců, státních zástupců a exekutivy. Body tři až šest se převážně týkaly oblasti ekonomiky. Uzákoněno mělo být prokazování původu majetku občanů s majetkem nad 20 milionů korun, snižování DPH a spotřebních daní u pohonných hmot a platby DPH pouze ze skutečně zaplacených faktur a dále odstranění ručení za platbu DPH u obchodního partnera. Cílem snižování daní bylo obnovení ekonomické stability a podpora poptávky na trhu. Hnutí plánovalo také podporu podnikání v zemědělství, službách a průmyslu, což mělo vést k vytvoření nových pracovních míst. Prosazen měl být i zákon proti lichvě a zákon, který by znemožňoval spekulativní exekuci majetku občanů na základě lichvářských půjček.

---

²²⁰ Program hnutí: Deset zásadních programových bodů politického hnutí Úsvit přímé demokracie. *Hnutí Úsvit.cz* [online]. 2014 [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.hnutiusvit.cz/program-hnuti/>

²²¹ Tamtéž

²²² Euro nebo třeba zrušení Senátu? Obecná referenda by mohla být už za rok. *Novinky.cz* [online]. 2013 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/313940-euro-nebo-treba-zruseni-senatu-obecna-referenda-by-mohla-byt-uz-za-rok.html>

²²³ Program hnutí: Deset zásadních programových bodů politického hnutí Úsvit přímé demokracie. *Hnutí Úsvit*[online]. 2014 [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.hnutiusvit.cz/program-hnuti/>

Body sedm až deset se převážně věnovaly fungování státu. Hnutí chtělo prosadit reformy ve státní správě a zpřísnit podmínky sociální pomoci.²²⁴ Na státní podporu měli dosáhnout pouze občané, kteří vedou řádný život a řádně vychovávají děti. Strana se vyjádřila proti pozitivní diskriminaci. Do Ústavy měla být zavedena dluhová brzda po vzoru Švýcarska, ústavně tedy mělo být uvedeno, že státní výdaje se musí dlouhodobě přizpůsobit státním příjmům, cílem by pak byl vyrovnaný státní rozpočet. Ve vztahu k Evropské unii mělo být zavedeno, že každá změna ve vztahu k EU měla projít referendem. EU by měla sloužit jako volný trh služeb, zboží a práce. Poslední bod zahrnoval i informaci o zpřísnění podmínek imigrační politiky České republiky. V době parlamentních voleb byl jediným programovým apelem hnutí populismus.²²⁵ Hnutí stavělo na protikladu nekompetentních politických elit a rozumně a odpovědně rozhodujících občanů, kteří měli rozhodovat o všech relevantních politických otázkách. Až později se začaly v rétorice hnutí objevovat typické prvky pro radikálně pravicové strany zahrnující xenofobii namířenou proti islámu a muslimům, které tak posunuly Úsvit k rodině populistické radikální pravice.

Jak bylo vidět i v deseti programových bodech, Úsvit ve své rétorice často pracoval s termínem lid. Za příklad lze použít vyjádření Okamury: „*Nechceme politikařit, ale zatahnout společně se všemi lidmi dobré vůle za jeden provaz a získat maximální možnou podporu pro změny směrem k přímé demokracii...*”²²⁶ nebo „*Lidé přestali věřit v naši zemi.*”²²⁷ Hnutí pracovalo s oním lidem jako s obecným pojmem, často tak není specifikováno, kdo je členem lidu. Jako voliče Úsvitu Okamura označil člověka z ulice, na kterého politická elita kašle, krade, podvádí a lže.²²⁸ V jednom ze svých blogů Okamura hovoří o více kategoriích lidí v demokracii: *Například pracující na straně jedné a na druhé straně ti, co nepracují, přestože by mohli,*

---

²²⁴ Program hnutí: Deset zásadních programových bodů politického hnutí Úsvit přímé demokracie. *Hnutí Úsvit*[online]. 2014 [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.hnutiusvit.cz/program-hnuti/>

²²⁵ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 131. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

²²⁶ Úsvit. *Idnes: Blog* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://okamura.blog.idnes.cz/c/360183/Usvit.html>

²²⁷ ŠABATKA, Marek. *Úsvit přímé demokracie a teorie populismu*. Brno, 2014. s. 25. Bakalářská práce. Masarykova univerzita v Brně. Vedoucí práce Doc. PhDr. Lubomír Kopeček, PhD.

²²⁸ Okamura: Je extrémista člověk, kterému vadí bordel a špína? Vy pseudointelektuálové..*Parlamentní listy* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Okamura-Je-extremista-clovek-kteremu-vadi-bordel-a-spina-Vy-pseudointelektualove-285829>

a z pouhé lenosti se nechávají živit druhými. Kategorie lidí, o jejichž parazitování je společensky nepřijatelné mluvit.“²²⁹

Na základě vyjádření Úsvitu však lze přesněji specifikovat, kdo mezi tento lid nepatří. V první řadě jde o elity, které mají podíl na vládnutí. „*Parlamentní cestou chceme skoncovat se současným nedemokratickým režimem, který ovládá stranická oligarchie.*“²³⁰ Tyto elity mohou za současný špatný systém, který Úsvit označuje za pseudodemokracii, která je zástěrkou pro vládnutí vyvolených elit.²³¹ Z tohoto pohledu vyplývá anti-establishmentový charakter strany. Druhou skupinou, kterou chápal Úsvit jako nepřátele lidu, byli nepřizpůsobiví občané, vyloučené menšiny, nepracující spoluobčané a jiné minority. Jako nepřizpůsobivou skupinu například Okamura označil Romy: „*Jejich dlouhá staletí pěstovaný životní styl a životní hodnoty chtějí nechtějí kolidují a kolidovaly s hodnotami ve všech civilizovaných zemích. Nelze od společnosti jen brát, je jí potřeba i adekvátně dávat. Cikáni by měli probudit své elity, semknout se a usilovat o vlastní stát, právo na sebeurčení je právo každého národa, a proto by také Česká republika měla demokraticky podpořit jejich vystěhovalectví například do země, odkud pocházejí jejich prapředci, tedy nejlépe do některého ze států Indie.*“²³² Program Úsvitu obsahoval i zmínku o imigraci: „*Nechceme zde nepřizpůsobivé imigranty nebo příchod náboženských fanatiků.*“²³³

Takto formulovaný text programu byl vytvořen v počátcích fungování hnutí. Tématu imigrace a islámu se Úsvit věnoval v menší míře v porovnání se situací v roce 2015, což souviselo s propuknutím migrační vlny. Do rozpadu Úsvitu na začátku roku 2015, hrála pro Úsvit hlavní roli především otázka přímé demokracie. Islám byl Úsvitem chápán jako nenávistná, nadřazenecká, politická a válečná ideologie, která do evropského prostředí nepatří.²³⁴ Dále byl islám označován jako netolerantní, nediskutující a dogmatické náboženství, které ospravedlňuje násilí. Zástupci Úsvitu

---

²²⁹ Zdař Bůh nebo Čest práci? *Idnes: Blog* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://okamura.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=347374>

²³⁰ Archiv pro štítek: Kraj Středočeský. *Úsvit - Národní koalice* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.usvitnarodnikoalice.cz/tag/kraj-stredocesky/>

²³¹ Vážení poslanci, prosím, hod'te už Kalouska přes palubu. *Idnes: Blog* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://okamura.blog.idnes.cz/c/355172/Vazeni-poslanci-prosim-hodte-uz->

²³² Okamura: Cikáni by měli usilovat o vlastní stát. Podpořme je v tom. *Parlamentní listy* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Okamura-Cikani-by-meli-usilovat-o-vlastni-stat-Podporme-je-v-tom-277167>

²³³ ŠABATKA, Marek. *Úsvit přímé demokracie a teorie populismu*. Brno, 2014. s. 30. Bakalářská práce. Masarykova univerzita v Brně. Vedoucí práce Doc. PhDr. Lubomír Kopeček, PhD.

tak nevidí žádný přínos islámu pro demokratický svět.²³⁵ Úsvit upozorňoval na hlásání nenávisti a zničení západní demokracie od radikálních muslimů a jejich požadavky o výjimky z pravidel. Hnutí proto apelovalo na dodržování platných zákonů a pravidel ČR potažmo EU, a tudíž odmítalo i právo šaría. Šaría pro hnutí představovalo popření a konec všech demokratických pravidel platných v evropských zemích a konec základních lidských práv.²³⁶ Z tohoto pohledu vyplývá i postoj hnutí k otázce imigrace. Hnutí zcela odmítalo nepřizpůsobivé imigranty a požadovalo zpřísnění imigračních zákonů.²³⁷ Imigrace taktéž představovala bezpečnostní riziko pro evropské státy, protože nepřizpůsobiví imigranti by mohli zničit hodnoty a způsoby života západních zemí. V rétorice hnutí se také objevovaly zmínky o sociální turistce, kdy část imigrantů usiluje pouze o zneužívání sociálních systémů evropských zemích.²³⁸ Přijímání by tedy měli být pouze ti imigranti, kteří jsou schopni integrace a respektování evropských hodnot a zvyků. V souvislosti s imigrací a islámem se kriticky hnutí vymezilo i proti multikulturalismu a jeho zastáncům, stejně tak proti naivním a zkorumpovaným politikům.²³⁹

Výše zmíněný přístup a pohled na islám a imigraci později převzaly oba navazující subjekty na původní Úsvit, tedy jak SPD Tomia Okamury, tak i Úsvit – Národní koalice pod vedením Miroslava Lidinského.

---

²³⁴ Okamura (Úsvit): Islám do ČR nepatří. *Parlamentní listy* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/Okamura-Usvit-Islam-do-CR-nepatri-352113>

²³⁵ Islámské tažení Evropou. *Idnes: Blog* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://okamura.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=408420>

²³⁶ Okamura (Úsvit): Islám do ČR nepatří. *Parlamentní listy* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/Okamura-Usvit-Islam-do-CR-nepatri-352113>

²³⁷ Milan Šarapatka: Česká republika a imigrace. *Úsvit - Národní koalice* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.usvitnarodnikoalice.cz/blog/milan-sarapatka-ceska-republika-a-migrace/>

²³⁸ Tomio Okamura: Migrace. *Úsvit - Národní koalice* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.usvitnarodnikoalice.cz/blog/tomio-okamura-migrace/>

²³⁹ Islámské tažení Evropou. *Idnes: Blog* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://okamura.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=408420>

2.1.4.2 Rozpad Úsvitu přímé demokracie

V lednu 2015 nastaly ve straně viditelnější rozpory mezi členy Úsvitu, nebo poslanci za Úsvit. Na začátku ledna nejdříve poslanec Milan Šarapatka kritizoval Tomia Okamuru za sdílení článku obsahující zmínky o venčení psů a prasat u mešit nebo nekupování kebabu u muslimských obchodníků.²⁴⁰ Druhý nesoulad nastal na konci ledna, kdy došlo k výměně šéfa poslaneckého klubu Úsvitu.²⁴¹ Z pozice předsedy poslaneckého klubu byl odvolán Radim Fiala a na jeho místo byl zvolen Marek Černochoch. Odvolání Fialy bylo zdůvodněno tím, že Fiala měl vést jednání s jinými politickými subjekty bez vědomí poslaneckého klubu.²⁴² Předseda strany Okamura podporoval ve funkci Fialu, ten byl ale těsnou většinou hlasů odvolán.

Spory uvnitř hnutí vyvrcholily 10. února 2015, kdy se poslanci za Úsvit dohodli na založení nové politické strany.²⁴³ Rozhodnutí o vzniku nové strany bylo podpořeno deseti z dvanácti poslanců. Jejich rozhodnutí následně schválilo i předsednictvo strany. Marek Černochoch odůvodnil vznik nové strany z potřeby vytváření členské základny, jelikož do té doby měl Úsvit stále jen devět členů a nové členy nepřijímal. Nová strana měla také hájit národní zájmy, ale jiným způsobem než Úsvit pod vedením Okamury, tak, aby nebyl nový subjekt na straně rasismu, xenofobie a subjektu, který řeší pouze imigranty a islám.²⁴⁴ Nový subjekt měl nepopulisticky bránit národní hodnoty České republiky a navázat spolupráci s francouzskou Národní frontou. Okamura snahy o vznik nové strany označil za puč proti jeho osobě a pokus o převzetí hnutí.²⁴⁵ Okamura se

---

²⁴⁰ Poslanci Úsvitu vadí Okamurova výzva venčit prasata u mešit. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/poslanci-usvitu-vadi-okamurova-vyzva-vencit-prasata-u-mesit-p5e-/domaci.aspx?c=A150105_110130_domaci_kop

²⁴¹ Poslanci Úsvitu sesadili z funkce předsedy Fialu. Okamura ho neuhájil. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/poslanci-usvitu-sesadili-sefa-klubu-fialu-okamura-ho-neubranil-pv5-/domaci.aspx?c=A150120_095014_domaci_jw

²⁴² MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 131. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

²⁴³ Hnutí Úsvit se rozpadá. Jeho poslanci chtějí založit novou stranu. *Český rozhlas: Zprávy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/_zprava/hnuti-usvit-se-rozpada-jeho-poslanci-chteji-zalozit-novou-stranu--1453912

²⁴⁴ Poslanci Úsvitu založí novou stranu. Je to likvidace hnutí, tvrdí Okamura. *Česká televize: Domáci* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1501574-poslanci-usvitu-zalozit-novou-stranu-je-likvidace-hnuti-tvrdi-okamura>

²⁴⁵ Hnutí Úsvit se rozpadá. Jeho poslanci chtějí založit novou stranu. *Český rozhlas: Zprávy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/_zprava/hnuti-usvit-se-rozpada-jeho-poslanci-chteji-zalozit-novou-stranu--1453912

domníval, že hlavní důvodem puče bylo usilování o stranické peníze za mandáty.²⁴⁶ Obě strany se obviňovaly z napojení na různé agentury, které pro stranu zajišťovaly různé služby, a vytváření nevýhodných smluv.

Na konci března byli z poslaneckého klubu vyloučeni Tomio Okamura a Radim Fiala.²⁴⁷ Z pozice předsedy hnutí však Okamura „vzbouřenci“ nemohli odvolat, protože vnitřní stanovy Úsvitu stanovily souhlas 75% členů pro odvolání předsedy. V počtu devíti členů hnutí však tento požadavek znamenal sedm členů, kteří by se museli vyjádřit pro odvolání předsedy. Na začátku května vyvrcholily spory uvnitř hnutí a Okamura s Fialou opustili Úsvit a představili snahu založit nové hnutí s názvem Svoboda a přímá demokracie (SPD).²⁴⁸ Nové hnutí mělo prosazovat přímou demokracii, odpovědnost politiků, hájit národní zájmy ČR a být radikální. Radikalita SPD byla zdůvodněna tím, že „někdo“ radikální být musí.²⁴⁹ Program hnutí byl prakticky stejný jako program Úsvitu pod vedením Okamury. V porovnání s Úsvitem mělo nové hnutí být více otevřené přijímání nových členů. Hnutí chtělo také zakládat regionální buňky. Nové hnutí chtělo navázat i přeshraniční spolupráci s podobnými stranami a hnutími, například s francouzskou Národní frontou.

V srpnu se uskutečnila volební konference Úsvitu. Na té byl zvolen nový předseda hnutí, jímž se stal bývalý voják Miroslav Lidinský.²⁵⁰ Ve svém projevu upozornil na nebezpečí terorismu, radikálního islámu, nelegální imigrace a potřebu zajistit ochranu státních hranic. Na konferenci došlo k úpravě názvu hnutí, do nějž se přidalo spojení Národní koalice. Název tak naznačoval, že hnutí nepůjde do voleb samo. Lidinský vyjádřil ochotu spolupracovat s Blokem proti islámu. Naopak v úvahu nepřipadala spolupráce s Národní demokracií a se Svobodou a přímou demokracií.

---

²⁴⁶ Okamura prozradil, co ve skutečnosti stojí za rozpadem Úsvitu. Za vším hledejte..*Parlamentní listy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Okamura-prozradil-co-ve-skutecnosti-stoji-za-rozpadem-Usvitu-Za-vsím-hledejte-367054>

²⁴⁷ Okamuru vyloučili z klubu Úsvitu, hnutí po něm žádá zpět 760 tisíc. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/okamuru-vyloučili-z-klubu-usvitu-hnuti-po-nem-zada-zpet-760-tisic-p81-/domaci.aspx?c=A150324_094412_domaci_kop

²⁴⁸ Okamura vystoupil z Úsvitu, zakládá hnutí Svoboda a přímá demokracie. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/okamura-opustil-usvit-zaklada-hnuti-svoboda-a-primademokracie-pvv-/domaci.aspx?c=A150505_101715_domaci_hv

²⁴⁹ Jsme radikální hnutí. Okamura má novou stranu – SPD. *Česká televize: Domáci* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1537546-jsme-radikalni-hnuti-okamura-ma-novou-stranu-spd>

²⁵⁰ Ve jménu Alláha vraždí kdekoliv na světě, varoval nový šéf Úsvitu Lidinský. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/usvit-nove-vede-veteran-z-afghanistanu-lidinsky-fuo-/domaci.aspx?c=A150808_124747_domaci_kop

Po rozpadu původního Úsvitu přímé demokracie se na politické scéně objevily dva subjekty navazující na původní Úsvit. Osoby okolo Okamury vytvořili SPD a skupina okolo Marka Černocho pokračovala s názvem Úsvit, ke kterému se později přidalo označení Národní koalice, celým názvem tedy Úsvit – Národní koalice. Oba navazující subjekty předbraly politiku původního Úsvitu včetně protiislámského postoje, který zastínil dřívější důraz na přímou demokracii a protikorupční elementy.²⁵¹ V porovnání s původním Úsvitem však navazující subjekty usilují o vytvoření širší členské základny. Ve skutečnosti tak na české politické scéně existují dva defacto stejné subjekty, které rozdělují osobní spory mezi představiteli jednotlivých subjektů.

2.2 Volby 2016

V říjnu 2016 se uskutečnily volby do krajských zastupitelstev a do Senátu ČR. Volby do zastupitelstev krajů se konaly ve dnech 7. a 8. října společně s prvním kolem senátních voleb. Druhé kolo senátních voleb se konalo o týden později.

Volební účast v krajských volbách celorepublikově dosáhla 34,57%.²⁵² V rámci protiislámských stran největšího úspěchu, v počtu získaných mandátů v zastupitelstvech obcí, dosáhla koalice SPD a SPO. Koalici se podařilo dostat do zastupitelstev deseti krajů, jmenovitě kraj Vysočina, Karlovarský, Ústecký, Plzeňský, Královehradecký, Olomoucký, Moravskoslezský, Jihomoravský a Liberecký kraj. V Královehradeckém kraji se na koalici navíc podílelo ještě SNK.²⁵³ Naopak ve Zlínském kraji se do zastupitelstva dostalo SPD samostatně, bez koalice s dalším hnutím či stranou. Celkově ve všech krajích koalice SPD a SPO dosáhla na 32 mandátů a SPD navíc na 2 mandáty v již zmíněném Zlínském kraji. Pro samotnou SPD však připadlo 16 mandátů, zbytek připadl koaličním partnerům anebo nestraníkům.

Tomio Okamura jako předseda SPD vyhlásil po zveřejnění výsledků podmínky pro vstup jeho strany do krajských koalic. První podmínkou bylo nepřijímání migrantů

---

²⁵¹ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 132. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

²⁵² Volby do zastupitelstev krajů konané dne 7.10. – 8.10.2016: Počty hlasů pro volební strany v %. *Volby.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/kz2016/kz62?xjazyk=CZ&xdatum=20161007>

²⁵³ Volby do zastupitelstev krajů konané dne 7.10. – 8.10.2016: Počty přidělených mandátů. *Volby.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/kz2016/kz63?xjazyk=CZ&xdatum=20161007>

v rámci daného kraje a druhou podmínkou prosazování prvků přímé demokracie.²⁵⁴ SPD – SPO vyjednalo krajskou koalici v Ústeckém kraji, kde se podílí na vedení kraje společně s ČSSD a KSČM. SPD – SPO dokázala do koaliční smlouvy prosadit výše zmíněné podmínky. V ostatních devíti krajích zástupci SPD – SPO skončili v opozici. Přesto lze koalici SPD – SPO v rámci protiislámských stran a uskupení označit za vítěze krajských voleb.

Ostatní protiislámské strany a uskupení v krajských volbách neuspěly. Ani jednomu z uskupení se nepodařilo získat ani jeden mandát v některém ze zastupitelstev. Krajské volby tak skončily pro všechny strany a uskupení velikým neúspěchem. Úsvit s Blokem proti islamizaci spolu šly do voleb v jedenácti krajích a jejich volební podpora byla celorepublikově 0,84%.²⁵⁵ Největší podporu získaly v Moravskoslezském kraji, kde měly 1,58% a v Plzeňském kraji, kde získaly 1,39%. Samostatně Úsvit kandidoval dále v Jihočeském a Zlínském kraji. V těchto krajích byla podpora 0,54 % (Jihočeský kraj) a 0,28 % (Zlínský kraj).

Podobných volebních výsledků jako Úsvit dosáhla i DSSS, jejíž celorepublikový průměr dosáhl 0,66 %.²⁵⁶ Největší podporu získala DSSS tradičně v Ústeckém kraji, kde získala 3,4%. V pouze dalších dvou krajích, Karlovarském a Plzeňském kraji, dokázala překonat hranici jednoho procentního bodu. Ve zbylých krajích se volební podpora pohybovala od 0,28% do 0,91%. Ještě horších výsledků dosáhla Národní demokracie. Ta kandidovala ve všech krajích samostatně. Celorepublikový průměr ND dosáhl na 0,15 %. V jednotlivých krajích voličská podpora fluktovala mezi 0,08 % až 0,30 %. Nové uskupení APAČI 2017 se krajských voleb 2016 neúčastnilo, ale postavilo své kandidáty do senátních voleb. Martin Konvička usiloval o senátorské křeslo v rámci obvodu Tábor a Petra Hampl v okrese Beroun. Ostatní kandidáti APAČI 2017 byli Radim Hreha (Český Krumlov), Petr Štěpánek (Pardubice) a Eva Hrindová (Olomouc).

---

²⁵⁴ SPD se podařilo prosadit zákaz migrantů a prosazování přímé demokracie v prvním kraji!. *SPD* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://spd.cz/spd-se-podarilo-prosadit-zakaz-migrantu-a-prosazovani-prime-demokracie-v-prvnim-kraji>

²⁵⁵ Volby do zastupitelstev krajů konané dne 7.10. – 8.10.2016: Počty hlasů pro volební strany v %. *Volby.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/kz2016/kz62?xjazyk=CZ&xdatum=20161007>

²⁵⁶ Tamtéž

Hampl a Konvička shodně obsadili ve svých volebních obvodech předposlední místa, Konvička získal 8% a Hampl 7,11%.²⁵⁷

Na protiislámské scéně v krajských a senátních volbách se stal vítězem bezpochyby Okamura a jeho SPD, která ve většině krajů kandidovala v koalici s SPO. Koalice získala celorepublikově 5,2% hlasů. Okamura pravděpodobně dokázal oslovit převážnou většinu voličů, pro které bylo téma imigrace či islámu klíčové.²⁵⁸ Ve prospěch Okamury, ve srovnání s ostatními protiislámskými subjekty, hrál i fakt, že se jedná o známou osobnost, a tudíž voliči pravděpodobně vědí, co od Okamury mohou očekávat, což u ostatních subjektů (např. Blok proti islamizaci či APAČI 2017) bylo vzhledem k předešlému vývoji nemožné.

Otázkou tedy je, jestli by koalice, nebo jednotné kandidátní listiny všech protiislámských subjektů zaručily jejich členům úspěch ve volbách v podobě zvolení do krajských zastupitelstev. Jak upozorňuje Jan Charvát tak tato řešení by neznamenal automaticky úspěch.²⁵⁹ Charvát poukazuje, že součet subjektů, které se nedostaly do zastupitelstev, osciloval mezi 1,7% až 5,33%, ovšem nejčastější zisk se pohyboval mezi 2% až 3%. Součet všech protiislámských subjektů pak osciloval mezi 6,41% až 11,4%, a nejčastěji byl v rozmezí 8% až 9%. Pokud by bylo bráno 8% až 9% jako celorepublikový průměr, dal by se tento výsledek subjektů označit za úspěch, který by subjektům zajistil v parlamentních volbách mandáty v poslanecké sněmovně. Musí být však na zřeteli, že účast u krajských voleb dosáhla 35%, kdežto u parlamentních voleb se standardně okolo 60%. Charvát tak upozorňuje, že 8 až 9% voličů u krajských voleb tedy nepředstavuje 8 či 9% všech voličů, ale pouze tato procenta jedné třetiny voličů. Výsledek všech protiislámských subjektů by se při 60% volební účasti tedy pohyboval pravděpodobně okolo 5%, což je ovšem velmi hypotetické, protože některé voliče by mohlo odradit případné spojení se skupinami či osobami, které pro ně nejsou přijatelné.

---

²⁵⁷ Volby do Senátu Parlamentu ČR konané dne 7.10. – 8.10.2016: Výsledky hlasování. *Volby.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-05-17]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/senat/se2?xjazyk=CZ&xdatum=20161007>

²⁵⁸ Lídrem antiimigrantů je Okamura, ukázaly volby. Na parlament to ale stačit nemusí. *Aktuálně* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://nazory.aktualne.cz/komentare/lidrem-antiimigrantu-je-okamura-ukazaly-volby-na-parlament-t/r~d0bd69148ecd11e68afb002590604f2e/?redirected=1488813773>

²⁵⁹ Tamtéž

2.3 Koaliční vazby a spolupráce

Na úvod této kapitoly o koaličních vazbách mezi protiislámskými subjekty nejdříve dojde k představení společných programových bodů či myšlenek jednotlivých subjektů, které již byly rozebrány v rámci kapitol o jednotlivých subjektech. U všech představených subjektů lze vyzorovat minimálně tři základní momenty, které jsou společné pro všechny zmíněné subjekty. Za prvé se jedná samozřejmě o odpor k islámu, za druhé zákaz přijímání nelegálních imigrantů a třetí bod představuje kritika EU.

Odpor vůči islámu je u všech zmíněných subjektů zcela zřejmý. Všechny subjekty vnímají islám jako bezpečnostní riziko a ohrožení ČR, potažmo celé evropské civilizace. Důležitým společným prvkem všech subjektů je i rétorika, se kterou vystupují. Všechny subjekty hovoří o válce s islámem.²⁶⁰ V této válce se ocitá nejen ČR, ale celá evropská civilizace. Druhý bod, tedy odmítání přijímání nelegálních imigrantů, je také pro všechny subjekty společný. S tím souvisí také požadavek subjektů o větší kontrolu státních hranic, nebo jejich úplné uzavření proti imigrantům. Třetí společný moment spočívá v negativním postoji subjektů vůči Evropské unii. Všechny subjekty kritizují EU za neřešení imigrační vlny a označují ji za jednoho z viníků. Pod vlnou kritiky se ocitají i vládní představitelé ČR a neziskové organizace. U některých subjektů se navíc objevuje požadavek na vystoupení ČR z EU, minimálně formou celostátního referenda.

Jak je popsáno výše, všechny protiislámské subjekty sdílí minimálně tři základní programové body nebo myšlenky, kolem kterých by bylo možné koalici či jinou formu spolupráce navázat. Samozřejmě to neznámá, že všechny subjekty jsou stejné a mají stejné programové body, ale základní ideje, s ohledem na islám a imigraci, mají totožné. Subjekty se rozcházejí například v názoru ohledně křesťanských uprchlíků nebo

---

²⁶⁰ Na protiislámské akci v Brně to vřelo: Kolaborant Dienstbier, kreatura Šabatová! Tento liberální režim nahradit národní vládou. Nic než národ!. *Parlamentní listy* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Na-protiislamske-akci-v-Brne-to-vrelo-Kolaborant-Dienstbier-kreatura-Sabatova-Tento-liberalni-rezim-nahradit-narodni-vladou-Nic-nej-narod-420686>; Okamura: Situace je vážná, jsme ve válce, další a další útoky se už teď plánují a bude jich víc a víc. *Parlamentní listy* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/Okamura-Situace-je-vazna-jsme-ve-valce-dalsi-a-dalsi-utoky-se-uz-ted-planuji-a-bude-jich-vic-a-vic>; Tady platí právo, ne šaría! Stovky lidí demonstrovaly v Praze proti islámu. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: [http://narodnidemokracie.cz/tolik-extremistu-jsem-vskutku-necekala/](http://zpravy.idnes.cz/nekolik-set-lidi-protestovalo-v-praze-proti-islamu-a-imigracni-politice-1og-/domaci.aspx?c=A150630_200050_domaci_ane; Tolik extrémistů jsem vskutku nečekala. <i>Národní demokracie</i> [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <a href=)

přizpůsobivých. Proti všem uprchlíkům se vyjadřuje ND a DSSS.²⁶¹ Pro přijímání křesťanských uprchlíků se vyjádřil například Martin Konvička. SPD hovoří o tom, že vítá všechny imigranty, kteří budou pracovat a respektovat místní tradice a hodnoty.²⁶² Další významný rozkol panuje mezi subjekty v otázce podpory Izraele a obecněji postoji k Židům. Tento moment hraje důležitou roli u DSSS a ND, které vyčítaly Konvičkovi a BPI proizraelský postoj.²⁶³

I přes odchylky a rozdíly v programu, subjekty mají tři společné základní programové body. Především sdílenou představu o válce, v které se ocitá evropská civilizace proti islámu. Již samotný tento moment by mohl hrát hlavní roli ve spolupráci mezi subjekty. Tu by ještě umocňoval odpor proti ilegálním imigrantům a kritický postoj k EU. V historii lze nalézt několik případů, kdy došlo k vytvoření celonárodních koalic v dobách války nebo ohrožení. Tento silný prvek všechny protiislámské subjekty sdílejí. Ale i přes tuto, z pohledu protiislámských stran, vážnou hrozbu nedošlo k vytvoření koalice či jiné spolupráce, která by zahrnovala všechny nebo alespoň většinu subjektů. Což by se i vzhledem k volebním výsledkům v krajských volbách nebo předvolebním průzkumům zdálo jako racionální krok.

V případě navázání volební spolupráce mezi jednotlivými subjekty či více subjekty by bylo pro úspěch v parlamentních volbách nutné sestavit jednotné kandidátní listiny pod hlavičkou jednoho subjektu a na této kandidátce by byli přítomni i zástupci ostatních subjektů. Nebo by bylo nutné vytvořit jeden subjekt, který by zařítovoval všechny ostatní. A to vzhledem k volebnímu systému, kdy v případě, že by subjekty navázaly čistě koalici strany, by se pětiprocentní hranice pro získání křesel v Poslanecké sněmovně zvyšovala s počtem subjektů v koalici. Nová hranice by byla pro subjekty těžko dosažitelná.

---

²⁶¹ Kritici imigrace nejsou jen „nácci“. Radikálům chybí sjednotitel. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/kritici-a-odpurci-imigrace-a-jejich-cleneni-fjw-/domaci.aspx?c=A150828_105607_domaci_jw

²⁶² Jsme radikální hnutí. Okamura má novou stranu – SPD. *Česká televize: Domáci* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1537546-jsme-radikalni-hnuti-okamura-ma-novou-stranu-spd>

²⁶³ Kritici imigrace nejsou jen „nácci“. Radikálům chybí sjednotitel. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/kritici-a-odpurci-imigrace-a-jejich-cleneni-fjw-/domaci.aspx?c=A150828_105607_domaci_jw

2.3.1 Veřejné akce a demonstrace

Protiislámské subjekty však navazovaly spolupráce nejen na oficiální politické úrovni, ale také při pořádání či účasti na veřejných akcích a demonstracích. Protiislámské a protiimigrační demonstrace se objevovaly již před rokem 2015, ale v roce 2015 demonstrace zaznamenaly větší účast občanů. Poměrně vysoký počet účastníků souvisel především s rozšířením imigrační vlny do Evropy ze zemí převážně s muslimským obyvatelstvem právě v roce 2015. Demonstrací se účastnilo od desítek až po tisíce osob, a od roku 2015 do současnosti se uskutečnilo několik desítek demonstrací po celé republice. Nemá smysl zde představovat a vypisovat všechny demonstrace a počet účastníků. Pokusíme se pouze poukázat na spolupráci subjektů při pořádání demonstrací, či případně účasti na nich, protože i zde se projeví určité rozpory mezi jednotlivými subjekty.

Jedním z vůdčích aktérů při organizaci demonstrací se stala Národní demokracie. Ta v červenci 2015 začala s organizací tzv. táborů lidu. První tábor lidu s názvem *NE imigrantům, NE islámu v České republice, NE současnému jednání Evropské unie, která dlouhodobě nejedná v zájmu našich občanů* se uskutečnil 1. 7. 2015 v Praze na Václavském náměstí.²⁶⁴ Organizace byla v rukou ND, ale akce se účastnilo dále několik menších subjektů a veřejně vystoupil společně s Adamem Bartošem Tomio Okamura. Akce se zúčastnilo zhruba 700 lidí. Tato akce získala značné mediální pokrytí a odezvu především z toho, že několik účastníků akce přineslo maketu šibenic. V důsledku použití šibenic se od akce distancovala iniciativa IVČRN a upozornila, že s akcí nemá nic společného.²⁶⁵ IVČRN a později Blok proti islámu se neúčastnil žádné akce společně se zástupci ND, což poukazuje na rozdíly a rozpory mezi těmito subjekty. V průběhu července a srpna 2015 se uskutečnily ještě dva další tábory lidu v režii ND. Druhého tábora lidu se opět zúčastnil Okamura a jeho SPD, stejně tak i zástupce DSSS a dalších menších subjektů. Na třetím táboru lidu se již Okamura nepodílel a ani na žádné budoucí akci pořádané ND se Okamura či jeho SPD nepodílela. Tábory lidu v režii ND se staly sjednocujícím elementem pro řadu menších skupinek a měly jejich podporu. Po prvních dvou táborech lidu Okamura a jeho SPD

---

²⁶⁴ Okamura a spol. spílali vládě za běžence, při pochodu hrozili šibenicemi. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/demonstrace-uprchliky-0b4-/domaci.aspx?c=A150701_212716_domaci_jj

²⁶⁵ Za šibenice nemůžeme, nechceme rasismu a násilí, brání se odpurci islámu. *Eurozprávy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://domaci.eurozpravy.cz/spolecnost/125042-za-sibenice-nemuzeme-nehceme-rasismu-a-nasili-brani-se-odpurci-islam/>

začali pořádat demonstrace po vlastní linii a s nikým při pořádání akcí nespolupracovali. Výjimkou byla akce 12. 9. 2015 na Václavském náměstí s názvem „Za naši kulturu a bezpečnou zem“, kterou pořádala Lucie Kirchschragerová Hašková. Na této akci však vystoupil jak Tomio Okamura, tak i Martin Konvička.

IVČRN akce proti islámu a imigraci zkrájedlo pořádalo bez spolupráce s dalšími subjekty. Jak již bylo zmíněno výše, IVČRN i BPI se vymezily proti akcím ND a odmítly se jich účastnit.²⁶⁶ V průběhu roku 2015, po vzniku BPI, se na jejich akcích podíleli i zástupci Úsvit – Národní koalice.²⁶⁷ BPI a Úsvit společně uspořádaly například demonstraci na náměstí Míru v Praze a především později mediálně velice komentovanou akci na Albertově 17. 11. 2015.²⁶⁸ Na Albertově při příležitosti státního svátku BPI a Úsvit podpořily prezidenta Miloše Zemana. Martin Konvička s Markem Černochem stály na podium po boku prezidenta Zemana. Spolupráce na demonstracích kopírovala spolupráci BPI a Úsvit na oficiální politické úrovni, kdy oba subjekty plánovaly spolu jít do krajských voleb 2016. Po rozpadu spolupráce Martin Konvička své akce pořádal opět zvlášť. Nejznámější se stala akce na Staroměstském náměstí v srpnu 2016, kde Konvička přijel v terénním voze převlečený jako muslim a jeho kolegové byli oblečení jako příslušníci Islámského státu a stříleli z airsoftových pistolí do vzduchu, což způsobilo paniku mezi přihlížejícími turisty.²⁶⁹

Stejně jako většina ostatních subjektů i DSSS pořádala demonstrace proti islámu a imigraci převážně oddělena bez spolupráce s ostatními. DSSS, případně Dělnická mládež, organizovala demonstrace například 26. 6. 2015 v Brně, 8. 8. 2015 v Praze nebo 31. 10. 2015 v Olomouci.²⁷⁰ Na svých akcích DSSS přivítala i hosty z jiných uskupení. Šlo například o Ladislava Zemánka z ND, zástupce NS-LEV

---

²⁶⁶ Národní demokracie zve všechny příznivce Bloku proti islámu – BPI a IVČRN na 3. tábor lidu!. *Národní myšlenka* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.narmyslenka.cz/view.php?cislocianku=2015080002>

²⁶⁷ Masivní protest v Praze proti imigraci se zvrhl. Policejní těžkooděnci museli zasáhnout. *Parlamentní listy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Masivni-protest-v-Praze-proti-imigraci-se-zvrhl-Policejni-tezkoodenci-museli-zasahnout-405564>

²⁶⁸ V Praze se bude protestovat proti migraci i prezidentovi. Okamura zazpívá. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/akce-17-listopadu-blok-proti-islam-u-albertov-fea-/domaci.aspx?c=A151116_165651_praha-zpravy_mbt

²⁶⁹ Konvička dal teroristům návod, soudí analytici. Jinde by následovalo vězení. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/nazor-odbornici-konvicka-akce-staromak-d9p-/domaci.aspx?c=A160822_191521_domaci_ale

²⁷⁰ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 113. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

21 nebo Mariána Kotlebu.²⁷¹ Na demonstraci 26. 3. 2016 na Václavském náměstí spolu vystoupili Tomáš Vandas a Adam Bartoš.²⁷² Akci oficiálně svolalo hnutí Za naši kulturu a bezpečnou zemi a ND. Nicméně DSSS tuto akci podpořila.

Jak bylo tedy popsáno výše, každý ze subjektů převážně pořádal své akce a demonstrace samostatně bez spolupráce s ostatními subjekty. Výjimku tvoří akce IVČRN, potažmo BPI a Úsvit – Národní koalice, což plně odpovídalo jejich spolupráci i na oficiální politické úrovni, kdy tyto subjekty plánovaly jít do krajských voleb pospolu. Po rozpadu BPI však můžeme pozorovat, že další akce již Martin Konvička pořádal bez spolupráce se zástupci Úsvitu. Z počátku pořádání táborů lidu spolupracovala ND s Tomiem Okamurou a jeho SPD. Po druhém táboru lidu však Okamura začal pořádat své akce zvlášť a s ND již nevystoupil a nechal se slyšet, že nechce být s ND.²⁷³ BPI a Okamura s SPD při akcích nespolupracovali a výjimku tvořila jediná akce v Praze, kde vystoupili Okamura a Konvička pospolu. I DSSS byla v rámci demonstrací osamocena a občas přivítala zástupce jiných subjektů. Při organizování demonstrací proti islámu a imigraci se projevila značná fragmentace celé protiislámské scény v ČR. Nejlépe to lze pozorovat při akcích 17. 11. 2015 a 6. 2. 2016. Na listopadový státní svátek každý ze subjektů pořádal v Praze svoji akci se stejným zaměřením. BPI a Úsvit se objevil po boku Miloše Zemana na Albertově, ND demonstrovala na náměstí Republiky, příznivci DSSS se sešli na Václavském náměstí a Okamura s SPD taktéž na Václavském náměstí, ovšem odděleně od SPD.²⁷⁴ Na druhou stranu účastníci oddělených akcí se po ukončení jednotlivých akcí spojili a společně šli k Úřadu vlády.²⁷⁵ Stejnou situaci jako při 17. 11. 2015 šlo pozorovat i 6. 2. 2016. BPI a Úsvit uspořádaly akci na Hradčanském náměstí,

---

²⁷¹ Marián Kotleba přijede do Prahy na protest, který podporuje Národní demokracie, DSSS, Národní socialisté – LEV 21 a občanská sdružení. *Vlastenecké noviny* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.vlasteneckenoviny.cz/?p=35342>

²⁷² Demonstrace v Praze Za Českou republiku skončila skandálním. *DSSS* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/demonstrace-v-praze-za-ceskou-republiku-skoncila-skandalnim-zasahem-policie>

²⁷³ My jsme tady doma, skandovali demonstranti proti islámu před Hradem. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/demonstrace-kvuli-imigraci-v-praze-dty-/domaci.aspx?c=A160206_124807_domaci_pku

²⁷⁴ V Praze se bude protestovat proti migraci i prezidentovi. Okamura zazpívá. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/akce-17-listopadu-blok-proti-islamu-albertov-fea-/domaci.aspx?c=A151116_165651_praha-zpravy_mbt

²⁷⁵ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 117. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

kteřá byla součástí protestů organizovaným hnutím Pegida.²⁷⁶ Okamura a SPD protestovali na Václavském náměstí a ND se sešla na Vítězném náměstí v Dejvicích.

Z oddělenosti akcí a demonstrací lze pozorovat vysokou fragmentaci v rámci protiislámské scény v ČR, která se projevuje nejen na oficiální politické úrovni, ale i právě při pořádání a organizaci veřejných demonstrací. V některých případech však může být oddělenost demonstrací vnímána jako relativní, jelikož subjekty občas informují o demonstracích ostatních subjektů a vyjadřují jim na svých webových stránkách podporu.²⁷⁷ Po skončení demonstrací se mohou účastníci přesouvat na jiné demonstrace s podobným zaměřením. V některých případech dochází i k vystoupení zástupce jiného subjektu. Subjekty však ve většině případů demonstrace organizují samostatně, což poukazuje na odlišnosti a spory mezi jednotlivými subjekty. Z hlediska chování subjektů je však toto chování racionální. Například BPI či SPD se snažily distancovat od akcí ND a DSSS, které jsou vnímány jako extremistické strany, což by mohlo BPI a SPD odebrat určitou část voličů.²⁷⁸ I přes zmíněnou fragmentaci demonstrací lze pozorovat prvky, které se objevují na všech demonstracích tohoto typu. Vedle hlavního tématu, tedy odporu proti islámu a imigraci, se objevuje i kritika EU a establishmentu. Demonstrace protiislámských subjektů tak lze shrnout ve třech bodech – protiislámské (protiimigrační), protiunijní a proti establishmentu.

2.3.2 Pravicově extremistická protiislámská scéna

Jedna z volebních spoluprací v rámci protiislámských stran se uskutečnila v roce 2014 a byla vytvořena za účelem společného postupu v komunálních volbách v témže roce.²⁷⁹ Na spolupráci se zprvu domluvily ND a DSSS a vytvořily společnou platformu pro volby s názvem Národní kongres. Národní kongres představoval společný orgán pro koordinaci postupu mimoparlamentních stran a měl se vyjadřovat k důležitým společenským a politickým otázkám a do budoucna se měl stát „stínovým parlamentem“ stran, které jsou odhodlány bránit národní zájmy ČR proti EU. V době

---

²⁷⁶ Prahu a Brno ovládnou demonstrace proti islamizaci i proti xenofobii. *Lidovky* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/prahu-a-brno-ovladnou-demonstrace-proti-islamizaci-i-proti-xenofobii-12e-/zpravy-domov.aspx?c=A160206_102428_ln_domov_ELE

²⁷⁷ MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 117. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

²⁷⁸ Politolog: I Prahu mohou čekat kvůli uprchlíkům demonstrace plné násilí. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://praha.idnes.cz/rozhovor-o-extremismu-s-politologem-janem-charvatem-p0g-/praha-zpravy.aspx?c=A160205_2223636_praha-zpravy_nub

²⁷⁹ Euroskeptici se dohodli na spolupráci. Ustavili Národní kongres. *DSSS* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/euroskeptici-se-dohodli-na-spolupraci_-ustavili-narodni-kongres

vzniku kongresu strany vyjadřovaly především důležitost odporu proti EU. Protiislámská tematika a imigrace, i vzhledem k časovému období vzniku (před rozšíření migrace do Evropy), nebyla reflektována. Národní kongres neznamenal formu slučování stran, obě strany si tak udržely svoji samostatnost. Všechny strany si měly být v rámci partnerství rovny, bez ohledu na jejich volební výsledky v posledních letech. Každou stranu v koalici zastupoval předseda strany a dále strany nominovaly další dva členy. Tomáš Vandas se o koalici vyjádřil s nadějí, že bude příslibem do budoucna, protože je nutné sjednotit postup národních sil proti zkorumpované politické garnituře v ČR. Pro komunální volby 2014 šlo především o tvorbu společných kandidátních listin, aby nedošlo k tomu, že budou strany kandidovat proti sobě, a tudíž tříštit hlasy pro euroskeptické strany. Naopak strany chtěly využít koaličního potenciálu, který spolupráce přinášela.

Bartoš Národní kongres prezentoval jako orgán, který by mohl zastupovat zájmy obyvatel ČR a v ideálním případě sdružoval všechny euroskeptické a vlastenecké strany, případně spolky a jiné subjekty.²⁸⁰ Národní kongres měl představovat alternativu k parlamentu, který Bartoš označil za zdiskreditovaný z důvodu implementace směrnic z EU. Za vzor si vzal Národní kongres polské uskupení Kongres nové pravice. Bartoš poukázal na fakt, že v Polsku překonaly strany vlastní osobní animozity a křivdy a rozhodly se kandidovat společně. V tomto Bartoš spatřuje cestu i pro českou scénu, v které je potřeba překonat rozpory a navázat spolupráci, jelikož jednotlivé strany nejsou schopny ve volbách získat větší podporu. Národní kongres měl sdružovat podobně smýšlející strany a skupiny, ale zároveň zachovávat jejich suverenitu. V případě, že by se koalice osvědčila, byl Bartoš pro to, aby se v ní pokračovalo i v dalších volbách. Jako důležité zmínil ochotu a schopnost členů jednat a umět vycházet s ostatními aktéry koalice. V případě, že by však koalice nefungovala, nebyl Bartoš proti jejímu rozpuštění.

9. listopadu 2014 se Národní kongres rozšířil o další tři členy.²⁸¹ Zájem o členství projevíly SPR-RSČ, Konzervativní a sociální hnutí (KSH) a Národní prosperita (NP). Zástupci všech aktérů koalice vydali prohlášení, v němž označili ČR za loutku Bruselu, Washingtonu a Tel Avivu. Cílem koalice bylo nastartovat radikální politické

---

²⁸⁰ Národní kongres. *Adam B. Bartoš* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://abbartos.wordpress.com/narodni-kongres/>

změny, které by vedly k odstranění zkorumpovaného oligarchického režimu v ČR a nastolení národní vlády. Národní kongres též připomněl, že má ambici sjednocovat všechny euroskeptické a národně orientované subjekty a usilovat o vystoupení ČR z EU a kritickému postoji k NATO.

Spolupráce ND a DSSS v rámci Národního kongresu vzala za své v roce 2015 těsně před sněmem DSSS, kde mělo být zvoleno nové vedení strany. Adam Bartoš uveřejnil 3. března 2015 na portálu Youtube.com video s výzvou ke členům DSSS. Ve videu Bartoš promluvil ke členům DSSS a vyzval nespokojené členy, které označil za bojovníky a vlastence, aby opustili stranu a přešli do ND nebo případně do SPR-RSČ, na základě svých sympatií.²⁸² Bartoš jménem ND nabídl členům DSSS dobrou perspektivu, uznání, vděčnost, férové členství a rovnocenné postavení ve straně. Za viníka špatné situace DSSS Bartoš označil předsedu Vandase. Toho navíc označil za intrikána a přirovnal jeho chování k jednání agentů tajných služeb a polemizoval o skutečnosti, zdali není Vandas jen nastrčenou figurkou. Bartoš se domníval, že skončilo období DSSS a nastal čas na nový impuls pro národní scénu.

Ve stínu Bartošovy výzvy ke členům DSSS se odehrál šestý sjezd DSSS v Praze. Na sjezdu došlo k opětovnému zvolení Tomáše Vandase za předsedu strany, který obdržel 90 hlasů z 92 možných.²⁸³ Ve svém proslovu se Vandas nezapomněl vyjádřit o Bartošovi a obecně spolupráci s ND.²⁸⁴ Dle Vandase byla DSSS ochotna spolupracovat s ostatními stranami podobného typu, což dokládá angažovanost v Národní pětce a Národním kongresu. Po uveřejnění videa Bartoše se však Vandas přiklonil k samostatnému postupu v nadcházejícím období. Vandas se v projevu také vyjádřil k Bartošovi, kterého označil za nulu a upozornil na „přechod“ Bartoše od držitele izraelské vlajky až k horlivému židobijci. Pokus ND o získání členů DSSS pak Vandas označil za pokus „pidipartaje“ získat zkušené členstvo. V podobném duchu jako

---

²⁸¹ Národovci se dále spojují. Národní kongres rozšířen na pět stran. *DSSS* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/narodovci-se-dale-spojuji_-narodni-kongres-rozsiren-na-pet-stran

²⁸² Poselství Adama B. Bartoše členům DSSS. *YouTube* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=NpKjfe5srCs>

²⁸³ Sjezd DSSS: Manifestace jednoty a odhodlání v sále s vymáčenými výlohami. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/sjezd-dsss_-manifestace-jednoty-a-odhodlani-v-sale-s-vymlacenymi-vylohami

²⁸⁴ Projev Tomáše Vandase na VI. sjezdu DSSS. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/projev-tomase-vandase-na-vi_-sjezdu-dsss

předseda DSSS se vyjádřil i místopředseda Jiří Štěpánek.²⁸⁵ Ten poukázal na fakt, že členové DSSS se na všech úrovních vyjádřili kriticky k videu Bartoše a ukázali tak pevnost názoru a podporu svému stranickému vedení.

Rozdíly mezi subjekty, a tedy jejich možnou spoluprací, dokresluje i příspěvek ND těsně před volbami v roce 2016. V první den voleb do krajských zastupitelstev 7. října 2016 Národní demokracie uveřejnila na svých webových stránkách příspěvek „Není opozice jako opozice! Volte štika mezi kapry!“ Příspěvek nabádal voliče, aby se účastnili voleb a volili skutečnou opozici vůči režimu. Skutečnou opozicí byla samozřejmě myšlena pouze ND.²⁸⁶ Sebe sama strana označila za pronásledovanou národně-konzervativní stranu, která je jedinou opozicí vůči režimu, který vystavuje české rodiny, kulturu a vlast bezprecedentnímu nebezpečí. Příspěvek je zajímavý především z hlediska přiložené koláže, která přehledně shrnuje možnosti, v případě ND defacto nemožnosti spolupráce s jinými stranami a uskupeními. Koláž obsahuje subjekty, které se stejně jako ND vymezují proti islámu a imigraci.

Jako „kapři“ jsou označeni SPD, DSSS, Úsvit, SPO a SPR-RSČ.²⁸⁷ Naopak jako štika je prezentována ND, tedy jako jediná skutečná opozice vůči režimu. Vůči „kaprům“ se ND vymezuje nejen na základě programu a ideologie, ale také na osobní úrovni proti představitelům subjektů. Přijímání některých imigrantů (v koláži označovaných jako vetřelci) vyčítá Národní demokracie SPD, SPO a Úsvitu. Stejně subjekty jsou také pro setrvání České republiky v EU a NATO. Proti stejným subjektům se ND vymezuje i na osobní úrovni či personální úrovni. Okamurovi vytýká podporu určitých novel zákonů, SPO chápe jako neúspěšnou prezidentskou stranu, jejíž členové jsou osoby z bývalé KSČ a StB. Třetí subjekt, Úsvit, ND označuje za obchodní projekt Víta Bárty a dále se strana vymezuje proti předsedovi Lidinskému, který je označen za žoldáka NATO. DSSS a SPR-RSČ odmítají všechny imigranty i setrvání v EU a NATO. I proti nim se však ND vymezuje. DSSS je vnímána jako neúspěšný a uměle udržovaný projekt vedený neschopným vedením, které nebylo schopno dosáhnout větší podpory ve volbách za celou svou historii. Stejně tak ND upozorňuje na „koketérie“ DSSS s nacionálním socialismem. SPR-RSČ je vytýkána morální integrita a schopnosti

---

²⁸⁵ Projev I. místopředsedy Jiřího Štěpánka na VI. sjezdu DSSS. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/projev-i_-mistopredsedy-jiriho-stepanka-na-vi_-sjezdu-dsss

²⁸⁶ Není opozice jako opozice! Volte štika mezi kapry!. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/neni-opozice-jako-opozice-volte-stiku-mezi-kapry/>

předsedy strany, který sice volá po sjednocení, ale současně napadá ostatní subjekty. Jedinou „štitku“ ve vodách české politiky tedy představuje Národní demokracie, která odmítá všechny imigranty, EU i NATO. A dále usiluje o zajištění hranic, domobranu a ochranu tradiční rodiny. ND se také vymezuje proti všem formám socialismu.

Nutno dodat, že po krajských volbách se uskutečnil stranický sněm ND, na němž byl v pozici předsedy strany potvrzen Adam Bartoš.²⁸⁸ Stranu ovšem opustila skupina členů v čele s místopředsedou strany Lukem Belsonem. Skupina členů stranu opustila z důvodu, že předseda Bartoš údajně otevírá stranu nacionálně-socialistickým myšlenkám a původní ideologický program ND se ztrácí. Odcházející skupině se navíc nelíbilo nerespektování zákonů, volání po autoritativním státu a nacionální kontrarevoluci. Navíc odcházející členové vyzvali veřejnost, aby upustila od podpory ND.

Z výše popsaného příspěvku ND lze vypozařovat, že existuje malý prostor pro případnou spolupráci ND s jinými protiislámskými subjekty. ND sebe sama prezentuje jako jedinou skutečnou opozici a ochránkyni českého státu proti islámu a imigrantům. Podobnou pozornost ale strana věnuje také EU a NATO. Podporu NATO a EU naopak vyčítá některým ostatním subjektům. S DSSS a SPR-RSČ sdílí skoro totožný názor na otázku islámu a imigrace, ale i zde panují rozdíly mezi subjekty, které brání jejich spolupráci. Jde především o osobní úroveň sporů mezi vedeními jednotlivých subjektů. S částí protiislámských subjektů se tedy ND neshoduje programově o otázce imigrace a islámu a zbylou částí subjektů vede osobní spory. ND se tak ocitá osamocena a její spolupráce s jinými výše zmíněnými subjekty nepřipadá v úvahu, buď z ideologických a programových důvodů, nebo z osobního hlediska. Důležité je zmínit i trestní stíhání vedené proti Adamovi Bartošovi z důvodu třech trestných činů proti lidskosti. Bartoš byl obviněn z „*hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob, podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo omezování jejich práv a svobod a z popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidy.*“²⁸⁹ Tohoto jednání se měl

---

²⁸⁷ Koláž obsahuje i další subjekty: Svobodní, Soukromníci a Piráty.

²⁸⁸ Odcházíme z Národní demokracie!. *Odcházíme z Národní demokracie!* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://odchazimeznd.webnode.cz/>

²⁸⁹ Policie obvinila Adama B. Bartoše kvůli vydávaným knihám i projevům. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/adam-bartos-narodni-demokracie-zadrzeni-vyslech-fuc-/domaci.aspx?c=A160429_140958_domaci_ane

dopustit vůči osobám židovského národa a podobně i vůči imigrantům. V případě odsouzení Bartoše se jeví jako reálné, že ND ukončí či minimálně přeruší svoji činnost. Parlamentních voleb v roce 2017 se tak nakonec ND nemusí ani účastnit.

Koaliční spolupráce mezi ND a DSSS byla navázána na základě ideologické blízkosti stran, které sdílely několik zásadních bodů a i v rámci ideologických rodin lze obě strany zařadit do tzv. pravicově extremistické rodiny (krajně pravicové rodiny). Z ideologického hlediska tak nebyl mezi subjekty koalice ideologický rozpor, což teorie koalic předpokládá. Jednalo se o explicitní koalici s celostátním rozsahem, která se týkala všech krajů. Z hlediska jednání obou aktérů se jednalo o racionální krok, kdy se subjekty snažily sjednotit za účelem většího zisku v obecních volbách. K navázání koalice obou stran přispíval i volební systém, který nezvyšuje volební klauzuli pro koalice stran. I přes ideologickou blízkost a potřebu spolupracovat s cílem většího zisku ve volbách koalice skončila. Velmi významným faktorem se staly osobní spory a vztahy předsedů obou stran, tedy Bartoše a Vandase. Tato rivalita mezi předsedy měla za následek ukončení koalice a silné výroky na adresu bývalého partnera pravděpodobně vylučují budoucí spolupráci na oficiální politické úrovni za konstelace přítomnosti obou předsedů.

Spolupráce ND a DSSS v podobě volebních společných kandidátek počínem Bartoše před sjezdem DSSS v roce 2015 skončila. Stranická struktura DSSS potvrdila v pozici předsedy strany Tomáše Vandase a nepřijala výzvu Bartoše. Výzva Bartoše se tak nesečkala s úspěchem a ukončila partnerství obou stran. Počínání Bartoše lze považovat za kontroverzní, jelikož těsně před sjezdem svého partnera z Národního kongresu vyvolává k vystoupení členstva ze strany a obviňuje předsedu partnerské strany z nečestných praktik a označuje ho za agenta. Následná vyjádření Vandase o Bartošovi jako o „židobijci a nule“ také naznačují, že rozpad spolupráce mezi ND a DSSS nestojí na programových rozdílech obou stran. I přes vědomí a provolávání aktérů při zakládání Národního kongresu o nutnosti překonat vlastní animozity a osobní spory koalice byla ukončena právě na základě osobních sporů. Na začátku Národního kongresu subjekty zmiňovaly nutnost vytvoření společných kandidátek, aby získaly potřebný počet hlasů, ale i tak nebyly schopny překonat osobní spory a koalice se rozpadla. Do dalších volebních klání tak již subjekty vstupovaly samostatně.

Nutno zmínit, že DSSS dokázala navázat koaliční spolupráci pro krajské volby v roce 2016 se stranou Národní socialisté – LEV 21 (NS-LEV21). Spolupráce mezi těmito stranami byla ovšem navázána pouze v rámci Ústeckého kraje. Jednalo se tedy o místní koalici pro Ústecký kraj a nebyla rozšířena v dalších krajích. V navázání spolupráce hrál důležitou roli statutární místopředseda NS-LEV21 Petr Benda, který vedl stranu po rezignaci předsedy strany Petra Micheka a současně byl krajským předsedou NS-LEV21 v Ústeckém kraji. Dle vyjádření Benda obě strany spojoval společný názor na „*pořádek, řád, respektování zákonů a ochrana slušných lidí, kteří v tomto kraji žijí, pracují a vychovávají své děti.*“²⁹⁰ Stejný pohled strany sdílely i v otázce imigrační vlny, islamizace Evropy, ochrany státních hranic a odmítání kvót pro uprchlíky.²⁹¹ V případě této koalice lze mluvit tedy o ideové spřízněnosti.

Petr Benda dříve kritizoval DSSS a varoval před nárůstem extremismu v podobě úspěchu DSSS v Krupce.²⁹² Svůj názor na DSSS však změnil v důsledku spolupráce DSSS s ČSSD a KSČM ve správě Duchcova, která dle názoru Benda zaznamenala pozitivní posun. Strany naopak rozdělával například pohled na setrvání v EU, to ovšem pro strany v krajských volbách nehrálo zásadní roli a nebránilo to navázání spolupráce.²⁹³ V Ústeckém kraji tedy DSSS a NS-LEV21 postavily společnou kandidátní listinu pod hlavičkou Dělnická strana sociální spravedlnosti – NE imigrantům, PROTI nepřizpůsobivým! PRO pořádek!.²⁹⁴ Na kandidátní listině se navíc objevili zástupci strany Čisté Ústí a Národní fronty. Společné kandidáty obě strany představily také pro senátní volby v obvodě Ústí nad Labem (Tomáš Vandas) a Most (Ota Zaremba). Obě strany by považovaly za úspěch pokoření 5% hranice pro vstup do krajského zastupitelstva.

---

²⁹⁰ Chci chránit ty slušné, hájí exspojenec Paroubka spojení s radikály. *Národní socialisté - LEV21* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.nslev21.cz/aktuality/chci-chranit-ty-slusne-haji-exspojenec-paroubka-spojeni-s-radikaly>

²⁹¹ Tamtéž

²⁹² Petr Benda zvažuje překvapivé spojení s extremistickou DSSS. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://usti.idnes.cz/rozhovor-s-petrem-bendou-o-spojencvi-s-dsss-fo9-/usti-zpravy.aspx?c=A160318_2233376_usti-zpravy_vac2

²⁹³ Chci chránit ty slušné, hájí exspojenec Paroubka spojení s radikály. *Národní socialisté - LEV21* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.nslev21.cz/aktuality/chci-chranit-ty-slusne-haji-exspojenec-paroubka-spojeni-s-radikaly>

²⁹⁴ Kandidátku DSSS povede v Ústeckém kraji předseda Vandas. *DSSS* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/kandidatku-dsss-povede-v-usteckem-kraji-predseda-vandas>

V předcházejících krajských volbách získala DSSS 4,37% a NS-LEV21 2,79% hlasů.²⁹⁵ V roce 2016 však obě strany v koalici získaly 3,21% hlasů, a tudíž se do zastupitelstva kraje nedostaly.²⁹⁶ Neúspěšní byli také kandidáti do senátu, Vandas obdržel 6,94% a Zaremba 6,03% hlasů.²⁹⁷ Spolupráce DSSS a NS-LEV21 v Ústeckém kraji se tak ukázala jako neúspěšná. Strany se nedokázaly dostat do krajského zastupitelstva a stejně tak její kandidáti nezaznamenali větší úspěch v senátních volbách. Spolupráce těchto stran byla geograficky omezena pouze na Ústecký kraj. V ostatních krajích nebyla tato spolupráce reálná například z toho důvodu, že některé ostatní buňky NS-LEV21 spolupracovali s romskou komunitou, proti které DSSS dlouhodobě vystupuje.²⁹⁸ Z ideologického hlediska se jednalo o poměrně překvapivou koalici, kdy se spojila strana pravicově extremisticky orientovaná a levicová strana. Důležitější roli v tomto případě hrály osobní preference Petra Bendy a jeho ochota spolupracovat s DSSS. Ideologická rozpory mezi stranami jsou patrné, ale zástupci obou stran se dokázali shodnout na otázce nepřizpůsobivých občanů, zajištění pořádku a řádu, otázce islámu a imigrace. Jednání obou aktérů se dají považovat za racionální vzhledem k faktu, že v předchozích volbách v roce 2012 obě strany neuspěly a byly si patrně vědomy potřeby spolupráce za účelem získání dostatečného počtu hlasů ve volbách.

Pravicově extremistickou protiislámskou scénu lze charakterizovat jako velmi nejednotnou a fragmentovanou, jež se vyznačuje soupeřením ND a DSSS.²⁹⁹ Ta je způsobena rivalitou a osobním nepřátelstvím mezi předsedy stran Bartošem a Vandasem. Tyto rozpory mezi stranami však obě strany oslabují a marginalizují. Obě strany také čelily potížím. V případě DSSS šlo o úbytek a nezájem členů a příznivců podílet se na jejích akcích.³⁰⁰ U DSSS se dále projevil finanční potíže a osobní spory. Stranu navíc oslabuje konkurence podobně smýšlejících subjektů. Neochotu DSSS dále navazovat nějaká koaliční partnerství s ostatními subjekty lze i přičítat autoritářskému

---

²⁹⁵ Volby do zastupitelstev krajů konané dne 12.10. – 13.10.2012: Kraj: Ústecký kraj. *Volby.cz* [online]. 2012 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/kz2012/kz21?xjazyk=CZ&xdatum=20121012&xkraj=5>

²⁹⁶ Volby do zastupitelstev krajů konané dne 7.10. – 8.10.2016: Kraj: Ústecký kraj. *Volby.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/kz2012/kz21?xjazyk=CZ&xdatum=20121012&xkraj=5>

²⁹⁷ Volby do Senátu Parlamentu ČR konané dne 7.10. – 8.10.2016: Výsledky hlasování. *Volby.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/senat/se2?xjazyk=CZ&xdatum=20161007>

²⁹⁸ „Paroubkův“ LEV 21 jde do voleb s extremisty z DSSS. *Echo24* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://echo24.cz/a/weask/paroubkuv-lev-21-jde-do-voleb-s-extremisty-z-dsss>

²⁹⁹ Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 4. čtvrtletí roku 2015*. 2016. s. 3-4.

způsobu vedení strany v čele s Vandasem.³⁰¹ Na druhou stranu DSSS pro krajské volby 2016 navázala koaliční spolupráci se stranou Národní socialisté-LEV 21, ale to pouze v Ústeckém kraji.

V podobných potížích se ocitla v druhé polovině roku 2016 také ND. Postupně klesala její podpora při veřejných akcích a čelila i problémům poskládat vlastní kandidátky pro krajské volby.³⁰² ND v tomto období navíc limitovala skutečnost, že předseda Bartoš čelil trestnímu řízení pro trestné činy s extremistickým podtextem. ND navíc po krajských volbách 2016 opustila část členů v čele s místopředsedou strany Lukem Belsonem, kteří obvinili Bartoše z toho, že se ze strany stává fasáda pro nacionálně-socialistické myšlenky a nerespektování zákonů.³⁰³ Obě strany v rámci pravicově extremistické scény tak čelí vnitřním potížím a úbytku podpory. DSSS navíc není ochotna navázat další spolupráce a v případě ND se jedná o navazování spolupráce s marginálními subjekty. Se subjekty, kterými se tato práce zabývá, se však ND rozchází buď ideologicky, nebo s nimi vede osobní spory. Navíc ND reálně hrozí, vzhledem k možnému odsouzení předsedy Bartoše, přerušení činnosti či úplné rozpuštění strany.

2.3.3 Monotematická protiislámská a populistická radikální scéna

Prvním příkladem navázané koalice v rámci monotematické protiislámské a populisticko radikální scény je koalice BPI a Úsvitu. Debaty o společném postupu BPI a Úsvitu – Národní koalice pro volby mají kořeny v srpnu 2015, v reakci na neúspěšnou petici proti kvótám pro přijímání uprchlíků.³⁰⁴ Následovalo tak rozhodnutí BPI o vstoupení na politickou scénu. Obě uskupení vytvořily společnou pracovní skupinu, jež měla za cíl vyhledat programové shody a zabývat se otázkou možné spolupráce. O spolupráci s Úsvitem – Národní koalicí BPI začal uvažovat také z důvodu společné práce na několika zákonech a osobní spolupráce. Předseda Úsvitu Miroslav Lidinský připomněl, že vedle dvou zákonů připravených s BPI jeho strana taktéž podporovala

---

³⁰⁰ Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2016*. 2016. s. 4.

³⁰¹ Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2016*. 2016. s. 4.

³⁰² Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2016*. 2016. s. 4.

³⁰³ Odcházíme z Národní demokracie!. *Odcházíme z Národní demokracie!* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://odchazimeznd.webnode.cz/>

³⁰⁴ Úsvit začal jednat s Konvičkovým blokem o společných volbách. *Blok proti islámu* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.blokprotiislamu.cz/usvit-zacal-jednat-s-konvickovym-blokem-o-spolecnych-volbach>

petici proti kvótám pro přijetí uprchlíků a také se členové strany účastnili demonstrací proti islámskému radikalismu.³⁰⁵ Martin Konvička se taktéž vyjádřil o možné spolupráci se Svobodnými, kteří ovšem prostřednictvím sociální sítě odpověděli, že o jednání s BPI nemají zájem.³⁰⁶

V září 2015 zástupci Bloku proti islámu a Úsvitu – Národní koalice oznámili dohodu o společném postupu pro senátní a krajské volby, které se uskuteční na podzim roku 2016.³⁰⁷ Mluvčím a hlavním lídrem tohoto nového uskupení se stal předseda BPI Martin Konvička. Program, s kterým by měla jít obě uskupení do voleb, měl vzniknout v rámci společného týmu pod vedením Petra Hampla. Připravený program měl pak být předložen ideové konferenci v prosinci 2015. Dle Konvičky měl mít program dva stěžejní body, na jedné straně svobodu jednotlivce mít svou víru, a na druhé straně nulová tolerance k politizaci islámu v České republice.³⁰⁸ Ve stejném prohlášení byl oznámen také úmysl Petra Hampla kandidovat na předsedu strany Svobodných. Pokud by ve volbách uspěl, byl by pro zapojení Svobodných do koalice s Úsvitem a BPI.

20. února 2016 se uskutečnila ideová konference Úsvitu a BPI v Praze, na níž bylo odsouhlaseno 18 bodů programu, se kterým chtěla jít tato koalice do krajských voleb 2016.³⁰⁹ Jádrem programu byla ochrana státních hranic a obnovení pohraniční policie. Konference se účastnila i šéfka německé Pegidy Tatjana Festerling. Ta zdůraznila mezinárodní spolupráci v řešení migrační vlny a vytváření alternativy vůči evropskému postupu ve zvládání migrační vlny v obranném spolku Pevnost Evropa. Na konferenci se schválil nový název koalice a to Úsvit s Blokem proti islámu. Nový název však ministerstvo vnitra zamítlo.³¹⁰ Nový název v kombinaci

---

³⁰⁵ Jednáme o spolupráci s Blokem proti Islámu. *Úsvit - Národní koalice* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.usvitnarodnikoalice.cz/tiskove-zpravy/jedname-o-spolupraci-s-blokem-proti-islam/>

³⁰⁶ Konvička a hnutí proti islámu jdou do voleb. Mají šanci uspět? *Echo24* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://echo24.cz/a/iESmU/konvicka-a-hnuti-proti-islam-jdou-do-voleb-maji-sanci-uspjet>

³⁰⁷ Blok proti islámu se dohodl s Úsvitem. Půjdou společně do voleb. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/blok-proti-islam-se-dohodl-s-usvitem-pujdou-spolecne-do-voleb-pbr-/domaci.aspx?c=A150908_133301_domaci_kop

³⁰⁸ Úsvit NK se spojil s Konvičkovým Blokem proti islámu. *Blok proti islámu* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.blokprotiislam.cz/usvit-nk-se-spojil-s-konvickovym-blokem-proti-islam>

³⁰⁹ Úsvit a Blok proti islámu schválil program za Bezpečnou a hrdou zemi. Úsvit změnil název na Úsvit s Blokem proti islámu. *Úsvit - Národní koalice* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.usvitnarodnikoalice.cz/tiskove-zpravy/usvit-a-blok-proti-islam-schvalil-program-za-bezpecnou-a-hrdou-zemi-usvit-zmenil-nazev-na-usvit-s-blokem-proti-islam/>

³¹⁰ Název Úsvit s Blokem proti islámu neprošel. Je příliš proti muslimům, tvrdí vnitro. *Eurozprávy* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://domaci.eurozpravy.cz/politika/149470-nazev-usvit-s-blokem-proti-islam-neprosel-je-prilis-proti-muslimum-tvrdi-vnitro/>

s programovými tezemi by totiž mohl, dle názoru MV ČR, vést k přesvědčení, že cílem koalice je popírání rovných práv a svobod občanů vyznávajících islám. Dle předsedy Úsvitu Lidinského byla problematická formulace z programu o čelení celoevropským úpadkovým trendům a nezodpovědném přílivu nepřizpůsobivých migrantů rozvracejících Evropu. Koalice se rozhodla, že se bude proti rozhodnutí MV ČR bránit soudně.

Program koalice obsahoval několik konkrétních opatření. Velice důležitým bodem byla ochrana státních hranic ČR proti imigrantům za použití dronů a kamer a případně stavby plotu na hranicích.³¹¹ S imigranty souviselo i další opatření, zabránění výstavbě dalších detenčních zařízení v ČR a omezení již stávajících zařízení. Mimo tato zmíněná opatření Úsvit – Národní koalice byla pro vytvoření dobrovolných jednotek pro obranu ČR, které měly podléhat Policii ČR. Vytvoření dobrovolných jednotek a participace aktivních občanů mělo, dle koalice, řešit případné sexuální napadání žen imigranty (po vzoru sexuálního napadání žen v německých městech při silvestrovských oslavách) a vytváření no-go zón. V programu bylo také uvedeno ukončení programů neziskových organizací napomáhajících, dle koalice, islamizaci. Oba subjekty koalice se podílely na vytvoření organizace Stráž obrany státu (SOS).³¹² Ta měla sdružovat dobrovolníky k ochraně hranic státu proti imigrantům. Její aktivita je ovšem zatím pouze virtuální.

Výrazný zlom ve spolupráci obou subjektů nastal na konci dubna 2016. Nejdříve 22. dubna oznámil místopředseda BPI Petr Hampl svůj úmysl podat rezignaci na svou funkci a to z důvodu časové a finanční náročnosti předvolební kampaně na hejtmana Středočeského kraje.³¹³ Hampl se, dle svých slov, chtěl soustředit na menší oblast, konkrétně na senátní obvod Beroun. 25. dubna bez dřívějších náznaků či vyjádření vedení BPI oznámilo výpověď smlouvy s Úsvitem národní koalice o společných

---

³¹¹ Program hnutí. *Úsvit - Národní koalice* [online]. 2013 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.usvitnarodnikoalice.cz/program-hnuti/>

³¹² Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 1. čtvrtletí roku 2016*. 2016. s. 5.

³¹³ Místopředseda Bloku proti islámu Hampl rezignuje, chce do Senátu. *ČTK České noviny* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/mistopredseda-bloku-proti-islamuhampl-rezignuje-chce-do-senatu/1341473>

kandidátkách pro senátní a krajské volby 2016.³¹⁴ Za výkonný výbor BPI toto rozhodnutí oznámili Martin Konvička a Petr Hampl.

Důvodem zrušení této smlouvy bylo údajné neférové jednání ze strany Úsvitu, ten měl zneužívat BPI s cílem získat co nejširší podporu od podporovatelů BPI k opětovnému zvolení svých zástupců do Parlamentu ČR. Taktéž BPI označil peníze určené k předvolební kampani od Úsvitu za planý slib a celé jednání Úsvitu bylo označeno jako podvodné. Ve stejném prohlášení vedení BPI rozhodlo o uskutečnění celostátního sněmu BPI, který stanovilo na 28. května 2016 do Prahy. Sněm měl mimo rozhodnutí o podobě nového vedení rozhodnout také o dalším směřování BPI.³¹⁵ Vedení BPI taktéž upozornilo na fakt, že spolupráce mezi subjekty příliš nefungovala, když v některých krajích nebyly ustanoveny volební štáby nebo když zástupci BPI nebyli oprávněni rozhodovat o způsobu vedení předvolební kampaně.

Na rozhodnutí o vypovězení smlouvy reagovali nejen zástupci Úsvitu, ale i někteří členové BPI. Představitelé pražských místních organizací a vedení divize Praha vyjádřili nesouhlas jak s vypovězením smlouvy, tak i formou, jíž to bylo učiněno.³¹⁶ Poukázali především na to, že vypovězení smlouvy proběhlo bez konzultace s vedením divizí a zástupci Úsvitu. Vedení divize Praha se tak o ukončení smlouvy, stejně jako Úsvit, dozvěděl prostřednictvím médií. Zástupce Úsvitu Jan Zilvar uvedl, že Úsvit má stále zájem ve spolupráci pokračovat, stejně jako část BPI.³¹⁷ Dále Zilvar odmítl tvrzení, že Úsvit neplní smlouvu a též připomněl možnost vymáhat finance za předvolební kampaň po BPI, jak bylo stanoveno ve smlouvě, pokud by BPI opustil spolupráci. Náklady, které by BPI musel případně zaplatit, mohly vyšplhat na 60 milionů korun, což byl odhadovaný výdaj na kampaň.

---

³¹⁴ Horká novinka - vypovídáme smlouvu o spolupráci s Úsvitem Národní koalice. *Blok proti islámu* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.blokprotiislamu.cz/horka-novinka-vypovidame-smlouvu-o-spolupraci-s-uvitem-narodni-koalice>

³¹⁵ Úsvit jednal neférově, postěžoval si Blok proti islámu a vypověděl s ním smlouvu. *Lidovky* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/uvit-jednal-neferove-postezoval-si-blok-proti-islamu-a-vypovedel-s-nim-smlouvu-gp0-/zpravy-domov.aspx?c=A160425_082231_In_domov_ele

³¹⁶ Vzpoura proti Konvičkovi. Kvůli tomu, jak se rozešel s Úsvitem. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/vzpoura-proti-konvickovi-kvuli-tomu-jak-se-rozesel-s-uvitem-p6j-/domaci.aspx?c=A160426_105514_domaci_kop

³¹⁷ Úsvit vyzve Blok proti islámu kvůli výpovědi spolupráce k jednání. *ČTK České noviny* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/uvit-vyzve-blok-proti-islamu-kvuli-vypovedi-spoluprace-k-jednani/1342831>

Celostátní sněm BPI, který měl rozhodnout o dalším směřování BPI, se uskutečnil 28. května 2016 v Praze.³¹⁸ Delegáti na sněmu odsouhlasili rozpuštění BPI. Nahradit Blok měla nově vzniklá iniciativa Martina Konvičky, kterou delegáti také odhlasovali. Již před samotným hlasováním o dalším osudu BPI opustili jednání někteří delegáti BPI. Šlo především o osoby, které vystupovaly proti vypovězení smlouvy s Úsvitem – Národní koalicí. Tato skupina v čele s Janou Volfovou upozorňovala na „bolševické“ metody Martina Konvičky a dalších osob.³¹⁹ Petr Hampl reagoval naopak na stejné metody skupiny okolo Jany Volfové. Nově vzniklý spolek okolo Martina Konvičky uvedl, že hodlá v budoucnu spolupracovat s nově vzniklou Alternativou pro Českou republiku.

Na rozpuštěném Bloku proti islámu se tedy vytvořily tři navazující subjekty, které se vymezují proti islámu a imigraci. Nejblíže názvem k původnímu BPI se utvořil Blok proti islamizaci, který nadále pokračuje ve spolupráci s Úsvitem – Národní koalicí. Blok proti islamizaci tak může těžit z podobně znějícího názvu a taktéž využívá stejnou zkratku BPI a upravené logo původního Bloku. Dále se vytvořila Iniciativa Martina Konvičky, která těží především z popularity Martina Konvičky. Poslední subjektem, který vznikl z původního BPI, je Alternativa pro Českou republiku 2017. Ta svým názvem odkazuje na německou podobně smýšlející variantu Alternativa pro Německo. Všechny tři zmíněné subjekty navázaly na původní Blok proti islámu včetně jeho politiky a přístupu k islámu a imigraci.

Spolupráce Úsvitu a BPI představovala celostátní koalici, která měla společně vstupovat do krajských voleb v roce 2016. Oba subjekty měly k sobě ideově blízko, samozřejmě je nejvíce spojoval názor na islám a imigraci, který hrál nejdůležitější roli. Ideologické či ideové rozpory se v koalici neobjevovaly. Úsvit po vynuceném odchodu předsedy Okamury a později vzhledem ke vzniku SPD značně oslabil. Voliči původního Úsvitu dávali přednost Okamurově novému subjektu. Z tohoto důvodu bylo pro Úsvit zcela racionální rozhodnutí nalézt partnera. BPI se tak jevil jako ideální koaliční partner vzhledem k jeho viditelnosti na veřejnosti a odporu vůči islámu a imigraci. Na druhou

---

³¹⁸ Blok proti islámu se rozpustil, vzniká Iniciativa Martina Konvičky. *Deník* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.denik.cz/z_domova/cast-delegatu-opustila-snem-bloku-proti-islam-u-a-kritizuje-vedeni-20160528.html

³¹⁹ VIDEO Martine, Petře, jste zbabělý prasata. Další nehezke podrobnosti rozpadu Bloku proti islámu. *Parlamentní listy* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/VIDEO-Martine-Petre-jste-zbably-prasata-Dalsi-nehezke-podrobnosti-rozpadu-Bloku-proti-islam-u-437888>

stranu i pro BPI byla spolupráce s Úsvitem přínosná a to tím, že BPI defacto prostřednictvím Úsvitu získal „parlamentní zastoupení“. Postupem času se však uvnitř koalice začaly projevovat osobní spory mezi členy. Stejně tak se osobní rozepře objevily i v rámci, do té doby, unitárně se projevujícího BPI. Osobní spory společně s otázkou financování byly hlavním důvodem rozpadu koalice Úsvitu – Národní koalice s BPI a potažmo BPI jako celku v květnu 2016.

Blok proti islámu existoval na politické mapě České republiky pouze jeden rok a neúčastnil se tak ani jedné voleb. Spolek byl aktivní ve veřejném prostoru pořádáním několika akcí a demonstrací, které měly výrazný ohlas v médiích. BPI navázal spolupráci s Úsvitem – Národní koalicí, což nakonec, společně s vnitřními spory mezi hlavními představiteli BPI, byl hlavní důvod ukončení BPI. Monotematická protiislámská scéna se tak rozpadem Bloku proti islámu značně fragmentovala, přičemž dochází ke tření mezi představiteli Iniciativy Martina Konvičky a Alternativy pro Českou republiku 2017 s představiteli Bloku proti islamizaci. Ostrá vyjádření při rozpadu Bloku proti islámu na stranu „svých oponentů“ patrně nedovolí další spolupráci subjektů.

Druhým příkladem je navázaná koalice SPD a SPO pro krajské volby 2016. Na začátku roku 2016 došlo k námluvám mezi SPD a SPO o možné spolupráci pro krajské volby 2016. Vyjednávání mezi subjekty byla potvrzena podepsáním koaliční dohody na počátku června 2016.³²⁰ Za SPD dohodu podepsal Tomio Okamura a za SPO Jan Veleba. Koaliční smlouva stvrdila společný postup SPD a SPO pro nadcházející krajské volby. Společné kandidátní listiny měly být postaveny celkem v 11 krajích.³²¹ Ve zbylých dvou krajích, Pardubickém a Zlínském, strany kandidovaly samostatně a to z důvodu volebního úspěchu SPO v těchto krajích v předcházejících volbách. Obě strany vnímaly krajské volby jako referendum o důvěře v ty, kteří podporují prezidenta Miloše Zemana, a taktéž jako referendum o tom, zdali občané přejí demokracii a zda odmítají imigranty z jiných nepřátelských kultur.

---

³²⁰ Koalice Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura (SPD) a Strana Práv Občanů podepsána. *SPO* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.stranapprav.cz/news/koalice-svoboda-a-primademokracie---tomio-okamura-spd-a-strana-prav-obcanu-podepsana-529117.htm>

³²¹ Zemanovci a Okamurovci do krajských voleb společně. *SPO* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.stranapprav.cz/news/zemanovci-a-okamurovci-do-krajskych-voleb-spolecne-693449.htm>

Obě strany spojilo několik zásadních programových shod, i když určité programové rozdíly se mezi stranami objevily, nebránily navázání koaliční spolupráce.³²² Obě strany sdílely společný postoj k prosazování přímé demokracie, migrační vlně, islamizaci Evropy a taktéž strany upozorňovaly, že jako jediné strany kontinuálně podporují prezidenta Zemana. Prezident Zeman měl podporu obou stran ve vnitrostátní i v mezinárodní politice a domnívají se, že prezident potřebuje mít programově blízké strany v poslanecké sněmovně i v krajských zastupitelstvech. Výše zmíněné programové průniky stran a především sdílená představa o zásadní nebezpečí pro ČR a Evropu v podobě migrační vlny vedla k vyústění spolupráce SPD a SPO.

Strany se v koaliční smlouvě dohodly na celkem čtyřech hlavních programových bodech:³²³

1. Společný postoj s prezidentem republiky v otázce nebezpečí islamizace a nelegální migrace
2. Přímá demokracie – přímá volba starostů a hejtmanů, která by měla upřednostňovat zájmy voliče před zájmy politických stran. A to s odkazem na nastavení v Německu, Polsku a na Slovensku.
3. Ochrana území, tradic a společenských hodnot – především podpora a ochrana hodnot západní křesťanské civilizace a odmítání multikulturní ideologie.
4. Koncesionářské poplatky pro seniory

První tři body odrážejí společné názory obou stran, které podporují prezidenta Miloše Zemana, usilují o zavedení přímé demokracie a především negativní postoj k islámu a imigrační vlně. Čtvrtý bod odráží především téma, které akcentuje SPO a prezident Zeman.³²⁴ Koncesionářské poplatky by měly být, dle názoru SPO a koalice, ihned zrušeny pro seniory a v budoucnu by mělo dojít ke změně zákona o úhradě

---

³²² Stojíme za prezidentem a nechceme uprchlíky: Okamurovo hnutí půjde do krajských voleb se Zemanovci. *Aktuálně* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/politika/okamurovo-hnuti-spd-jde-do-krajskych-voleb-spolecne-se-zeman/r~8cf5711a112b11e6bff10025900fea04/?redirected=1489398608>

³²³ Koalice Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura (SPD) a Strana Práv Občanů podepsána. *SPO* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.stranaprav.cz/news/koalice-svoboda-a-primademokracie---tomio-okamura-spd-a-strana-prav-obcanu-podepsana-529117.htm>

³²⁴ Stojíme za prezidentem a nechceme uprchlíky: Okamurovo hnutí půjde do krajských voleb se Zemanovci. *Aktuálně* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/politika/okamurovo-hnuti-spd-jde-do-krajskych-voleb-spolecne-se-zeman/r~8cf5711a112b11e6bff10025900fea04/?redirected=1489398608>

koncesionářských poplatků. Obě strany se dohodly na obsazení společných kandidátních listin v poměru 50:50 pro každou stranu.³²⁵

Volby skončily pro koalici SPD a SPO úspěchem a koalice získala své zastupitele v deseti krajských zastupitelstvech. V Ústeckém kraji se navíc podílela na krajské koalici společně s ČSSD a KSČM. Společné kandidátní listiny byly vytvořeny ve 12 ze 14 krajů, lze tedy koalici označit jako celostátní. O ideologické spřízněnosti lze u SPO a SPD stěží hovořit. SPD představuje pravicově radikální populistický proud, zatímco SPO se řadí k levicovým subjektům. Přesto lze hovořit o ideové spřízněnosti subjektů, kterou potvrdila koaliční smlouva. V porovnání s ostatními koalicemi v rámci protiislámské scény se u SPD a SPO neobjevily osobní či personální problémy mezi členy subjektů nebo jejich vedením. SPO projevilo později zájem o další pokračování koaliční spolupráce s SPD i pro parlamentní volby v roce 2017.³²⁶ Okamura však jakoukoliv koalici pro parlamentní volby odmítl a oznámil, že SPD půjde do voleb samostatně. Okamura se však nijak nevymezoval proti svému bývalému koaličnímu partnerovi, jen pouze oznámil, že SPD preferuje samostatnou cestu pro následující parlamentní volby. Budoucí případná spolupráce se tak u těchto subjektů zcela nevylučuje. A to především v porovnání s rozpadem jiných subjektů (BPI, DSSS a ND, Úsvit), které při rozpadu svých koalic nebo subjektů používaly ostrá slova o svých „protivnících“. Koaliční smlouva byla podepsána pro krajské volby 2016, nakonec se ukázala jako úspěšná, ale tím její životnost skončila. Důležitou roli v tom, že Okamura odmítl pokračování koalice, jistě představuje volební systém. V parlamentních volbách by se pro koalici zvýšila volební klauzule na 10%, což by patrně pro koalici bylo obtížné překonat.

Pokud bychom se zaměřili čistě na programová prohlášení subjektů, bez ohledu na dřívější vývoj, nabízela by se spolupráce mezi SPD a Úsvitem – Národní koalicí. Oba tyto subjekty mají defacto stejný program a společnou historii. Ale vzhledem k vývoji v Úsvitu, jeho rozpadu a nuceném odchodu předsedy Okamury je tato spolupráce zcela nereálná. Okamura chápal členy Úsvitu, kteří se postavili proti němu,

---

³²⁵ SPD a SPO: Zastavíme nelegální imigraci a diktát EU. *Parlamentní listy* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/SPD-a-SPO-Zastavime-nelegalni-imigraci-a-diktat-EU-440780>

³²⁶ Okamurovo SPD si vzalo na volební kampaň půjčku 18 milionů korun. *Aktuálně* [online]. 2017 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/okamurovo-spd-si-vzalo-na-volebni-kampan-pujcku-18-milionu-k/r-991dcb0f2dd11e6bb37002590604f2e/?redirected=1488192159>

jako pučisty a zrádce. Zcela logicky tak pro Okamuru nepředstavuje Úsvit – Národní koalice případného partnera. Z pohledu Okamury Úsvit – Národní koalice nenabízí žádný vlastní program a pouze kopíruje politiku a program SPD.³²⁷ Navíc upozorňuje na to, že jedním z hlavních argumentů pučistů proti jeho osobě v pozici předsedy Úsvitu byl názor, že Okamura je příliš proti imigrantům a islámu. Úsvit – Národní koalice však také vystupuje proti imigraci a islámu. Okamura tento obrat chápe jako politický kalkul vedení Úsvitu z důvodu získání větší podpory voličů.

Vzhledem k faktu, že Úsvit – Národní koalice navázala koaliční spolupráci s Blokem proti islámu, se nejeví pravděpodobná ani spolupráce SPD a BPI, případně navazujících subjektů APAČI 2017 nebo Iniciativy Martina Konvičky. Okamura odmítal spolupráci i společné akce s BPI z důvodu spolupráce BPI s Úsvitem. Obě uskupení označil za nové politické projekty Víta Bárty, které vedou kampaň proti jeho osobě. Na druhé straně Petr Hampl označil osoby a skupiny kolem Okamury za mimoně.³²⁸ Hampl především Okamurovi vyčetl spolupráci s ND na demonstraci, kde se objevily šibenice. Samotného Okamuru však Hampl označil za seriózního politika, se kterým však nesdílí všechny jeho názory a nemůže ho podporovat. Proti koalici SPD a některých navazujících subjektů na BPI pro parlamentní volby také stojí volební systém, který zvyšuje volební klauzuli pro koalice. V kombinaci s osobními spory a vyjádřeními na stranu případných partnerů se tak nejeví ani tato koalice jako reálná.

Protiislámská monotematická a protiislámská populistická radikální pravice tedy čelí podobným potížím jako pravicově extremistické skupiny. Subjekty čelí fragmentaci této scény, přestože ideologicky či ideově jsou si všechny subjekty velmi blízké a zde není možné spatřovat původ toho, že nedošlo a pravděpodobně nedojde k další koalici. Fragmentace se projevuje prostřednictvím osobních neshod mezi jejími představiteli. V dubnu 2016 došlo k fragmentaci Bloku proti islámu. BPI opustila skupina okolo Martina Konvičky a byla založena Alternativa pro Českou republiku 2017 a Iniciativa Martina Konvičky. BPI se přejmenoval na Blok proti islamizaci a pokračuje v partnerství s Úsvitem-Národní koalicí.

---

³²⁷ Blok proti islámu a Martin Konvička jsou ovládnuti kontroverzními politiky - Vítém Bartou a Janou Volfovou. *Eurabia* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://eurabia.parlamentnilisty.cz/Articles/30436-blok-proti-islam-a-martin-konvicka-jsou-ovladani-kontroverznimi-politiky-vitem-bartou-a-janou-volfovou.aspx>

³²⁸ Hampl (Svobodní): Nechci měšitu místo svatovítského chrámu a každodenní popravu nevěřících. *Parlamentní listy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z:

Fragmentace a neshody mezi subjekty se projeví v přesunu velké části voličů, kteří podporovali protiislámské subjekty, k podpoře Svobody a přímé demokracie v čele s Okamurou. SPD jako jediný protiislámsky orientovaný subjekt dokázal uspět v krajských volbách 2016, do kterých vstoupil v koalici se Stranou práv občanů. SPO měla o další spolupráci s SPD pro volby v roce 2017 zájem, ale další spolupráci však Okamura odmítl a oznámil, že SPD půjde do parlamentních voleb v roce 2017 sama.³²⁹ Koaliční spolupráce SPD pro volby 2017 je tak velice nepravděpodobná. SPD odmítla svého dřívějšího partnera a vzhledem k úspěchu v krajských volbách 2016 a předvolebním průzkumům nemá patrně potřebu navazovat partnerství s jiným subjektem. Navíc vzhledem k vývoji Úsvitu a vzniku SPD je nereálné partnerství s Úsvitem – Národní koalicí, a to především z osobních animozit mezi Okamurou a Úsvitem.³³⁰

Okamura si je patrně vědom svých možností oslovit voliče a získat podporu, která mu a jeho straně zaručí parlamentní křeslo ve volbách v roce 2017. Tuto schopnost již prokázal ve volbách v roce 2013, či před tím v senátorských volbách. Tudíž ke zvolení nepotřebuje nutně další subjekt, který by pro něj případně mohl představovat v budoucnu riziko. A zajisté tu hraje roli i negativní zkušenost s vývojem v Úsvitu. Někteří odborníci se domnívají, že i tak SPD a Okamura moc velké šance v parlamentních volbách, vzhledem ke své minulosti, již nemají.³³¹ V průzkumech veřejného mínění ze začátku roku 2017 podpora pro SPD osciluje mezi 2 až 6%.³³² Bez ohledu na výši podpory v průzkumech, má SPD největší podporu voličů mezi protiislámskými subjekty. Ostatní subjekty se pohybují hluboko pod hranicí zvolitelnosti. Okamurova SPD má tedy největší šanci na zvolení do poslanecké sněmovny v rámci protiislámských subjektů. A to i bez partnerství a koaliční spolupráce s jiným subjektem. Okamura je pravděpodobně jediným, který dokáže oslovit voliče

---

<http://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/Hampl-Svobodni-Nechci-mesitu-misto-svatovitskeho-chramu-a-kazdodenni-popravy-nevericich-384712>

³²⁹ Okamurovo SPD si vzalo na volební kampaň půjčku 18 milionů korun. *Aktuálně* [online]. 2017 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/okamurovo-spd-si-vzalo-na-volebni-kampan-pujcku-18-milionu-k/r~991dcb0f2dd11e6bb37002590604f2e/?redirected=1488192159>

³³⁰ Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva I. čtvrtletí roku 2016*. 2016. s. 6.

³³¹ Okamurova SPD zaujme jen extrémně nespokojené voliče, shodují se experti. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/okamura-pritahne-extremne-nespokojene-volice-shoduji-se-politologove-1me-/domaci.aspx?c=A150616_190158_domaci_san

³³² Volební preference - únor 2017 (publikováno 16.2.2017). *Sanep* [online]. 2017 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.sanep.cz/pruzkumy/volebni-preference-unor-2017-publikovano-16-2-2017>; STEM: Volební preference - leden 2017. *Parlamentní listy* [online]. 2017 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/tiskovezpravy/STEM-Volebni-preference-leden-2017-472916>

v porovnání s ostatními představiteli protiislámských stran. Důvodem může být, mimo charismatu, i schopnost SPD nabízet voličům širší témata, než jen islám a imigraci.

2.3.4 Velká koalice

Případná spolupráce napříč pravicově extremistickými subjekty, protiislámskými monotematickými a radikálně populistickými subjekty vzhledem k výše uvedeným rozdílům a animozitě nevypadá reálně. Všechny zkoumané protiislámské monotematické a radikálně populistické subjekty se ve svých vyjádřeních distancovaly od pravicově extremistických subjektů ND a DSSS.³³³ V určité fázi spolupracovaly ND a SPD především v pořádání veřejných akcí proti islámu a imigraci. V prohlášení ND se objevovaly náznaky ochoty spolupracovat s SPD a i respekt k osobě Tomia Okamury.³³⁴ Avšak volební spolupráce nebyla navázána. SPD navázalo pro krajské volby koalici s SPO a po volbách oznámilo neochotu spolupracovat s jinými subjekty i s SPO.

ND podobně svou neochotu nebo neschopnost spolupracovat s ostatními subjekty podtrhla heslem o jediné skutečné opozici ve státě. ND vytkla SPD především neochotu i hned vystoupit z EU a NATO a také ochotu přijímat vybrané uprchlíky. Svým předvolebním sloganem a plakátem se ND defacto vymezila proti všem ostatním protiislámským subjektům a ocitla se tak v jisté izolaci, podobně jako SPD.³³⁵

Zástupci protiislámských monotematických a radikálně populistických subjektů se proti ND a DSSS značně vymezily. To se na první pohled může jevit jako neracionální jednání vzhledem k nižším předvolebním preferencím. V jádru se však jedná o zcela racionální rozhodnutí těchto subjektů, jelikož tak nemohou být spojovány s neonacismem jako v případě DSSS.³³⁶ V konečném důsledku by to subjekty patrně diskreditovalo. DSSS se pokusila navázat kontakt se zástupci IVČRN, ale byla

---

³³³ Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2015*. 2015. s. 4.

³³⁴ Stanovisko Národní demokracie k průběžným výrokům vedení Bloku proti islámu proti Národní demokracii, SPD a dalším národně orientovaným subjektům. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/stanovisko-narodni-demokracie-k-prubeznym-vyrokum-vedeni-bloku-proti-islam-proti-narodni-demokracii-spd-a-dalsim-narodne-orientovanym-subjektum/>

³³⁵ ND se snažila navázat kontakty s marginálními subjekty, které se také profilují protiislámsky, ale kontakty s většími subjekty, kterými se zabývá tato práce, nenavázala.

³³⁶ Politolog: I Prahu mohou čekat kvůli uprchlíkům demonstrace plné násilí. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://praha.idnes.cz/rozhovor-o-extremismu-s-politologem-janem-charvatem-p0g-praha-zpravy.aspx?c=A160205_2223636_praha-zpravy_nub

odmítnuta. Konvička jako hlavní lídr BPI se vymezil proti DSSS a označil její sympatizanty za idioty a nacisty a přirovnal je k radikálním islamistům.³³⁷

Podobně se vyjádřil i Petr Hampl o ND, které vytkl především užívání šibenic na demonstraci v Praze, což obranu proti islámu z jeho pohledu poškozují a je za hranou toho, co je přijatelné.³³⁸ Navíc Hampl ND kritizoval za reflektování židovské otázky a chápání sionismu za stejné riziko jako islám. ND na druhou stranu vytýkala BPI spolupráci s morálně problematickým uskupením Úsvit, v kterém vystupují zdiskreditované osoby.³³⁹ Taktéž ND vytýkala oběma subjektům ochotu přijímat některé uprchlíky a nereflektování vystoupení z EU. Ve svém prohlášení ND navíc představila domněnku, že BPI byl projektem, jehož skutečným cílem bylo „*vhazování písku do soukolí rozvíjející se spolupráce národověcky orientovaných stran a znemožnění vzniku jednotně vystupujícího předvolebního opozičního bloku.*“³⁴⁰ Tento přístup však lze vnímat v širším kontextu využívání různých konspiračních teorií. V podobném duchu hovořil Adam Bartoš i o iniciativě IVČRN, kterou nemůže podporovat z důvodu toho, že celý antiislám a teroristické útoky platí tajné izraelské služby a IVČRN má podporovatele v řadách osob židovského původu.³⁴¹

Monotematické protiislámské a radikálně pravicové subjekty se však proti ND značně vymezují především kvůli její programatice a rétorice. Ideově v otázce islámu a imigrace se subjekty monotematické protiislámské a radikálně pravicové s pravicově extremistickými subjekty shodují. Na druhou stranu v otázce ideologické zde panují silné rozdíly. To vše navíc umocňují osobní spory a ostrá kritika svých „protivníků“.

---

³³⁷ Martin Konvička: Hajlující pitomci a idioti proti islamistům? Jako by se dvě party nacistů přeřvávaly, která je lepší!. *Parlamentní listy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Martin-Konvicka-Hajlujici-pitomci-a-idioti-proti-islamistum-Jako-by-se-dve-party-nacistu-prervavaly-ktera-je-lepsi-381548>

³³⁸ Hloupost Adama B. Bartoše a spol. Jsou bezvýznamní a směšní. Sociolog Petr Hampl o šibenících, půl miliardy imigrantů, o hnutí proti islámu a kandidatuře ve volbách. *Parlamentní listy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Hloupost-Adama-B-Bartose-a-spol-Jsou-bezvyznamni-a-smesni-Sociolog-Petr-Hampl-o-sibenicich-pul-miliarde-imigrantu-o-hnuti-proti-islam-u-a-kandidature-ve-volbach-382294>

³³⁹ Stanovisko Národní demokracie k průběžným výrokům vedení Bloku proti islámu proti Národní demokracii, SPD a dalším národně orientovaným subjektům. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/stanovisko-narodni-demokracie-k-prubezным-vyrokum-vedeni-bloku-proti-islam-u-proti-narodni-demokracii-spd-a-dalsim-narodne-orientovanym-subjektum/>

³⁴⁰ Tamtéž

3. Shrnutí aplikačních možností teorie koalic na protiislámskou scénu v ČR

V úvodní části této práce byly představeny teoretické přístupy výzkumu teorie koalic, které ale byly původně koncipovány na úroveň národní. Jak bylo poukázáno, lze teorii koalic aplikovat i na nižší subnárodní úrovně, jak na krajskou, tak i lokální úroveň. Avšak je nutné upravit podmínky aplikace teorie koalic na tyto úrovně a to z toho důvodu, že prostředí národní a subnárodní úrovně jsou značně odlišná. I přes některé výrazné odlišnosti se ukázalo, že výzkum teorie koalic na subnárodní úrovni je možný za cenu jistých úprav. Tyto úrovně jsou však, v porovnání s protiislámskou scénou v České republice, mnohem podobnější. Námi zkoumané prostředí protiislámské politiky je ještě více odlišné od národní úrovně a z tohoto důvodu je nutné více upravit podmínky výzkumu teorie koalic na tuto specifickou scénu. Jak již bylo nastíněno v úvodních kapitolách o teorii koalic, není možné využít pro analýzu protiislámské scény některé teoretické přístupy. Jde například o proměnné jako portfolia nebo typologii koaličních vlád. Tyto dva přístupy představují jedny z nejdůležitějších přístupů v rámci teorie koalic, ale vzhledem k tomu, že na protiislámské scéně jde především o tvorbu předvolebních koalic, není možné problematiku portfolia ani typologii koaličních vlád zahrnout. Na druhou stranu se ukázalo, že některé proměnné teorie koalic lze aplikovat na námi zkoumanou protiislámskou scénu, i za cenu některých úprav. Nesmí se však také zapomenout na fakt, že teorie koalic je koncipována především pro vládní koalice, nikoliv pro volební koalice, které jsou jádrem zkoumání této práce.

Jedním z nejvýznamnějších faktorů, které ovlivňují formování koalic, je podoba volebního systému. V kontextu našeho zkoumání hrají hlavní roli volební koalice, které právě významnou měrou může ovlivňovat nastavení volebního systému, a především výše volební klauzule. V případě protiislámských subjektů, které zatím všechny koalice utvořily pro krajské, obecní nebo senátní volby, hraje nejdůležitější roli právě výše uzavírací volební klauzule. Všechny protiislámské koalice byly volební a vzhledem k volebnímu systému také explicitní. Výše uzavírací volební klauzule je významná z hlediska motivace subjektů navázat koalice. Vytvoření koalice nahrává volební klauzule, která je shodná jak pro strany, tak i pro různě veliké koalice podle počtu členů.

---

³⁴¹ Za šibenice nemůžeme, nechceme rasismu a násilí, brání se odpůrci islámu. *Eurozprávy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://domaci.eurozpravy.cz/spolecnost/125042-za-sibenice-nemuzeme->

To lze pozorovat v případě krajských voleb nebo obecních voleb, kdy se klauzule nezvyšuje s počtem stran v koalici. Druhou možností představuje volební systém do Poslanecké sněmovny ČR. V tom se klauzule zvyšuje s počtem účastníků v koalici, tedy pro jednu stranu 5%, pro dvě 10%, pro tři 15% a čtyři 20%. Pro protiislámské subjekty je tedy výhodnější volební systém, ve kterém nedochází ke zvyšování volební klauzule, což se potvrdilo v obecních a krajských volbách. V nich dokázaly některé subjekty navázat koalice a v případě SPD a SPO dokonce uspět. V případě parlamentních voleb je však situace odlišná a koalici by se zvyšovala hranice pro získání mandátů v Poslanecké sněmovně, což by vzhledem k předešlým ziskům a předvolebním průzkumům bylo pro koalici protiislámských stran vysoce nepravděpodobné překonat. Tohoto faktu si je patrně vědom i Tomio Okamura, který odmítl pokračovat v koalici SPO i v parlamentních volbách. Volební systém pro parlamentní volby tak značně limituje tvorbu koalic protiislámských subjektů. Řešením by bylo vytvoření jednoho subjektu, který by sjednotil všechny nebo alespoň část protiislámské scény. Proměnných proporčních volebních systémů je však možné identifikovat víc. Vedle uzavírací klauzule hraje roli i velikost volebního obvodu, počet skrutinií či matematická formule. Ty ve výsledku mohou značně ovlivnit, jaké budou generovány volební výsledky, jestli více disproporční či proporční.

Jak bylo zmíněno výše, není možné aplikovat na protiislámskou scénu typologii koaličních vlád, která byla vytvořena pro exekutivní koalice. Na druhou stranu lze využít jednu zásadní proměnnou, s kterou typologie koaličních vlád pracuje a tím je ideologická či ideová blízkost stran (subjektů) v rámci koalice. V odborné literatuře občas dochází k zaměňování pojmů ideologická a ideová blízkost. U národní úrovně zkoumání koaličních vlád, toto zaměňování nehraje tak důležitou roli, protože vládní koalice jsou většinou tvořeny politickými stranami, které mají určitou ideologii. Při zkoumání protiislámské scény v České republice je však z našeho pohledu vhodné rozlišovat mezi ideologickou a ideovou blízkostí subjektů. A to především z důvodu existence monotematických subjektů, které zde vystupují. Jak bylo představeno v předešlých kapitolách o koalicích v rámci protiislámské scény, všechny koalice byly navázány na základě ideologické či ideové blízkosti jednotlivých subjektů. Ideologická blízkost subjektů se projevila ve formování koalice mezi ND a DSSS. Obě strany lze zařadit do kategorie pravicově extremistických stran, které sdílejí podobnou ideologii.

Na druhou stranu byly vytvořeny další koalice, kde je velmi problematické hovořit o ideologické blízkosti subjektů. A to z důvodu, který byl zmíněn již výše, existence monotematických subjektů, u kterých je obtížné hovořit o nějaké ideologii. A tedy potažmo o ideologické spřízněnosti. Ideová blízkost či spřízněnost s ostatními subjekty je však zcela zřejmá a projevila se u tvorby koalice mezi Úsvitem a BPI. Ideová blízkost subjektů byla také hlavním faktorem ve formování koalic DSSS a LEV-21 v Ústeckém kraji a SPD a SPO. V případě těchto dvou koalic šlo o ideologicky rozdílné subjekty, ale na základě jejich ideové blízkosti v otázkách islámu a imigrace došlo k vytvoření koalic. U vytvořených koalic bylo možné sledovat potvrzení předpokladu, že ideologicky či ideově blízké koalice snižují riziko výskytu vnitřních sporů o program. V rámci zkoumaných koalic není možné hovořit o vnitřních programových neshodách a sporech mezi účastníky koalic.

Jak bylo možné vidět výše, ideologická či ideová blízkost stála za vznikem několika koalic v rámci protiislámské scény. Na druhou stranu však bylo možné pozorovat i případy, kdy ideologická rozdílnost mezi subjekty bránila formování koalice, i když ideově co se týče islámu, imigrace a kritickému postoji vůči Evropské unii či představitelům státu měly k sobě subjekty blízko. Tento faktor se významně projevil ve vztazích mezi pravicově extremistickými subjekty (DSSS a ND) a monotematickými protiislámskými subjekty (IVČRN, BPI) a populistickou radikální pravicí (Úsvit, SPD). S rozšířením imigrační vlny se pokusily DSSS i ND o navázání spolupráce s ostatními podobně smýšlejícími subjekty. Obě strany však byly odmítnuty a ostatní subjekty se proti nim značně vymezily. ND a DSSS byly pro ostatní subjekty nepřijatelné z důvodů vazeb na neonacistické subjekty v případě DSSS, a v případě ND šlo o vymezení vůči antisemitským výrokům. Na druhou stranu i pravicově extremistické strany se vymezily vůči ostatním protiislámským subjektům. Pro ND se staly nepřijatelnými jako partneři všechny ostatní zkoumané subjekty, za jediného skutečného reprezentanta pokládalo ND pouze sebe a značně se vymezila proti ostatním. Podobně se vymezila i DSSS, která však dokázala navázat alespoň koalici v Ústeckém kraji s LEV-21. Bez bližšího prozkoumání by se mohlo rozhodnutí subjektů nespojit se s pravicově extremistickými stranami jako neracionální, vzhledem k nízkým předvolebním preferencím. Tato spolupráce by však subjekty mohla poškodit, neboť by byly subjekty spojovány právě s neonacismem či antisemitismem. Toto jednání tak lze chápat také v rámci hraní více her, kdy dílčí strategie se nemusí jevit jako racionální, ale

takovéto jednání by subjekty poškodilo v kontextu jiné probíhající hry. V případě koalice s pravicově extremistickými stranami by tak pravděpodobně došlo k diskreditaci ostatních subjektů, které se brání být spojovány s neonacismem či antisemitismem. Z výše popsaného vyplývá, že není možné vnímat protiislámskou scénu jako jeden monolitní celek. Protiislámská scéna je naopak značně fragmentovaná, nejen počtem subjektů, ale také významnými rozdíly mezi pravicově extremistickými stranami a subjekty monotematickými a populistickými radikálně pravicovými subjekty.

Důvodem proč nemusí nutně docházet ke koalici s ideologicky či ideově blízkými subjekty může být i fakt, že subjekty mohou vnímat podobně smýšlející a orientující se subjekty jako svoji konkurenci. Subjekty se snaží být pro voliče co možná nejlépe rozpoznatelné od jiných subjektů, což může výrazně ovlivnit voliče při volbách. Tento faktor je pro použití na protiislámskou scénu z části problematický. U větších politických stran, které mají preference na to získat ve volbách parlamentní křesla, tento faktor může hrát důležitou roli. V prostředí protiislámské scény se však vyskytují subjekty, které jsou, s výjimkou SPD, hluboce pod hranicí vstupu do Poslanecké sněmovny a proto toto vnímání konkurence se nejeví jako zcela racionální. Výhodnější by bylo pro subjekty se spojit do jednoho většího celku či koalice, čímž by se pravděpodobně zvedly šance na úspěch ve volbách. Úspěch by však samozřejmě nebyl zcela zaručen. Konkurenční pohled je ale možné pozorovat u pravicově extremistických stran, pro které ostatní subjekty představují jistou konkurenci a patrně mohou za úbytek podpory pro pravicově extremistické strany.³⁴²

Velmi významnou proměnnou, která se objevila v rámci formování koaličních vazeb protiislámských subjektů, byly osobní vztahy mezi představiteli jednotlivých subjektů. Výše byly zmíněny koalice, které byly navázány na základě ideologické či ideové blízkosti subjektů a co se týče programu či názorů byly koalice poměrně jednotné a nebylo možné pozorovat programové neshody a spory mezi členy. Za koncem vytvořených koalic však stály špatné osobní vztahy a animozity mezi jednotlivými představiteli subjektů. Špatné osobní vztahy měly za následek ukončení koalic DSSS a ND, nebo BPI a Úsvitu, i když jedna navazující část BPI s Úsvitem dále spolupracuje. V obou případech došlo k vzájemnému slovnímu napadání a obviňování, což pravděpodobně vylučuje další možnost spolupráce v budoucnosti, samozřejmě za

předpokladu stejných předsedů subjektů. Špatné osobní vztahy se ale také projevíly v rozpadu samotných subjektů a to v případě Úsvitu, který se rozštěpil na dva navazující subjekty. Tato animozita mezi představiteli Úsvitu a SPD pravděpodobně zcela vylučuje možnost spolupráce, i když de facto se jedná o subjekty se stejným programem a přístupem k politice. Obdobnou situaci lze pozorovat i v případě BPI, který se stejně jako Úsvit rozštěpil na více částí. Stejně jako u výše zmíněných koalic i při rozpadu jednotlivých subjektů došlo k užívání ostré rétoriky na adresu svých oponentů, což taktéž snižuje míru šance na budoucí spolupráci, i když si jsou subjekty značně podobné.

S problematikou špatných osobních vztahů a vzájemných animozit značně souvisí i problematika lídrů jednotlivých subjektů. Ti hrají velkou roli v procesu formování koalic a od jejich postavení se odvíjí navazování koalic. Role lídrů subjektů ve vyjednávání spočívá také v úloze, jakou hrají dovnitř svých subjektů. Jedním z hlavních cílů lídrů je touha zůstat v čele svých subjektů a udržet jednotu svých subjektů. Ta by mohla být ohrožena navázáním koalice či spolupráce s jiným subjektem, který by byl pro členstvo nepřijatelný. V důsledku takovéto koalice by pak mohla být ohrožena pozice lídra. To lze sledovat u jednání monotematických protiislámských subjektů a populistických radikálních pravicových subjektů, které odmítaly spolupracovat s pravicově extremistickými stranami. To samozřejmě souvisí i s výše zmíněnou ideologickou vzdáleností subjektů a snahou nebyť spojován s neonacismem či antisemitismem. Obě tyto problematiky spolu značně souvisí a proplétají se. Navázání koalice s pravicově extremistickými stranami by však i v důsledku mohla znamenat, mimo zdiskreditování subjektů, i ztrátu některých členů či podporovatelů. Touha předsedů být lídrem značně komplikuje navázání větší koalice. Volební systém pro parlamentní volby značně omezuje možnost vytvořit koalici protiislámských subjektů. Pro subjekty by tak bylo výhodnější vytvořit jednotné kandidátní listiny pod hlavičkou jedné strany nebo vytvořit zcela nový subjekt. To se ovšem právě kvůli touze předsedů zůstat lídry nejeví jako pravděpodobné, jelikož vytvořením nového subjektu by přišli o své vůdčí postavení na úkor jiného lídra. Protiislámská scéna je tedy nejen fragmentovaná vysokým počtem subjektů, ale též je poznamenaná vysokým počtem lídrů, kteří nejsou ochotni se vzdát svých vedoucích

---

³⁴² MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015, s. 123. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.

pozic na úkor jiných lídrů, což souvisí i s faktem, že na české protiislámské scéně není pravděpodobně jeden lídr, který by dokázal získat většinu drtivou většinu voličů, pro které je téma islámu a imigrace důležité, i když Tomio Okamura by mohl většinu těchto voličů v parlamentních volbách získat, což ukáží až samotné volby. Tendenci lídrů udržet své vůdčí postavení lze shledat například v rozpadu koalice ND a DSSS, případně v neochotě navázat větší koalici. Tato pozice lídrů je však značně provázaná a ovlivněna osobní vztahy a dalšími výše představenými faktory, které se vzájemně proplétají. Jak však bylo představeno, subjekty nedokázaly vytvořit větší koalici ani ve volbách, kde nedochází ke zvyšování volební klauzule pro koalice více stran. Nutné je ovšem dodat, že s problematikou lídrů a jejich role v rámci stran a formování koalic pracuje Luebbert především v kontextu demokratických stran, což nemusí pro všechny zkoumané subjekty platit, například Úsvit v době, kdy předsedou byl Tomio Okamura. Tento kontext demokratických stran je nutné mít na paměti, ale i v rámci zkoumaných protiislámských subjektů se ukázalo, že pozice a role lídrů subjektů je velmi důležitá a významně ovlivňuje formování koalic.

Jednou z proměnných, s kterými teorie koalic pracuje, je i předešlá zkušenost s koalicemi. Ta může značně ovlivňovat formování dalších koalic. Pokud budeme brát formování budoucích koalic na základě předešlých pozitivních zkušeností, lze na protiislámské scéně identifikovat patrně pouze jednu či dvě pozitivní koalice. První je koalice SPD a SPO, která byla v krajských volbách 2016 značně úspěšná a byla následně ukončena v dobrém, bez osobních či jiných útoků. Tomio Okamura již nechtěl koalici prodlužovat pro parlamentní volby a zvolil samostatnou cestu. Nedošlo však k žádným útokům na SPO. Koalice se tak rozešla v poklidu. Druhý případ, který by se dal označit jako pozitivní, je koalice DSSS a LEV-21. V tomto případě však šlo o koalici pouze v Ústeckém kraji a navíc nebyla volebně úspěšná. Pokud se podíváme na zkušenosti s koalicemi z opačného negativního pohledu, vzorek koalic je značně širší. Značně negativní zkušenosti s koalicí lze pozorovat v případě ND a DSSS, nebo BPI a Úsvitu. Do negativní zkušenosti, která značně ovlivňuje protiislámskou scénu, lze zařadit i rozpady jednotlivých subjektů, které tak patrně nejsou schopny vytvořit koalici. Tyto předešlé zkušenosti jsou značně ovlivněny dalšími faktory, které již byly zmíněny výše.

Všechny výše zmíněné faktory se při formování koalic v rámci protiislámské scény projevovaly a vzájemně na sebe působily. Jako nejdůležitější faktor je však možné označit osobní vztahy mezi jednotlivými představiteli subjektů, které bylo možné pozorovat u všech zmíněných případů koalic. Dále se ukázalo, že není možné vnímat protiislámskou scénu jako jeden monolitní celek. Existují zde totiž významné ideologické rozdíly především mezi pravicově extremistickými stranami a ostatními subjekty.

Závěr

Tato diplomová práce vycházející z aplikace teoretických konceptů teorie koalic se zabývala tématem koaličních vazeb v rámci protiislámských subjektů v České republice. Práce využila teoretický aparát zejména teorie koalic, ale také i souvisejících teoretických konceptů teorie her a teorie racionální volby. Teoretická východiska byla popsána a vysvětlena s ohledem na specifické prostředí protiislámské scény v České republice, kde není možné aplikovat zcela všechny koncepty teorie koalic jako například otázku portfolia či typologii koalic. Využité koncepty byly částečně transformovány a problematika aplikace byla nastíněna, jak v teoretické části, tak i v analytické části, kde došlo k aplikaci představených teoretických konceptů na formování koalic v rámci protiislámské scény v České republice. Na základě analýzy empirických příkladů vytvořených koalic, ale také koalic nevytvořených byly nastíněny faktory, které nejvíce ovlivňují formování koalic a jejich rozpad v rámci protiislámské scény. Tyto faktory lze shrnout do 4 skupin:

1. Osobní vztahy

Osobní vztahy a spory mezi představiteli jednotlivých subjektů hrají při formování koalic v rámci české protiislámské scény nejdůležitější roli. Ve zkoumaném vzorku koaličních vazeb stály vždy, až na jednu výjimku v podobě SPD a SPO, za rozpadem navázané koalice. A to v případě ND a DSSS a BPI a Úsvitu. Osobní spory také ale mohly za rozpad jednotlivých subjektů a to Úsvitu přímé demokracie a Bloku proti islámu. Rozpady subjektů a koalic byly navíc umocněny ostrými vyjádřeními na adresu protivníků, což s vysokou pravděpodobností vylučuje budoucí spolupráci.

2. Ideologická či ideová spřízněnost

Nejdříve je nutné zdůraznit, že všechny zkoumané subjekty sdílejí podobné názory na islám a imigraci a dokáží se shodnout na těchto základních bodech sdílená představa o válce s islámem, odpor k ilegální imigraci a kritický postoj k EU. Některé body jsou u subjektů chápány v jiné míře a důležitosti, přesto tyto tři základní body lze vnímat jako společné pro všechny zkoumané subjekty. Zkoumaný vzorek koaličních vazeb doložil, že všechny koalice byly vytvořeny

na základě ideologické či ideové blízkosti obou aktérů koalic, příkladem jsou BPI a Úsvit – Národní koalice, ND a DSSS, SPD a SPO, DSSS a LEV21. V případě koalice SPD a SPO a koalice DSSS a LEV21 se jednalo především o ideovou blízkost v otázce islámu, imigrace či postoji k nepřizpůsobivým. V době fungování koalic nedošlo k rozporům mezi subjekty v otázkách programu. Jejich fungování ukončily již zmíněné osobní spory, nebo splněný cíl v podobě krajských voleb 2016. Naopak ideologické rozpory byly důvodem, proč nedošlo k vytvoření koalice mezi pravicově extremistickými subjekty a monotematickými či populisticky radikálně pravicovými subjekty.

3. Situace

Pod termín situace je možné zařadit jednak podobu volebního systému, tak i předešlé zkušenosti s formováním a fungováním koalic či obecněji podoba protiislámské scény. Podoba volebního systému hraje důležitou roli ve formování koalic především z hlediska výše uzavírací klauzule a případně její zvyšování pro koalice stran. Zkoumaný vzorek koalic ukázal, že subjekty byly schopny vytvořit koalice pro obecní a krajské volby, kdy se klauzule pro koalice nezvyšuje. Naopak zvyšující se klauzule v parlamentních volbách značně limituje vytváření koalic v rámci protiislámské scény. To byl také jeden z důvodů, proč SPD odmítlo další spolupráci s SPO. Předešlé zkušenosti s koalicemi a fungováním subjektů se odrážejí především u jednání SPD a Úsvitu – Národní koalice. Vzhledem k jejich vzniku a vývoji v Úsvitu přímé demokracie se koalice zcela vylučuje, i když se jedná o programově stejné subjekty. Podobná zkušenost vyvrací i koalici DSSS a ND. Tyto zkušenosti značně souvisí s výše popsanými osobní spory. Podobně tomu je i u podoby protiislámské scény, která je značně fragmentovaná a lídři jednotlivých subjektů mezi sebou nemají dobré osobní vztahy.

4. Lídři stran

Důležitost lídrů jednotlivých subjektů dokresluje problematiku formování koalic v rámci protiislámské scény. Existence silných lídrů subjektů brání vytvoření velké koalice nebo sjednocení do jednoho většího subjektu. Tímto krokem by aktuální lídři přišli o své vůdčí postavení, což je pro ně problematické přijmout. Tento problém značně souvisí s ostatními faktory, především osobními vztahy a také podobou volebního systému pro parlamentní volby.

Chování aktérů lze označit jako racionální. Všechny subjekty vyjma SPD, které má slušné vyhlídky na zisk poslaneckých mandátů, si jsou vědomi své slabosti a potřeby navázat určité spojení s jinými subjekty. Přesto nedošlo k vytvoření větší koalice protiislámských subjektů. Výše popsané faktory zodpověděly výzkumné cíle této diplomové práce. Vytvoření větší koalice brání především špatné osobní vztahy mezi představiteli subjektů a dále pak ideologické rozdílnosti mezi pravicově extremistickými subjekty a ostatními subjekty. Formování koalic ovlivňuje i volební klauzule, zkušenosti subjektů s předešlými koalicemi a vývojem. V neposlední řadě se projevuje i samotná fragmentace, kde vystupuje několik lídrů, kteří by navázáním větší koalice přišli o své vůdčí postavení. Již navázané koalice skončily na základě osobních sporů mezi vůdci subjektů nebo byly ukončeny na základě dosažení cíle v podobě krajských voleb.

Na základě závěrů této práce o formování koalic, jejich rozpadu a případně nenavázání koalic lze také potvrdit hypotézu, že aplikace teorie koalic na protiislámskou scénu v České republice je možná. Musí být však na paměti, že za cenu jistých úprav a nevyužití části teoretických konceptů, které by při aplikaci na tuto specifickou scénu nebyly relevantní.

Na závěr lze věnovat prostor pro několik slov o možném vývoji protiislámských subjektů v České republice. V současné chvíli, v první polovině roku 2017, je celá protiislámská scéna fragmentovaná. Jednak lze spatřit fragmentaci na základě ideologických východisek, ale také uvnitř podobně se orientujících subjektů, které by se dokázaly alespoň ideově shodnout. V parlamentních volbách 2017 má největší a pravděpodobně jedinou šanci uspět Svoboda a přímá demokracie Tomia Okamury. Ostatní subjekty, kterými se zabývala tato práce, reálnou šanci na získání křesel v Poslanecké sněmovně nemají. Taktéž zájem o veřejné akce a demonstrace protiislámských subjektů pomalu upadal. V tomto momentě by se mohlo zdát, že protiislámské subjekty byly přechodnými a krátkodobými záležitostmi a nezaslouží si tak větší pozornost. Situace protiislámských subjektů a obecněji protiislámské nálady se mohou rychle změnit a získat na důležitosti a i možná větší volební podpory a to v případě teroristického útoku islámskými radikály v České republice, nebo většímu množství příchozích imigrantů, se kterými by se objevily určité problémy. Změna může nastat i nástupem nového silného lídra, který dokáže sjednotit protiislámskou scénu a oslovit širší vrstvu voličů.

Summary

This diploma thesis dealt with the theme of coalition relations within anti-Islamic subjects in the Czech Republic and tried to apply the concepts of coalition theory to the specific environment of the Czech anti-Islamic scene. The formation and functioning of these coalitions most affect the personal relations between the representatives of individual subjects. Another important factor is the ideological proximity of subjects and the position of the leaders of the subjects. An important role is played by the shape of the electoral system and the experience of individual subjects with previous coalitions.

Použitá literatura

ALLEN, Christopher. *Islamophobia*. Burlington, VT: Ashgate, c2010, 210 s. ISBN 978-075-4651-390.

BALÍK, Stanislav a Vlastimil HAVLÍK. *Koaliční vládnutí ve střední Evropě (1990-2010)*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2011, 259 s. ISBN 978-80-210-5537-7.

BARŠA, Pavel, FIALA, Petr, ed. *Politický extremismus a radikalismus v České republice*. Brno: Masarykova univerzita, 1998, 302 s. ISBN 80-210-1798-8.

BASTL, Martin. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. Praha: Grada, 2011. Politologie (Grada), 288 s. ISBN 978-80-247-3797-3.

BETZ, Hans-Georg. *Radical right-wing populism in Western Europe*. New York: St. Martins Press, 1994, 225 s. ISBN 03-120-8390-4.

BEYME, Klaus von. *Political parties in western democracies*. Aldershot, Hants, England: Gower, c1985, 444 s. ISBN 05-660-0570-0.

BURSCHER, Bjorn, Joost VAN SPANJE a Claes H. DE VREESE. Owning the issues of crime and immigration: The relation between immigration and crime news and anti-immigrant voting in 11 countries. *Electoral Studies* [online]. 2015, **38**, 59-69 [cit. 2017-05-03]. DOI: 10.1016/j.electstud.2015.03.001. ISSN 02613794.

CABADA, Ladislav. *Koalice a koaliční vztahy České republiky v evropském kontextu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, 223 s. ISBN 80-738-0004-7.

DANICS, Štefan. *Extremismus*. Praha: Triton, 2003, 62 s. ISBN 80-725-4454-3.

DOBKOWSKI, Michael. Islamophobia and Anti-Semitism. *CrossCurrents*. 2015, **65**(3), 321-333. DOI: 10.1111/cros.12142. ISSN 00111953. Dostupné také z: <http://doi.wiley.com/10.1111/cros.12142>

GALLAGHER, Michael, Michael LAVER a Peter MAIR. *Representative government in modern Europe*. 5th ed. Maidenhead, Berkshire [England]: Mcgraw Hill Higher Education, 2011, 507 s. ISBN 978-007-7129-675.

GOODWIN, Matthew. *The Roots of Extremism: The English Defence League and the Counter-Jihad Challenge* [online]. Londýn: Chatham House, 2013, 16 s. [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: https://www.chathamhouse.org/sites/files/chathamhouse/public/Research/Europe/0313bp_goodwin.pdf

HAINSWORTH, Paul. *The politics of the extreme right: from the margins to the mainstream*. New York: Pinter, 2000, 321 s. ISBN 18-556-7459-9.

CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál, 2007, 183 s. ISBN 978-807-3670-986.

CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, 172 s. ISBN 80-7201-265-7.

JÜPTNER, Petr. Komunální koalice a politické modely. *Politologická revue*. 2004, 1(2), 80-101. ISSN 1211-0353.

KALLIS, ARISTOTLE. Islamophobia in Europe: The Radical Right and the Mainstream. *Insight Turkey*. 2015, 17(4), 27-37.

LAVER, Michael a Norman SCHOFIELD. *Multiparty government: the politics of coalition in Europe*. New York: Oxford University Press, 1990, 308 s. ISBN 01-982-7292-8.

LUEBBERT, Gregory M. *Comparative democracy: policy making and governing coalitions in Europe and Israel*. New York: Columbia University Press, 1986, 341 s. ISBN 02-310-6298-2.

MAREŠ, Miroslav a Petra VEJVODOVÁ. Dělnická strana: profil české pravicově extremistické strany. *Rexter* [online]. 2010, vol. 8, no. 2 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/delnicka-strana-profil-ceske-pravicove-extremisticke-strany/2010/11/07/>

MAREŠ, Miroslav. *Ne islámu!: protiislámská politika v České republice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015. Politologická řada, 220 s. ISBN 978-80-7325-397-4.

MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister, 2003, 655 s. ISBN 80-865-9845-4.

MELLORS, Colin. a Bert PIJNENBURG. *Political parties and coalitions in European local government*. New York: Routledge, 1989, 311 s. ISBN 04-150-1271-6.

MRVA, David. Czech Defence League v kontextu antidžihádistického hnutí. *Rexter* [online]. 2014, vol. 12, no. 2 [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/czech-defence-league-v-kontextu-antidzihadistickeho-hnuti/2014/12/08/>

MUDDE, Cas. Extreme-right Parties in Eastern Europe. *Patterns of Prejudice*. 2000, **34**(1), 5-27. DOI: 10.1080/00313220008559132. ISSN 0031-322x. Dostupné také z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00313220008559132>

MUDDE, Cas. The single-issue party thesis: Extreme right parties and the immigration issue. *West European Politics*. 1999, **22**(3), 182-197. DOI: 10.1080/01402389908425321. ISSN 0140-2382. Dostupné také z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01402389908425321>

MUDDE, CAS. Three decades of populist radical right parties in Western Europe: So what? *European Journal of Political Research*. 2013, **52**(1), 1-19. DOI: 10.1111/j.1475-6765.2012.02065.x. ISSN 03044130. Dostupné také z: <http://doi.wiley.com/10.1111/j.1475-6765.2012.02065.x>

MUDDE, Cas. *Populist Radical Right Parties in Europe*. Cambridge: Cambridge University Press, 2007, 404 s. ISBN 978-051-1492-037.

MUDDE, Cas. *The ideology of the extreme right*. Manchester ; New York: Manchester University Press, 2000, 212 s. ISBN 07-190-5793-0.

NOVÁK, Miroslav. *Systémy politických stran: úvod do jejich srovnávacího studia*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1997. Studijní texty (Sociologické nakladatelství), 275 s. ISBN 80-858-5022-2.

PROCHÁZKA, Lukáš. *Ne Bruselu – Národní demokracie: konzervativně radikální strana*. Praha, 2015. 73 s. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce Mgr. Jan Charvát, M.A., Ph.D

PUPCENOKS, Juris a Ryan MCCABE. The Rise of the Fringe: Right Wing Populists, Islamists and Politics in the UK. *Journal of Muslim Minority Affairs*. 2013, 2(33), 171-184.

RIKER, William H. *The theory of political coalitions*. Westport, Conn.: Greenwood Press, 1962, 300 s. ISBN 978-0313242991.

ROSE, Richard. *International encyclopedia of elections*. Washington, D.C.: CQ Press, c2000, 416 s. ISBN 15-680-2415-0.

ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2014, 304 s. ISBN 978-80-262-0742-9.

ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Úvod do současné politologie*. Vyd. 1. Praha : Portál, 2002, 208 s. ISBN 80-7178-628-4.

SMOLÍK, Josef. Krajněpravicové politické strany v zemích V4: historie a současnost. *Sociológia - Slovak Sociological Review*. 2013, 45(4), 385-410.

ŠABATKA, Marek. *Úsvit přímé demokracie a teorie populismu*. Brno, 2014, 46 s. Bakalářská práce. Masarykova univerzita v Brně. Vedoucí práce Doc. PhDr. Lubomír Kopeček, PhD.

ŠUŠLÍKOVÁ, Lada. *Vládní modely a koaliční chování ve vybraných systémech: případové studie státní na [i.e. na státní a] regionální úrovni - Maďarsko, Polsko, Indie, Ticino, Lotyšsko, Hesensko, Finsko*. Praha: Universita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, 2009, 313 s. ISBN 978-80-254-5857-0.

ŠTEFANČÍK, Radoslav. Islamofóbný populizmus v stránickej politike. *Rexter* [online]. 2011, vol. 9, no. 2. [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/czech-defence-league-v-kontextu-antidzihadistickeho-hnuti/2014/12/08/>

ŠVEC, Kamil. *Aplikace teorie koalic na regionální úrovni*. Praha, 2009, 129 s. Rigorózní práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce Doc. PhDr. Blanka Říchová, CSc.

VEJVODOVÁ, Petra. *Transnational forms of contemporary neo-Nazi activity in Europe from the perspective of Czech neo-Nazis*. Brno: Masaryk University, Faculty of Social Studies, International Institute of Political Science, 2014, 199 s. ISBN 978-80-210-7148-3.

Ostatní dokumenty

Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 1. čtvrtletí roku 2016*. 2016. 9 s.

Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2016*. 2016. 9 s.

Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2015*. 2015. 9 s.

Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2014*. 2014. 9 s.

Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2016*. 2016. 7 s.

Ministerstvo vnitra. *Extremismus. Souhrnná situační zpráva 4. čtvrtletí roku 2015*. 2016. 9 s.

Internetové zdroje

13. komnata Tomio Okamury. In: www.ceskatelevize.cz [online]. 2008 [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1186000189-13-komnata/208562210800041-13-komnata-tomio-okamury/>

2. strana úředního záznamu o podání vysvětlení – Adam Benjamin Bartoš ze dne 29. března 2015. [online]. 2015 [cit. 2015-05-23]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/wp-content/uploads/2015/03/vysvetleni21.jpg>

42 „vlasteneckých“ a nacionalistických skupin v Česku. *Echo24* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://echo24.cz/a/in5pD/42-vlasteneckych-a-nacionalistickych-skupin-v-cesku>

Adam Bartoš podle obžaloby vyvracel existenci plynových komor. *Echo24* [online]. 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://echo24.cz/a/iLtHA/adam-bartos-podle-obzaloby-vyvracel-existenci-plynovych-komor>

Akční program. *NE Bruselu: Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/akcniprogram.htm>

Anglická anti-islamistická liga má českou odnož. *Česká pozice* [online]. 2013 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://ceskapozice.lidovky.cz/anglicka-anti-islamisticka-liga-ma-ceskou-odnoz-frb-/tema.aspx?c=A130528_104817_pozice_131235

Antiislámští facebookáři velebí Klause. Nechce mešity. *Parlamentní listy* [online]. 2010 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/Antiislamsti-facebookari-velebi-Klause-Nechce-mesity-175513>

Archiv pro štítek: Kraj Středočeský. *Úsvit - Národní koalice* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.usvitnarodnikoalice.cz/tag/kraj-stredocesky/>

Blok proti islámu a Martin Konvička jsou ovládání kontroverzními politiky - Vítém Bártou a Janou Volfovou. *Eurabia* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://eurabia.parlamentnilisty.cz/Articles/30436-blok-proti-islamu-a-martin-konvicka-jsou-ovladani-kontroverznimi-politiky-vitem-bartou-a-janou-volfovou.aspx>

Blok proti islámu se dohodl s Úsvitem. Půjdou společně do voleb. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/blok-proti-islamu-se-dohodl-s-usvitem-pujdou-spolecne-do-voleb-pbr-/domaci.aspx?c=A150908_133301_domaci_kop

Blok proti islámu se rozpustil, vzniká Iniciativa Martina Konvičky. *Deník* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.denik.cz/z_domova/cast-delegatu-opustila-nem-bloku-proti-islam-u-a-kritizuje-vedeni-20160528.html

Braňme sv. Václava před pochodem oplzlosti! NE Bruselu – Národní demokracie odsuzuje homosexuální festival Prague Pride. *NE Bruselu: Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/20140818g.htm>

Byl podán návrh na zrušení občanského sdružení Czech DefenceLeague. *Evropský rozhled* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.evropsky-rozhled.eu/byl-podan-navrh-na-zruseni-obcanskeho-sdruzeni-czech-defence-league/>

Cíl sionistů: Zničit klasické národy Evropy. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/cil-sionistu-znicit-klasicke-narody-evropy/>

Co je BPI? *Blok proti islámu* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.blokprotiislamu.cz/co-je-bpi>

Co je extremismus. *MVČR* [online]. 2010 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>

Česká Suverenita vstoupí jako právnická osoba do Bloku proti islámu. *Česká suverenita* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ceskasuverenita.cz/2015/09/20/ceska-suverenita-vstoupi-jako-pravnicka-osoba-do-bloku-proti-islam-u/>

Demonstrace v Praze Za Českou republiku skončila skandálním. *DSSS* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/demonstrace-v-praze-za-ceskou-republiku-skoncila-skandalnim-zasahem-policie_

DSSS: Dvanáct let boje, odvahy a samoty. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/dsss_-dvanact-let-boje_-odvahy-a-samoty

Euro nebo třeba zrušení Senátu? Obecná referenda by mohla být už za rok. *Novinky.cz* [online]. 2013 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/313940-euro-nebo-treba-zruseni-senatu-obecna-referenda-by-mohla-byt-uz-za-rok.html>

Europe of nations and freedom group. *European parliament* [online]. 2017 [cit. 2017-05-03]. Dostupné z:

Europe of nations and freedom group. *European parliament* [online]. 2017 [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/meps/en/search.html?politicalGroup=4907>

Euroskeptici se dohodli na spolupráci. Ustavili Národní kongres. *DSSS* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/euroskeptici-se-dohodli-na-spolupraci_-ustavili-narodni-kongres

Extremisté jako teroristé? Nepřeceňoval bych je, říká politolog. *Idnes* [online]. 2009 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/extremiste-jako-teroriste-neprecenoval-bych-je-rika-politolog-p79-/krimi.aspx?c=A091023_193035_krimi_pei

Facebook smazal stránku, která. *Lidovky* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/facebook-smazal-stranku-ktera-brojila-proti-islam-v-cesku-pa9-/zpravy-domov.aspx?c=A140620_223525_ln_domov_rak

Facebook zablokoval Islám v ČR nechceme. Odvoláme se, tvrdí Konvička. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/facebook-zablokoval-islam-v-cr-nehceme-d9k-/domaci.aspx?c=A160111_200312_domaci_fer

Far-right European parties forge alliance. *EUbusiness* [online]. 2009 [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <http://www.eubusiness.com/news-eu/politics-parties.13f>

Far-right European parties forge alliance. *EUbusiness* [online]. 2009 [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <http://www.eubusiness.com/news-eu/politics-parties.13f>

Far-right parties form group in EU parliament. *Euobserver* [online]. 2015 [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <https://euobserver.com/political/129129>

Hampel (Svobodní): Nechci měšitu místo svatovítského chrámu a každodenní popravy nevěřících. *Parlamentní listy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z:

<http://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/Hampl-Svobodni-Nechci-mesitu-misto-svatovitskeho-chramu-a-kazdodenni-popravy-nevericich-384712>

Hloupost Adama B. Bartoše a spol. Jsou bezvýznamní a směšní. Sociolog Petr Hampl o šibenících, půl miliardy imigrantů, o hnutí proti islámu a kandidatuře ve volbách. *Parlamentní listy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Hloupost-Adama-B-Bartose-a-spol-Jsou-bezvyznamni-a-smesni-Sociolog-Petr-Hampl-o-sibenicich-pul-miliarde-imigrantu-o-hnuti-proti-islam-u-a-kandidature-ve-volbach-382294>

Hnutí Úsvit se rozpadá. Jeho poslanci chtějí založit novou stranu. *Český rozhlas: Zprávy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/_zprava/hnuti-usvit-se-rozpada-jeho-poslanci-chteji-zalozit-novou-stranu--1453912

Horká novinka - vypovídáme smlouvu o spolupráci s Úsvitem Národní koalice. *Blok proti islámu* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.blokprotiislam-u.cz/horka-novinka-vypovidame-smlouvu-o-spolupraci-s-usvitem-narodni-koalice>
<http://www.europarl.europa.eu/meps/en/search.html?politicalGroup=4907>

Chci chránit ty slušné, hájí exspojenec Paroubka spojení s radikály. *Národní socialisté - LEV21* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.nslev21.cz/aktuality/chci-chranit-ty-slusne-haji-exspojenec-paroubka-spojzeni-s-radikaly>

Chyba policie zachránila redaktora neonacistického časopisu před vězením. *Novinky.cz* [online]. 2009 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/krimi/166569-chyba-policie-zachranila-redaktora-neonacistickeho-casopisu-pred-vezenim.html>

Islám v ČR nechceme je zpět. Stránky obešly zákaz. *Echo24.cz* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://echo24.cz/a/iiexQ/islam-v-cr-nehceme-je-zpet-stranky-obešly-zakaz>

Islámofilie v kostce: Argumentační manuál o nejčastějších mýtech a lžích o islámu. *IVČRN* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.ivcrn.cz/wp-content/uploads/2014/11/islamofilie-v-kostce2.pdf>

Islamofobie, antisemitismus, antiarabismus - pokus o definici a jak spolu tyto tři pojmy souvisejí. *Blízkovýchodní stránky* [online]. 2010 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://blizky-vychod.blogspot.cz/2010/12/islamofobie-antisemitismus.html>

Islámské tažení Evropou. *Idnes: Blog* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://okamura.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=408420>

IvČRN - JewishDivision. *Facebook* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/CZDLJewishDivision/timeline>

IVČRN: Dnes byl ustaven Blok proti islámu. *IVČRN* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ivcrn.cz/ivcrn-dnes-byl-ustaven-blok-proti-islam/>

Jednáme o spolupráci s Blokem proti Islámu. *Úsvit - Národní koalice* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.usvitnarodnikoalice.cz/tiskove-zpravy/jedname-o-spolupraci-s-blokem-proti-islam/>

Jsme radikální hnutí. Okamura má novou stranu – SPD. *Česká televize: Domáci* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1537546-jsme-radikalni-hnuti-okamura-ma-novou-stranu-spd>

Kandidátku DSSS povede v Ústeckém kraji předseda Vandas. *DSSS* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/kandidatku-dsss-povede-v-usteckem-kraji-predseda-vandas>

Koalice Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura (SPD) a Strana Práv Občanů podepsána. *SPO* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.stranaprav.cz/news/koalice-svoboda-a-prima-demokracie---tomio-okamura-spd-a-strana-prav-obcanu-podepsana-529117.htm>

Konvička a hnutí proti islámu jdou do voleb. Mají šanci uspět? *Echo24* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://echo24.cz/a/iESmU/konvicka-a-hnuti-proti-islamujdou-do-voleb-maji-sanci-uspjet>

Konvička dal teroristům návod, soudí analytici. Jinde by následovalo vězení. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/nazor-odbornici-konvicka-akce-staromak-d9p-/domaci.aspx?c=A160822_191521_domaci_ale

KOPECKÝ, Josef. Okamura zakládá hnutí Úsvit. Chce odvolávat politiky a posílit prezidenta. In: *www.idnes.cz* [online]. 29. dubna 2013 [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/okamura-zaklada-vlastni-politicke-hnuti-fdw-/domaci.aspx?c=A130429_220029_domaci_kop.

Kritici imigrace nejsou jen „nácci“. Radikálům chybí sjednotitel. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/kritici-a-odpurci-imigrace-a-jejich-cleneni-fjw-/domaci.aspx?c=A150828_105607_domaci_jw

Ladislav Zemánek rezignoval na post místopředsedy Národní demokracie. *Vlastenecké noviny* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.vlasteneckenoviny.cz/?p=103525>

Lídrem antiimigrantů je Okamura, ukázaly volby. Na parlament to ale stačit nemusí. *Aktuálně* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://nazory.aktualne.cz/komentare/lidrem-antiimigrantu-je-okamura-ukazaly-volby-na-parlament-t/r~d0bd69148ecd11e68afb002590604f2e/?redirected=1488813773>

Marián Kotleba přijede do Prahy na protest, který podporuje Národní demokracie, DSSS, Národní socialisté – LEV 21 a občanská sdružení. *Vlastenecké noviny* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.vlasteneckenoviny.cz/?p=35342>

Martin Konvička: Hajlující pitomci a idioti proti islamistům? Jako by se dvě party nacistů přerývaly, která je lepší!. *Parlamentní listy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Martin-Konvicka-Hajlujici-pitomci-a-idioti-proti-islamistum-Jako-by-se-dve-party-nacistu-preravaly-ktera-je-lepsi-381548>

Masivní protest v Praze proti imigraci se zvrhl. Policejní těžkooděnci museli zasáhnout. *Parlamentní listy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Masivni-protest-v-Praze-proti-imigraci-se-zvrhl-Policejni-tezkoodenci-museli-zasahnout-405564>

Members. *Europe of freedom and direct democracy* [online]. 2017 [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <http://www.efddgroup.eu/>

Měníme jméno. Od této chvíle už jen Národní demokracie. *NE Bruselu: Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/20141013c.htm>

MENSCHIK, Tomáš. Předvolební roztržka: Okamuru opustil jeho guru, vadily mu výroky o Romech. In: *www.tyden.cz* [online]. 18. září 2013 [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/politika/okamuru-opustil-jeho-guru-vadily-mu-vyroky-o-romech_282952.html#.U3NItvl_uDp

Milan Šarapatka: Česká republika a imigrace. *Úsvit - Národní koalice* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.usvitnarodnikoalice.cz/blog/milan-sarapatka-ceska-republika-a-migrace/>

Ministerstvo zaregistrovalo hnutí Úsvit přímé demokracie. *Hnutí Úsvit* [online]. 2013 [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.hnutiusvit.cz/novinky/ministerstvo-zaregistrovalo-hnuti-usvit-prime-demokracie/>

Místo muslimské modlitební demonstrace síly v Praze na Letné vylepšeno halal prasečí močůvkou :*D.IVČRN* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ivcrn.cz/misto-muslimske-modlitebni-demonstrace-sily-v-praze-na-letne-vylepseno-halal-praseci-mocuvkou-d/>

Místopředseda Bloku proti islámu Hampl rezignuje, chce do Senátu. *ČTK České noviny* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/mistopredseda-bloku-proti-islam-hampl-rezignuje-chce-do-senatu/1341473>

Muslimové chystají v Praze protest proti zásahu policie. *Reflex* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/56215/muslimove-chystaji-v-praze-protest-proti-zasahu-policie.html>

Muslimové v Česku: Jsou hrozbou nebo přehnaným strašákem? *TN.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://tn.nova.cz/clanek/zpravy/domaci/muslimove-v-cesku-jsou-hrozbou-nebo-prehnany-strasakem.html>

My jsme tady doma, skandovali demonstranti proti islámu před Hradem. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/demonstrace-kvuli-imigraci-v-praze-dty-/domaci.aspx?c=A160206_124807_domaci_pku

Na protiislámské akci v Brně to vřelo: Kolaborant Dienstbier, kreatura Šabatová! Tento liberální režim nahradit národní vládou. Nic než národ!. *Parlamentní listy* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Na-protiislamske-akci-v-Brne-to-vrelo-Kolaborant-Dienstbier-kreatura-Sabatova-Tento-liberalni-rezim-nahradit-narodni-vladou-Nic-nez-narod-420686>,

Nakladatelství ABB – knihy a noviny. *Adam B. Bartoš* [online]. 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://abbartos.wordpress.com/knihy/>

NAQBA 2014 – PAPIŘOVÁ PETICE!. *IVČRN* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ivcrn.cz/naqba-2014-papirova-petice/>

Národní demokracie zve všechny příznivce Bloku proti islámu – BPI a IVČRN na 3. tábor lidu!. *Národní myšlenka* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.narmyslenka.cz/view.php?cislocclanku=2015080002>

Národní demokraté v Polné! S Erikem Sedláčkem a Pavlem Kamasem po stopách Anežky Hružové. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/narodni-demokrate-v-polne-s-erikem-sedlackem-a-pavlem-kamasem-po-stopach-anezky-hruzove/#more-2839>

Národní kongres. *Adam B. Bartoš* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://abbartos.wordpress.com/narodni-kongres/>

Národovci se dále spojují. Národní kongres rozšířen na pět stran. *DSSS* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/narodovci-se-dale-spojuji_-narodni-kongres-rozsiren-na-pet-stran

Název Úsvit s Blokem proti islámu neprošel. Je příliš proti muslimům, tvrdí vnitro. *Eurozprávy* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://domaci.eurozpravy.cz/politika/149470-nazev-usvit-s-blokem-proti-islamuneprosel-je-prilis-proti-muslimum-tvrdi-vnitro/>

Nedával jsem při dějepisu pozor, hájil se u soudu extremistu. *Lidovky.cz* [online]. 2010 [cit. 2015-05-08]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/nedaval-jsem-pri-dejepisu-pozor-hajil-se-u-soudu-extremista-pq2-/zpravy-domov.aspx?c=A100715_102847_ln_domov_hs

Není opozice jako opozice! Volte štiku mezi kapry!. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/neni-opozice-jako-opozice-volte-stiku-mezi-kapry/>

Neonacisté dostali roky vězení za vydávání rasistického časopisu. *Idnes.cz* [online]. 2008 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/neonaciste-dostali-roky-vezeni-za-vydavani-rasistickeho-casopisu-10a-/krimi.aspx?c=A080925_135249_krimi_pei

O nás. *NE Bruselu: Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/onas.htm>

Odcházíme z Národní demokracie!. *Odcházíme z Národní demokracie!* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://odchazimeznd.webnode.cz/>

Okamura (Úsvit): Islám do ČR nepatří. *Parlamentní listy* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/Okamura-Usvit-Islam-do-CR-nepatri-352113>

Okamura a spol. spílali vládě za běžence, při pochodu hrozili šibenicemi. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/demonstrace-uprechliky-0b4-/domaci.aspx?c=A150701_212716_domaci_jj

Okamura je senátorem, oznámil kandidaturu na Hrad. *Novinky* [online]. 2012 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/282192-okamura-je-senatorem-oznamil-kandidaturu-na-hrad.html>

Okamura prozradil, co ve skutečnosti stojí za rozpadem Úsvitu. Za vším hledejte. *Parlamentní listy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Okamura-prozradil-co-ve-skutecnosti-stoji-za-rozpadem-Usvitu-Za-vsím-hledejte-367054>

Okamura vystoupil z Úsvitu, zakládá hnutí Svoboda a přímá demokracie. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/okamura-opustil-usvit-zaklada-hnuti-svoboda-a-prima-demokracie-pvv-/domaci.aspx?c=A150505_101715_domaci_hv

Okamura: Cikáni by měli usilovat o vlastní stát. Podpořme je v tom. *Parlamentní listy* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Okamura-Cikani-by-meli-usilovat-o-vlastni-stat-Podporme-je-v-tom-277167>

Okamura: Je extremističtí člověk, kterému vadí bordel a špína? Vy pseudointelektuálové. *Parlamentní listy* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Okamura-Je-extremista-clovek-kteremu-vadi-bordel-a-spina-Vy-pseudointelektualove-285829>

Okamura: Situace je vážná, jsme ve válce, další a další útoky se už teď plánují a bude jich víc a víc. *Parlamentní listy* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/Okamura-Situace-je-vazna-jsme-ve-valce-dalsi-a-dalsi-utoky-se-uz-ted-planuji-a-bude-jich-vic-a-vic-431165>,

Okamurova SPD zaujme jen extrémně nespokojené voliče, shodují se experti. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/okamura-pritahne-extremne-nespokojene-volice-shoduji-se-politologove-1me-/domaci.aspx?c=A150616_190158_domaci_san

Okamurovi stačí devět členů k ovládnutí Úsvitu. *Novinky* [online]. 2014 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/330458-okamurovi-staci-devet-clenu-k-ovladani-usvitu.html>

Okamurovi škrtli 26 tisíc podpisů, dál nejde ani Bobošíková a Dlouhý. *Idnes* [online]. 2012 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/ministerstvo-vnitra-vyradilo-kandidaty-z-prime-volby-prezidenta-p99-/domaci.aspx?c=A121123_114054_domaci_kop

Okamurovo SPD si vzalo na volební kampaň půjčku 18 milionů korun. *Aktuálně* [online]. 2017 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z:

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/okamurovo-spd-si-vzalo-na-volebni-kampan-pujcku-18-milionu-k/r~991dcbb0f2dd11e6bb37002590604f2e/?redirected=1488192159>

Okamuru vyloučili z klubu Úsvitu, hnutí po něm žádá zpět 760 tisíc. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/okamuru-vyloučili-z-klubu-úsvitu-hnutí-po-něm-zada-zpet-760-tisic-p8l-/domaci.aspx?c=A150324_094412_domaci_kop

Opatrný radikál Adam Bartoš: svými projevy ztěžuje práci svým případným soudcům. *Lidovky* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/opatrný-radikal-adam-bartos-svými-projevy-ztěžuje-práci-svým-případným-soudcům-gpz-/zpravy-domov.aspx?c=A160217_173619_ln_domov_ele

Palestinci nevysvětlili, proč měli na ambasádě zbraně. Česko posílá další nótu. *Lidovky* [online]. 2014 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/palestinci-nevysvetlili-proc-meli-na-ambasade-zbrane-cesko-posila-dalsi-notu-lwe-/zpravy-domov.aspx?c=A140110_163605_ln_domov_hm

Paroubkův LEV 21 jde do voleb s extremisty z DSSS. *Echo24* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://echo24.cz/a/weask/paroubkuv-lev-21-jde-do-voleb-s-extremisty-z-dsss>

Patrik Vondrák podporuje NE Bruselu: Důvodů, proč odmítat EU, je mnoho. *NE Bruselu - Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-05-08]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/20140405a.htm>

PETICE – Naqba 2014. *IVČRN* [online]. 2012 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ivcrn.cz/kampane/naqba-2014/>

Petr Benda zvažuje překvapivé spojení s extremistickou DSSS. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://usti.idnes.cz/rozhovor-s-petrem-bendou-o-spojenectvi-s-dsss-fo9-/usti-zpravy.aspx?c=A160318_2233376_usti-zpravy_vac2

Pojďme se vážně bavit o odsunu muslimů z Evropy. *Eurabia* [online]. 2011 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://eurabia.parlamentnilisty.cz/Articles/5977-pojdme-se-vazne-bavit-o-odsunu-muslimu-z-evropy.aspx>

Policie obvinila Adama B. Bartoše kvůli vydávaným knihám i projevům. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/adam-bartos-narodni-demokracie-zadrzeni-vyslech-fuc-/-/domaci.aspx?c=A160429_140958_domaci_ane

Politolog: I Prahu mohou čekat kvůli uprchlíkům demonstrace plné násilí. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://praha.idnes.cz/rozhovor-o-extremismu-s-politologem-janem-charvatem-p0g-/praha-zpravy.aspx?c=A160205_2223636_praha-zpravy_nub

Poselství Adama B. Bartoše členům DSSS. *YouTube* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=NpKjfe5srCs>

Poslanci Úsvitu sesadili z funkce předsedy Fialu. Okamura ho neuhájil. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/poslanci-usvitu-sesadili-sefa-klubu-fialu-okamura-ho-neubranil-pv5-/domaci.aspx?c=A150120_095014_domaci_jw

Poslanci Úsvitu vadí Okamurova výzva venčit prasata u mešit. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/poslanci-usvitu-vadi-okamurova-vyzva-vencit-prasata-u-mesit-p5e-/domaci.aspx?c=A150105_110130_domaci_kop

Poslanci Úsvitu založí novou stranu. Je to likvidace hnutí, tvrdí Okamura. *Česká televize: Domáci* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1501574-poslanci-usvitu-zalozi-novou-stranu-je-likvidace-hnuti-tvrdi-okamura>

Prahu a Brno ovládnou demonstrace proti islamizaci i proti xenofobii. *Lidovky* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/prahu-a-brno-ovladnou-demonstrace-proti-islamizaci-i-proti-xenofobii-12e-/zpravy-domov.aspx?c=A160206_102428_ln_domov_ELE

Proč. *Čechy Čechům* [online]. 2013 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://cechycechum.wordpress.com/about/>

Profil místopředsedy ND Mgr. Františka Němce. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/profil-mistopredsedy-nd-mgr-frantiska-nemce/>

Program BPI. *Blok proti islámu* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.blokprotiislamu.cz/program-bpi>

Program DSSS 2015. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/program-dsss-2015>

Program hnutí. *Úsvit - Národní koalice* [online]. 2013 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.usvitnarodnikoalice.cz/program-hnuti/>

Program hnutí: Deset zásadních programových bodů politického hnutí Úsvit přímé demokracie. *Hnutí Úsvit*[online]. 2014 [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.hnutiusvit.cz/program-hnuti/>

Programová listina. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2010 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/programova-listina>

Prohlášení předsedy Národní demokracie. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/prohlaseni-predsedy-narodni-demokracie/>

Projev Aleny Drvotové, který nemohl být na demonstraci 26. 3. 2016 přednesen. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/projev-aleny-drvotove-ktery-nemohl-byt-na-demonstraci-26-3-2016-prednesen/>

Projev I. místopředsedy Jiřího Štěpánka na VI. sjezdu DSSS. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/projev-i_-mistopredsedy-jiriho-stepanka-na-vi_-sjezdu-dsss

Projev Tomáše Vandase na VI. sjezdu DSSS. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/projev-tomase-vandase-na-vi_-sjezdu-dsss

Přiliv imigrantů zdůrazňuje potřebu vystoupit ze zločinné EU. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/priliv-imigrantu-zduraznuje-potrebu-vystoupit-ze-zlocinne-eu/>

Radikál Bartoš dostal za výroky u hrobu Anežky Hřůzové v Polné podmínku. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://jihlava.idnes.cz/radikala-bartose-uznala-soudkyne-vinnym-ffz-/jihlava-zpravy.aspx?c=A160316_141105_jihlava-zpravy_evs

Radikálové směřjí projít Prahou. *Pražský deník* [online]. 2007 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: http://prazsky.denik.cz/zpravy_region/neonaciste20071024.html

Sjezd DSSS: Manifestace jednoty a odhodlání v sále s vymlácenými výlohami. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/sjezd-dsss_-manifestace-jednoty-a-odhodlani-v-sale-s-vymlacenymi-vylohami

Snažme se o postavení islámské doktríny mimo zákon. *IVČRN* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.ivcrn.cz/snazme-se-o-postaveni-islamske-doktriny-mimo-zakon/>

Sněm Národní demokracie: Ani doprava, ani doleva, ale pro národ. *NE Bruselu - Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/20140908d.htm>

SPD a SPO: Zastavíme nelegální imigraci a diktát EU. *Parlamentní listy* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/SPD-a-SPO-Zastavime-nelegalni-imigraci-a-diktat-EU-440780>

SPD se podařilo prosadit zákaz migrantů a prosazování přímé demokracie v prvním kraji!. *SPD* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://spd.cz/spd-se-podarilo-prosadit-zakaz-migrantu-a-prosazovani-prime-demokracie-v-prvnim-kraji>

Stanovisko DSSS: Požadujeme rozpuštění muslimských organizací v ČR. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/stanovisko-dsss_-pozadujeme-rozpusteni-muslimskych-organizaci-v-cr

Stanovisko Národní demokracie k průběžným výrokům vedení Bloku proti islámu proti Národní demokracii, SPD a dalším národně orientovaným subjektům. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z:

<http://narodnidemokracie.cz/stanovisko-narodni-demokracie-k-prubeznym-vyrokum-vedeni-bloku-proti-islam-proti-narodni-demokracii-spd-a-dalsim-narodne-orientovanym-subjektum/>

STEM: Volební preference - leden 2017. *Parlamentní listy* [online]. 2017 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/tiskovezpravy/STEM-Volebni-preference-leden-2017-472916>

Stojíme za prezidentem a nechceme uprchlíky: Okamurovo hnutí půjde do krajských voleb se Zemanovci. *Aktuálně* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/politika/okamurovo-hnuti-spd-jde-do-krajskych-voleb-spolecne-se-zeman/r~8cf5711a112b11e6bff10025900fea04/?redirected=1489398608>

Světovládné ambice sionistických elit. Kdo má zájem, abychom neznali pravdu?. *NE Bruselu - Národní demokracie* [online]. 2014 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://www.nebruselu.cz/20140327b.htm>

Štěpánek (DSSS): Soucit s uprchlíky není na místě. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://www.dsss.cz/stepanek-_dsss__-soucit-s-uprchliky-neni-na-miste

Tady platí právo, ne šaría! Stovky lidí demonstrovaly v Praze proti islámu. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: [http://zpravy.idnes.cz/nekolik-set-lidi-protestovalo-v-praze-proti-islam-a-imigracni-politice-log-domaci.aspx?c=A150630_200050_domaci_ane,](http://zpravy.idnes.cz/nekolik-set-lidi-protestovalo-v-praze-proti-islam-a-imigracni-politice-log-domaci.aspx?c=A150630_200050_domaci_ane)

Tolik extrémistů jsem vskutku nečekala. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/tolik-extremistu-jsem-vskutku-necekala/>

Tomio Okamura a Den D: Do poslední chvíle nic netušíme. *Idnes: Blog* [online]. 2011 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://info.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=174583>

Tomio Okamura: Migrace. *Úsvit - Národní koalice* [online]. 2014 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.usvitnarodnikoalice.cz/blog/tomio-okamura-migrace/>

Úsvit a Blok proti islámu schválil program za Bezpečnou a hrdou zemi. Úsvit změnil název na Úsvit s Blokem proti islámu. *Úsvit - Národní koalice* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.usvitnarodnikoalice.cz/tiskove-zpravy/usvit-a-blok-proti-islam-u-schvalil-program-za-bezpecnou-a-hrdou-zemi-usvit-zmenil-nazev-na-usvit-s-blokem-proti-islam-u/>

Úsvit jednal neférově, postěžoval si Blok proti islámu a vypověděl s ním smlouvu. *Lidovky* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/usvit-jednal-neferove-postezoval-si-blok-proti-islam-u-a-vypovedel-s-nim-smlouvu-gp0-/zpravy-domov.aspx?c=A160425_082231_ln_domov_ele

Úsvit NK se spojil s Konvičkovým Blokem proti islámu. *Blok proti islámu* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.blokprotiislam-u.cz/usvit-nk-se-spojil-s-konvickovym-blokem-proti-islam-u>

Úsvit vyzve Blok proti islámu kvůli výpovědi spolupráce k jednání. *ČTK České noviny* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/usvit-vyzve-blok-proti-islam-u-kvuli-vypovedi-spoluprace-k-jednani/1342831>

Úsvit začal jednat s Konvičkovým blokem o společných volbách. *Blok proti islámu* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.blokprotiislam-u.cz/usvit-zacal-jednat-s-konvickovym-blokem-o-spolecných-volbach>

Úsvit. *Idnes: Blog* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://okamura.blog.idnes.cz/c/360183/Usvit.html>

V Praze se bude protestovat proti migraci i prezidentovi. Okamura zazpívá. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/akce-17-listopadu-blok-proti-islam-u-albertov-fea-/domaci.aspx?c=A151116_165651_praha-zpravy_mbt

V Praze zaznělo jasné NE islamizaci a imigraci v ČR. *Dělnická strana sociální spravedlnosti* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/v-praze-zaznelo-jasne-ne-islamizaci-a-imigraci-v-cr>

Vandas: Muslimské modlení? Islám do naší země nepatří. *Parlamentní listy* [online]. 2016 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z:

<http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/tiskovezpravy/Vandas-Muslimske-modleni-Islam-do-nasi-zeme-nepatri-448414>

Vážení poslanci, prosím, hod'te už Kalouska přes palubu. *Idnes: Blog* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://okamura.blog.idnes.cz/c/355172/Vazeni-poslanci-prosim-hodte-uz->

Ve jménu Alláha vraždí kdekoliv na světě, varoval nový šéf Úsvitu Lidinský. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/usvit-nove-vede-veteran-z-afghanistanu-lidinsky-fuo-/domaci.aspx?c=A150808_124747_domaci_kop

Vědce z Jihočeské univerzity může boj proti islámu stát místo. *Idnes* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://budejovice.idnes.cz/vedec-z-jihoceske-univerzity-konvicka-bojuje-proti-islam-par-/budejovice-zpravy.aspx?c=A150128_192929_budejovice-zpravy_khr

Vetřelci útočí. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/vetrelci-utoci/>

VIDEO Drsnější debatu o imigraci už těžko uvidíte. Adam B. Bartoš usedl proti bulvárníku Novotnému. *Parlamentní listy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/VIDEO-Drsnější-debatu-o-imigraci-uz-tezko-uvidejte-Adam-B-Bartos-usedl-proti-bulvarniku-Novotnemu-411589>

VIDEO Martine, Petře, jste zbabělý prasata. Další nehezky podrobnosti rozpadu Bloku proti islámu. *Parlamentní listy* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/VIDEO-Martine-Petre-jste-zbabeley-prasata-Dalsi-nehezke-podrobnosti-rozpadu-Bloku-proti-islam-437888>

Vnitro. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2015-05-08]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/program/vnitro/>

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 25.10. – 26.10.2013. *Volby.cz* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/pls/ps2013/ps>

Volby do Senátu Parlamentu ČR konané dne 7.10. – 8.10.2016: Výsledky hlasování. *Volby.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/senat/se2?xjazyk=CZ&xdatum=20161007>

Volby do zastupitelstev krajů konané dne 12.10. – 13.10.2012: Kraj: Ústecký kraj. *Volby.cz* [online]. 2012 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/kz2012/kz21?xjazyk=CZ&xdatum=20121012&xkraj=5>

Volby do zastupitelstev krajů konané dne 7.10. – 8.10.2016: Kraj: Ústecký kraj. *Volby.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/kz2012/kz21?xjazyk=CZ&xdatum=20121012&xkraj=5>

Volby do zastupitelstev krajů konané dne 7.10. – 8.10.2016: Počty hlasů pro volební strany v %. *Volby.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/kz2016/kz62?xjazyk=CZ&xdatum=20161007>

Volby do zastupitelstev krajů konané dne 7.10. – 8.10.2016: Počty přidělených mandátů. *Volby.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/kz2016/kz63?xjazyk=CZ&xdatum=20161007>

Volební preference - únor 2017 (publikováno 16.2.2017). *Sanep* [online]. 2017 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.sanep.cz/pruzkumy/volebni-preference-unor-2017-publikovano-16-2-2017/>

Vzpouza proti Konvičkovi. Kvůli tomu, jak se rozešel s Úsvitem. *Idnes* [online]. 2016 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/vzpouza-proti-konvickovi-kvuli-tomu-jak-se-rozesel-s-uvitem-p6j-/domaci.aspx?c=A160426_105514_domaci_kop

Www.blokprotiislamu.cz. *SiteLeaks* [online]. 2015 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.siteleaks.com/www.blokprotiislamu.cz>

Za šibenice nemůžeme, nechceme rasismu a násilí, brání se odpůrci islámu. *Eurozprávy* [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://domaci.eurozpravy.cz/spolecnost/125042-za-sibenice-nemuzeme-nehceme-rasismu-a-nasili-brani-se-odpurci-islamu/>

Zahraniční politika. *Národní demokracie* [online]. 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/program/zahranicni-politika/>

Základní body volebního programu - Za svrchovanou Českou republiku. *Národní demokracie* [online]. 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://narodnidemokracie.cz/wp-content/uploads/2016/07/volebni_program_ND_PDF.pdf

Zdař Bůh nebo Čest práci? *Idnes: Blog* [online]. 2013 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://okamura.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=347374>

Zemanovci a Okamurovci do krajských voleb společně. *SPO* [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.stranaprav.cz/news/zemanovci-a-okamurovci-do-krajských-voleb-spolecne-693449.html>